

Siraw Pinariparin Dan Apostolis Saw No Pakatonngan so Paytābwan no Nya Libro

Do nyaya libro a Aramid, ki tinongtong ni Lokas nangibahey so maynamot do Maganay a Dāmag a maynamot di Jesus. Do nanomaw a libro ni Lokas, ki inbahey na a maynamot do kangayaw ni Āpo Jesus do lōbongaya kan iyaw pinariparin naw do kayan na dya. Ki do dyaya a libro a Aramid, ki inbahey ni Lokas a maynamot do kapangiwaras so Maganayaya a Dāmag a yapo do Jerosalem a mandad nakapakarapit na do syodad a Roma do yananaw no impirador da. No naitolas na do dyaya a libro, ki siraw makaskasdāaw saw a pinariparin dan apostolis saw, naten dana da Pedro kan Pablo, kan siraw napariparinaw dyirad nanganohed saw a maynamot do nakapanganohed da di Jesus. Inbahey na pa a maynamot do kangayaw no Ispirito Santo a mangpayit kan somidong dyira do kapangasaba da (Jn. 14:16-17; Ara. 2:1-47). Si Lokas a mismo, ki inpaneknek na saw kadwan a napariparin, ta nachangay di Pablo do kadwan saw a byahi na. Dawa, an kadwan, myan naitolas do dyaya libro a, “yamen” mana “namen.”

Do sakbay a kapaybidi ni Jesus do hanyit, ki binilin na saw nanawhen naw a basta mangay sa do intiro a lōbong a mangyangay so Maganayaya

a Dāmag dyirad tabo a tawotawo. Binata na a kāna, “Mangay kamo dyirad tabo tawotawo do intīro a lōbong, ta payparinen nyo sa nanawhen ko ... nanawhen nyo sa a magtongpal do tabo inbilin ko dyinyo” (Mt. 28:19-20). Dawa, somniknan saw apostolis saw a nangaskasaba so Maganayaya Dāmag yapo do Jerosalem, kan nakarapit sa do probinsya a Jodya kan Samarya kan aran mateng saw a idiidi do lōbong (1:8). Do irahem no tatdo a poho a katawen, nakarapit Maganayaya Dāmag do syodad do Roma (28:16-31), kan dawri abaw nagsardengan na, ta sichangori, ki oyod a maiwarwaras dana do intīro a lōbong.

Ki do dawri pa a chimpo, nanganohed sabaw totorayen daw no Jodyowaw, ta inapati da a si Jesus abaw Mesias da. No lang myan do aktokto da, ki iyaw kapagtongpal daw do linteg. Rakoh kakey da a mangpenpen so minsahyaw da Pedro kan Juan. Dawa, pinadas da sa a dimanen, as kan oyod a diniman da si Santiago. Ki aran komwan, alit na nayparo dana saw manganohed di Jesus a maynamot do sidong no Ispirito Santo dyira. Maynamot dyirad manganohed saw, ki kararaw a tinongtong daw nabayabayat do atataw no Timplo, as kan nāw da indaydāyaw si Āpo Dyos. Siraw tabo tawotawowaw, ki inanyib da saw manganohed saw, as kan kararaw, ki myan saw bayo a nanganohed a pinarapa ni Āpo Dyos dyirad sigodaw a nanganohed (2:47).

Dawa, intolas ni Lokas do dyaya a libro siraw pinariparin dan apostolis saw tan ipaneknek na dyirad Jodyo saw a oyod a nagōngar si Jesus. Tan

komwan, mapatakan da a si Jesus iyaw Kristo a Mesias a mangisalākan dyira.

Āro saw Jodyo a nanganohed di Jesus, ki arwāro paw Dya-Jodyo a nanganohed. Ki no bata dan Jodyo saw, maisalākan sabaw Dya-Jodyo, an dyi sa monot do dadakay dan Jodyo. Dawa, inpakatoneng ni Āpo Dyos dyirad apostolis saw a aran sino, Jodyo mana Dya-Jodyo, ki maisalākan, kan omyan Ispirito Santo dya maynamot lang do kapanganohed di Jesus Kristo (10:1-11:18; 15:1-34). Nyaw kapatakan ta sya a iyaw chirin no Dyos a nanma naipakatoneng dyirad Jodyo saw a maynamot do kapangisalākan na so tabo tawotawo, ki naitoroh dana do tabo a tawotawo. Dawa, aran sino a manganohed di Āpo Jeso-Kristo, ki maisalākan.

Arwāro paw napariparin a dya naitolas do dyaya libro. Aran mabāsa ta a maynamot do āro saw a makaskasdāaw a napariparin, ki mabāsa ta pa a maynamot do āro saw a lidyat a namarin dyirad nanganohed saw.

No Naychakarwan no Nya Libro

No kapagsagāna dan apostolis a mangi-paneknek 1:1-26

No kapangasaba dan apostolis do Jerosalem 2:1-8:3

No kapangasaba dan apostolis do Jodya kan Samarya 8:4-12:25

No kapangasaba ni Pablo 13:1-28:31

No manōma a kapagbyahi ni Pablo 13:1-14:28

No kapachimiting da do Jerosalem 15:1-35

No somarono a kapagbyahi ni Pablo 15:36-18:22

No chatatdo na a kapagbyahi ni Pablo 18:23-21:16

Do Jerosalem, Sesarea, kan Roma 21:17-28:31

Aramid **Siraw Pinariparin Dan Apostolis** **Saw**

Pakatoneng

¹ Dyimom Teopilo, Do nanomaw a tolas ko, ki intolas ko a maynamot dyirad tabo saw a pinariparin ni Jesus kan iyaw nakapangnanawo naw a nakayapo do nakasiknan naw a mangnanawo a ² mandad arawaw a nakapaybidi syan Apo Dyos do hanyit. Ki do sakbay no nakapaybidi naw do hanyit, maynamot do panakabalin no Ispirito Santo, tinokos naw bilin naw dyirad apostolis* na a pinidi na a tobotoboyen na. ³ Ta do katayokaw no nakadiman kan nakapagongar na, nasanyib si Jesus a napaboya dyira† do irahem no apat a poho a karaw, as kan aro pinarin na a pangipaboya na a sigorādo a nagongar. On, napaboya dyira, kan inbahebahey na dyiraw maynamot do pagaryan no Dyos.

⁴ Do naypisa, do nakapaychipeh daw no nanawhen na, inbilin ni Jesus dyira a komaro saba do Jerosalem, ta panayahen daw kangayaw no Ispirito Santo dyira. Binata na dyira a kāna, “Panayahen nyo paw inkaryaw ni Amang ko dyinyo a iyaw binata ko naw dyinyo do nakarahan. ⁵ Si Juan a Bawtista, ki binawtisan

* **1:2** 1:2 No chakey na batahen apostol, ki “natoboy.” † **1:3** 1:3 1 Kor. 15:5-8

naw tawotawo so ranom. Ki papere dana karaw, as mabawtisan kamonchis Ispirito Santo.”‡

No Kapaybidi ni Jesus do Hanyit

⁶ Do nakapirwa daranaw a naychipeh, inyahes dan apostolis saw di Jesus a kon da, “Āpo, narapit danawriw ōras a kabangon mo a mirwa so torayen namen do dya Israel tan dyi dana Romano mangitoray dyamen?”

⁷ Ki tominbay si Jesus dyira a kāna, “Naitoroh aba dyinyo kapakatoneng so chimpo mana ōras a kaparin nawri, ta si Āmang ko moyboh a myan so toray a mangikeddeng so mapariparin do masakbayan, ⁸ basbāli a anchan mangay Ispirito Santo a omyan dyinyo, matorohan kamonchi so panakabalin tan inyo dananchiw mangsaksi dyaken. On, do Jerosalem saksyan nyonchi yaken, kan do intīro a Jodya kan Samarya, as kan aran mababawa saya a loglogar do intīrwaya lōbong.”

⁹ Do nakabata naw so nyaya, in-īnot a naypatohos si Jesus do hanyit ranan katangatangay daw sya nandad nakawlib nad kademdemanaw.

¹⁰ Do dawri, do kayan daw a tomangay so kapaypaypatohosaw ni Jesus, naychihat a myan dadwa mahahakay a naylaylay so maydak, as kan naytēnek sa a nachitalin dyira. ¹¹ Binata da dyira a kon da, “Inyo a mahahakay a taga Galilya, āngo paw paytēnek nyo a tomangay? Iyaw nya Jesus a naikaro dyinyo a naypatohos do hanyit, ki maybidinchi a akmas nakaboya nyowaya so nakangay nad hanyit.”

‡ 1:5 1:5 Lk. 24:49; Ara. 11:16

No Kapaypidi Daw so Machitādi di Jodas

¹² Sinpangan na, do katayokaw no nawri, komnaro dana sa do dawri a tokon a mayngaran so Olibo, as kan naybidi sad Jerosalem. No kabawa na, ki nagistayan asa a kakilomitro. ¹³ Do nakapakarapit daranaw do syodadaw, nangay sa do mamantohosaw a kwarton bahayaw a pagyanan da. Myan daw si Pedro, Juan, Santiago kan Andres, Pilipi kan Tomas, Bartolome kan Matchew, si Santiago a anak ni Alpeo, si Simon a mangis-ispal so kaidyan na, kan si Jodas a anak ni Santiago. ¹⁴ Siraw nya, ki nāsa dana sa a nāw da a naydaydasal kontodo siraw kadwanaw a mababakes kan si Maria a ānang ni Jesus kan siraw aādi naw a mahahakay.

¹⁵ Do nakapaypahabas no araw, naychipeh saw manganohed saw di Jesus, ki myan ngataw bidang da a asa gasot kan dadwa poho. Do dawri, naytēnek si Pedro do salapen daw, as nakabata na sya dyira a kāna, ¹⁶ “Kakakteh ko, masisita a matongpal no myanaw do Masantwan a Tolas a iyaw inpatolasaw no Ispirito Santo di Āri Dabid do kaychowa paw a maynamot di Jodas iyaw nangidaolwaw siras nangayaw a nangtiliw di Jesus. § ¹⁷ As si Jodas, ki oyod a asa rārayay namen a apostolis do nakarahan, ta tinongdo ni Āpo Jesus iya a nachipagsirbi dyamen.”

¹⁸ Komwan naparin di Jodas: No kwartaw a tangdan na do marahetaw a pinarin na, ki naosar a naigātang so tana. As maynamot do inawan na a mismo, ki nasday a naysasakeb,

kan bomintak bodek naw kan minohtot chinayi naw. ¹⁹ Iyaw nya dāmag, nalisto a nagwaras dyirad tawotawo saw do Jerosalem. Dawa, pinangaranan daw nawri a tana so “Akeldama” do chirin da. No chakey na batahen, ki “Tana a Nagātang Do Raya.”*

²⁰ Tinongtong ni Pedro naychirin a kāna, “Iyaw nya, ki intolas ni Āri Dabid do libro a Salmo:

“ ‘Abo pakono tawo do bahay naw,
kan abo pakono omyan daw.’

“Myan paw naitolas do Salmo a kāna,
‘Myan pakono omtādi sya do pagrebbengan naya.’†

²¹⁻²² “Dawa, masisīta a mamidi ta so asa a omtādi di Jodas tan myan machirāman dyamen a mangipaneknek so nakapagōngaraya ni Āpo Jesus. Machita a iyaw tawowaw a nāw na minononot di Jesus do kayan na paw a nachirayay dyaten nakayapo do nakapangbawtisaraw ni Juan a nandad nakahapaw sya no Dyos a yapo dyaten a naybidi do hanyit.” Nyaw binata ni Pedro.

²³ Do katayokaw ni Pedro a naychirin, ki myan saw dadwa paypidyan da. No asa si Jose mana Josto a pinangaranan das Barsabas kan si Matias. ²⁴ Katayokan nawri, naydasal sa, “Āpo, chapatak mo an āngo myan do aktokto no tabo a tawotawo. Dawa, ipaboya mo dyamen an sino dyirad dadwayaw pidyen mo ²⁵ a machitādi di Jodas, ta tinadyichokodan naw rebbeng naw a

* **1:19** 1:19 Mt. 27:1-8 † **1:20** 1:20 Sal. 69:25; 109:8

asa apostol, as kan nakangay na do yanan naw a maikosto dya.”

²⁶ Do nakatayoka daranaw a naydasal, nagbibinonot sa. Ki si Matias nabonot da a machirapa dyirad asa pohwaw kan asa a apostolis.

2

No Kangayaw no Ispirito Santo

¹ Do nakarapit naranaw no araw a Pentekostes,* naychipeh sa tabo nanganohedaw do asa yanan do Jerosalem. ² Ki naychihat a nadngey daw akmas banerberaw no mayit a salawsaw a yapo do hanyit a nangay dyira a nangapno so intīrwaw a bahay a naychipehan da. ³ Sinpangan na, myan naboya da a akma saw asdeb no apoy a nasisyay kan tayisa sa domnina do katakatayisa dyira. ⁴ Do dawri, napno sa do Ispirito Santo, kan insiknan na sa pinaychirin so matatarek a kapaychirin a dyi da ninanawo.

⁵ Ki do dawri, myan saw Jodyo a omyan do Jerosalem a yapo do āro a matatarek a nasnasyon do lōbongaya. As siraw nyaya a Jodyo, ki oyod a dayāwen daw Dyos. ⁶ Ki do nakadngey dan tawotawo saw so napariparinaw daw, yangay da a chiniban. Nableg sa tabo do nakadngey daw siras manganohedaw a naychirin so chirinaw no katakatayisa dyira do

* **2:1** 2:1 No chakey na batahen Pentekostes, ki “dadima poho.” Ta nawriw dān da a mamarin sas asa pista an makahabas danaw dadima poho a karaw a yapo do Pistan Nakahabas no Anghil. Ki nawriw pista no kapagranyi da, as kan iyaw kararakohan a pista dan Jodyo. Eks. 2:16; Leb. 2:14-16; Deot. 16:9-12

nakayanakan daw a idi mana tana. ⁷ Taywara naklat kan nasdaāwan sa a naysin-iiyahes a kon da, “Aysa, āngo nya? Taga Galilya sabawriw nya tawotawo a maychiychirin? ⁸ Ki āngo ta madngey no katakatayisa dyaten dyaw bōkod na chirin a ichirichirin da? ⁹ Myan saya dyaten dyaw taga Partya, Medya, kan Elam. Myan pa sayaw taga Mesopotamya, Jodya, kan Kapadosya. Ari pa sayaw yapo do Ponto kan Asya, ¹⁰ Prigya kan Pampilya, taga Egipto kan siraw yapwaya do Libya do masngenaw do Sirene. Myan pa saya dyaw taga Roma a ¹¹ Jodyo kan Dya-Jodyo a minonot do rilihyon no Jodyo. Myan pa sayaw kadwan dyaten a yapo do Kreta kan Arabya. Ki madngey taya tabo do nakayanakan taw a chirin iyaw ibahebahey daya a maynamot do makaskasdāaw saya pinarin no Dyos!”

¹² Malit sa naklat kan nariribokan, as naysin-iiyahes sad katakatayisa dyira, “Āngo chakey na batahen no nyaya?” ¹³ Ki siraw kadwanaw dyira daw, insisyabak da a kon da, “Nabok saya as dawa!”

No Minsāhi ni Pedro

¹⁴ Do dawri, naytēnek sa Pedro kan siraw asaw a poho kan asa apostolis do salapen da, as nakapakalyak ni Pedro a nangibahey sya dyirad tawotawo saw a kāna, “Inyo a kapayngay ko a Jodyo kan inyo a tabo a omyan do dya Jerosalem, adngeyen nyo chakey kwaya ibahey dyinyo, ta ilawlawag ko an āngo naparinaya dya. ¹⁵ Nabok sabaw nya tawotawo a akmas myan do aktokto nyo. Namna! Ari payad abo

ālasnwebi sichamabekas!† 16 Komwan aba, ta nyaw inpaipadto no Dyos di Propīta Joel a kāna,
17 “ ‘Do panawdyan saya a araw, ki pengden ko

sanchi a tabo tawotawo
so yapo do Ispirito ko tan makneb sanchi.

As siranchiw anak nyowaw a mahahakay kan mababakes,
ki mangipadto sanchis ipakatoneng kwaw dyira do tawotawo.

Pagparmataen ko sanchiw babbarwaw,
as paytayenepen ko sanchiw mangalkemaw.

18 Komwan sanchiw pachirawatan saw a mahahakay kan mababakes a magsirbi dyaken.
Do dawri sanchi a araw, pengden konchi dyiraw yapo do Ispirito ko.

As maynamot do panakabalin no nya Ispirito a myan dyira,
ki ipadto danchiw ipakatoneng kwaw anchi dyira.

19 Mapaboya konchis makaskasdāaw do hanyit,
as kan aran do tanaya, myan anchiw pangilasīnan
a raya, apoy, kan matokpoh a ahob.

20 Maysārinchiw araw, as kan manyibayanchiw bohan a akmay raya
sakbay no mabilegaw kan makaskasdāawaw a araw a kangay no Āpo.

21 Aran sinonchi a manawag di Āpo so kāsi na dya,

† 2:15 2:15 Iyaw no ālasnwebi an mabekas, ki iyaw no ōras dan Jodyo a maydasal. Koman sas karni kan minom sas arak an mahep lang. Eks. 16:8

ki maisalākan anchi.' "‡

²² Tinongtong ni Pedro naychirin, "Inyo a kapotōtan ni Israel, adngeyen nyo nyaya chirin ko. Malawag a maboya a si Jesus a taga Nasaret, ki oyod a tinoboy ni Āpo Dyos. Ta maynamot do panakabalin no Dyos, pinarin sa ni Jesus makaskasdāawaya a milagro kan pangilasīnan. Chapatak nyo saw nya, ta naporin sa do omdibon nyo, as kan myan sa dyinyo dya sichangori iyaw mismo a nakaboya sya. ²³ Si Āpo Dyos a mismo nangikeddeng, kan iyaw akin panggep do kaychowa pa a naiparawat si Jesus dyinyo, as kan oyod a inpadiman nyo dyirad marahet saya a tawotawo do nakaipailansa nyo sya do kros. ²⁴ Ki pinagōngar ni Āpo Dyos, kan winayawayaan na do panakabalin no kadiman, ta polos a maparin aba pagpeten no kadiman. ²⁵ Ta nyayaw inpadto ni Āri Dabid a maynamot dya a kāna,

" 'Pirmi kwa maboya si Āpo ko.

Iya, ki myan do kawatan ko tan dya kwa mariribokan.

²⁶ Maynamot do dyaya, masoyot ako, as kan chasoyot ko naymo a dayāwen.

On, myan rakoh a kapagnamnāma ko dyimom Āpo.

Ta aran madiman inawan ko, ki

²⁷ sigorādohen ko a nonolay mo abanchiw pahad ko do yanan nadiman.

On, nonolay mwaba iyaw masantwanaw a pachirawatan mo a mahta do pangilabengan.

‡ 2:21 2:21 Joel 2:28-32

28 Inpaboya mo na dyaken iyaw no rarahan a mangay do kabyayan, as kan oltimo danaw kasoyot ko a maynamot ta myan ka dyaken.’ ”§

29 Do dawri, ki tinongtong ni Pedro naychirin a kāna, “Kakakteh, mateded ako a mangibahey dyinyo maynamot do kapoonan taw a si simna Dabid. Iya, ki nadiman kan naitanem, ki mandas changori, ari paw tanem naw do yanan taya. 30 Ta si simna Dabid, ki asa propīta, kan chinapatak naw inkaryaw no Dyos dya a payparinen nanchiw asaw dyirad kapotōtan naw a āri a machitādi dya. 31 On, maynamot ta asa propīta si Dabid, ki inchirin na maynamot do nakapagōngaraw ni Kristo,* ta inpadto na a dya matokos do yananaw no kadiman, as kan dya mahtaw inawan na. 32 Iyaw nyaya, ki si Jesos a pinagōngar no Dyos. As an yamen, ki maipaneknek namen maynamot ta nayboboya kami a mismo do nakatayokaw no nakapagōngar na. 33 Sichangori, ari dana pinaydisna ni Āpo Dyos si Jesos do makawanawanaw a trono na do hanyit. On, rinawat na a yapo do Āmang na a Dyos iyaw inkaryaw no Dyos a iyaw Ispirito Santo, as kan pinenged na dyamen. Iyaw nya danaw madngey nyowaya kan maboya nyowaya sichangori, ki yapo do dyaya a Ispirito Santo. 34 Ta syimpri nangay abas Dabid do hanyit, ki alit na intolas na a kāna, “ ‘Si Āpo inbahey nad Āpo ko a kāna,

§ 2:28 2:28 Sal. 16:8-11 * 2:31 2:31 Mana “Mesias,” no pinidi no Dyos.

“Maydisna ka do kawanan kwaya
 35 a mandad kaābak ko siras kabōsor mo saya,
 kan ipapitapita ko sad kokod mwaya.” †

36 “Dawa,” kāna ni Pedro, “inyo a kapotōtan
 Israel, malawag kaibahey ko sya dyinyo a nyaya
 Jesos a inpailansa nyo do kros, ki pinayparin ni
 Āpo Dyos a Āpo kan Kristo.”

37 Do nakadngey dan tawotawowaw so nyaya
 chinirin ni Pedro, taywara a nasalid danaw
 aktokto da. Dawa, inbahey dad Pedro kan siraw
 kadwan saw a apostolis kon da, “Kakakteh, āngo
 paro machita parinen namen?”

38 Ki inatbay san Pedro a kāna, “Magbabāwi
 kamo a katakatayisa do gatogatos nyo, kan
 magpabawtisar kamo a pangipaboyan nyo so
 kapachasa nyo na di Āpo Jeso-Kristo. Tan
 komwan, mapakawan kamo do gatogatos nyo,
 kan marawat nyonchiw sāgotaw no Dyos a
 Ispirito Santo. 39 Ta nyaya, ki inkari ni Āpo Dyos
 dyinyo kan siraw kapotōtan nyo saw kan sira
 tabo tawotawo do mateng saya a yanayanan, as
 kan sira tabo tawagan saw ni Āpo ta a si Āpo
 Dyos.”

40 Do dawri, āro paw inchirin ni Pedro a
 pinangballāag kan pinangbagbaga siras nangad-
 ngedneyaw a kāna, “Maisalākan kamo pakono
 tan dyi kamo a mairāman do dōsa daya no mara-
 het kan matotoleng saya a tawotawo sichangori!”

41 Siraw nanganohedaw do chirinaw ni Pedro,
 ki nagpabawtisar sa. Do dawri a araw, myan
 sigōro tatdo a rībo naparapa do bidang daw no

† 2:35 2:35 Sal. 110:1; Mt. 22:44; Heb. 1:13

nanganohed saw daw. ⁴² Inpasnek daw nachinawo dyirad apostolis saw, as kan nāw da nachichasa dyira a nachikayban, nagkomonyon, kan naydaydasal.

No Kabibyay Dan Manganohed

⁴³ Do dawri, katakatayisaw nasnasdaāwan kan nāmo, as kan āro naporiparin dan apostolis saw a milagro kan makaskasdāaw a pangilasīnan a maynamot do panakabalinaw no Dyos a myan dyira. ⁴⁴ Ki siraw tawotawo saw a nanganohed, tinongtong daw naychichipeh do asa yanan, kan nāsa danaw kapangtokto da. Ta aran warawara da, ki inbidang da a dyira da a tabo. ⁴⁵ Inlāko daw warawara da saw kan tana da saw, as nakaiwaras das kwartaw a insidong dyirad rārayay da saw sigon do makachita. ⁴⁶ Kararaw a tinongtong daw nabayabayat a naydasal do atataw no Timplo.‡ Naychaychatoyo sa a nachihanghang do kāda bahabahay da, as kan nagkomonyon sa daw. On, pinarin daw komwan a masoyosoyot kan madadam so panggep. ⁴⁷ On, nāw da indaydāyaw si Āpo Dyos, kan siraw tabo tawotawowaw, ki myan kaanyib da dyirad manganohed saw. Kararaw, ki myan saw bayo a nanganohed a insalākan ni Āpo Dyos, as kan pinarapa na sa dyirad nanganohedaw di Jesus.

‡ **2:46** 2:46 No dadakay no Jodyo do kararaw, ki maydasal sa do Timpłowaw do ālasnwebi, as kan do ālastres an makoyab. Ara. 3:1

3

No Nakapya no Tawowaw a Piday

¹ Do asaw a karaw, do kaalas tres do kamakoyab, nangay sa Pedro kan Juan do Timplowaw do ōrasaw no kapaydasal. ² Ki myan nawara do rowanganaw no Timplo a mayngaran so “Mapintas a Rowangan” a asa mahakay a naiyanak a piday. Kararaw a isiisiwen da a patodahen do rowanganaw tan limosan das kwarta no somdep saw do Timplo.

³ Do kaboya naw sa Pedro kan Juan a somdep dana do Timplo, nachikakaāsi dyira a torohan das kwarta. ⁴ Do dawri, pinnereng da Pedro kan Juan, as nakaibahey sya dya ni Pedro a kāna, “Chiban mo yamen!”

⁵ Insigīda pinaylāgaw san pidāyaw a chiniban, ta hahawen na a myan itoroh da dya. ⁶ Ki binata ni Pedro dya a kāna, “Aba polos kwarta namen a maitoroh namen dyimo. Ki no myan dyamen, nawriw itoroh namen dyimo. Bilinen koymo a maynamot do toray ni Āpo Jeso-Kristo a taga Nasaret, maytēnek ka kan makayam ka na!”

⁷ Sinpangan na, inigpet ni Pedro kawanawanaw a tanoro no pidāyaw, as nakasidong na sya pinaytēnek. Ki nanyeng a naypayit saw kokod naw. ⁸ Do dawri, ki insigīda a naytēnek mahakayaw, as nakayam dana. Sinpangan na, nachirayay da Pedro kan Juan a somindep do Timplowaw. As do kadama naw a mayam, ki lomnaglagto a mangidaydāyaw so Dyos.

⁹ Sira tabo tawotawo saw do Timplowaw, ki naboya da a nakayam danaw mahakayaw a

mangidaydāyaw so Dyos. ¹⁰ Ki do nakailasin daw sya a iyaw maydidisnaw a machilimlimos do pangaranan daw so “Mapintas a Rowangan” do Timplowaw, naklat sa kan nasdaāwan sa do naporinaw dya.

No Minsāhi ni Pedro do Timplo

¹¹ Do dawri, nangay sa Pedro kan Juan do yananaw no pachisirongan do Timplo a pinangaranan das “Portikon Solomon,” ki nachikaday mahakayaw dyira. Ki sira tabo tawotawo saw daw, nayyayo sa nangay do yanan daw, ta nasdaāwan sa a maynamot do dyaya a naporin.

¹² Ki do nakaboyaw dyira ni Pedro, inbahey na dyira a kāna, “Inyo a kapayngay ko a kapotōtan ni Israel, āngo ta masdaaw kamo, kan āngo ta mochidngan nyo yamen? Bata nyo anwan yapo do ayit namen mana yapo do kaganay namen nanghapan nya tawo a nakayam ah?

¹³ Yamen aba, an dya si Āpo Dyos a mismo a iyaw dinaydāyaw daw no kapoonan ta saw a sa simna Abraham, Isaak, kan Jakob. On, iyaw nya Dyos da iyaw napapya so nyaya mahakay tan mirwa maidaydāyaw pachirawatan naya a si Jesus. Ki inparawat nyo a naipadiman, as do kakeyaw ni Gobirnadador Pilato a mapakakaro sya, chinakey nyo aba polos. ¹⁴ On, chinaskheh nyo iyaw nyaya a Masantwan kan Malinteg a yapo do Dyos,* basbāli a nawriw pinipya nyo a mapalobōsan mangdimdimanaw so tawo.

* **3:14** 3:14 No chakey na batahen “Masantwan kan Malinteg a yapo do Dyos,” ki “Mesias” mana “Kristo” a Mangisalākan. Isa. 53:11

¹⁵ On, inpadiman nyo iyaw pakayapwanaw no byay. Ki pinagōngar ni Āpo Dyos, as kan yamen mangsaksi sya. ¹⁶ Iyaw nya mahakay a maboya nyo kan chapatak nyo, ki napayit a maynamot do panakabalin ni Jesus kan iyaw kapanganohed namenaya dya. On, maynamot do kapanganohed di Jesus, intoroh ni Āpo Dyos do dyaya mahakay komplito a nakapya na kan mismo nyo a naboya sichangori.

¹⁷ “Sichangori a kakakteh, chapatak ko a iyaw pinarin nyowaya di Jesus, ki maynamot do dyi nyo a nakaawātan a iya, ki iyaw tinoboyaw ni Āpo Dyos. Masaw a dyi da naawātan pang-pangōlo nyo saw. ¹⁸ Ta nyaw nakatongpalan no inpaibahebaheyaw no Dyos dyirad tabo saw a propīta na do kaychowa a iyaw nya Kristo, ki machita malidyatan. ¹⁹ Dawa, machita magbabāwi kamo nad gatogatos nyo, kan machonot kamo na do chakeyaw ni Āpo Dyos tan pakawanan naynyo kan wayaken naranaw gatogatos nyo. ²⁰ Ta an parinen nyo komwan, myan anchi dyinyo kaydamnayan no kapangtokto nyo kan kasoyot nyo a yapo di Āpo Dyos, as kan pirwahan nanchi a toboyen a maybidi dya si Jesus a iyaw Kristo a napidi a mangay anchi a mangitoray dyirad manganohedaw dya.† ²¹ Ki sichangori, machita a nāw pan Jesus do hanyit mandad ōrasaw a kapabayo sya tabo ni Āpo Dyos, ta nawriw inpaibahebahey naw kaychowa dyirad masantwan saw a propīta na. ²² Nyaw binatan Moyses kaychowa a kāna, ‘Si Āpo a Dyos nyo,

† **3:20** 3:20 Mt. 24:14; Mk. 13:10; 2 Ped. 3:12

iyaw anchiw manoboy dyinyo so akma dyaken a propīta a kapayngay nyo a Israelita. Machita adngeyen nyo a maganay kan anohdan nyo a tabo ibahey na. ²³ Maynamot ta aran sino a dya manganohed do ibahey na, ki pasyayen na sanchi ni Āpo Dyos dyirad tawotawo na, as kan dimanen na sanchi. †

²⁴ “Ta aran sira tabo propītaw a nakayapo do Samwel kan siraw somnaronwaw a nachitādi dya, ki aran sira, inbahey da a maynamot do mapariparinaya sichangori a chimpō. ²⁵ Ki dyira ta a Jodyo no karyaya ni Āpo Dyos a inpaibahey na dyirad propīta na saw kaychowa, as kan nairāman ta na do tōlagaw ni Āpo Dyos dyirad kapoonan ta saw. Ta inkari na di simna Abraham a kāna, ‘Maynamot do kapotōtan mo, mabindisyonan sanchiw tabo tawotawo do lōbongaya.’ § ²⁶ Ta yaten a Jodyo, ki pinanma na yaten no Dyos a binindisyonan do nakapidi kan nakatoboy naw so tobotoboyen na a si Kristo a mangay a mapagbabāwi dyaten do marahetaya a kaparin ta.” Nawriw binata ni Pedro dyira.

4

No Kaidarom Da si Pedro kan Juan

¹ Ki do dawri, do kadama paw da Pedro kan Juan a maychiychirin dyirad tawotawo saw, ki nawara sa daw papādyaw kan iyaw kapitanaw no magbanbantay saw do Timplowaw, as kan siraw no Sadosyowaw a dya manganohed do

† 3:23 3:23 Deot. 18:15; 18:18-19; Ara. 7:37 § 3:25 3:25 Gen. 22:18

kapagōngaraw no nadiman. ² Nakasoli sa maynamot do kainanawo da Pedro dyirad tawotawo saw a si Jesus, ki nagōngar. As an komwan, maparin sa magōngar nadimanaw a tawotawo. ³ Tiniliw da sa, as nakaposek da sira do bahodan. Naychararakan sa daw maynamot ta nahep dana. ⁴ Ki aran komwan, āro nanganohed dyirad tawotawowaw a nakadngey so inbahey daw da Pedro. Do dawri, no bidang da no mahahakay saw a nanganohed, ki nagistayan dana a nakarapit do dadima a ribo.*

⁵ Ki do kamabekas danaw, siraw pangpangōlo daw no Jodyo saw kan siraw panglakayen daw kan siraw mangnanawowaw so linteg, ki naychichipeh sa do asa yanan do Jerosalem. ⁶ Myan sa daw sa Anas a iyaw katotohosanaw a padi, kan si Kaypas, Juan a yapo do pamilya ni Anas, Alehandro, as kan siraw kadwan saw a mahahakay a kakabagyan ni Anas.† ⁷ Do dawri, inpahap da si Pedro kan Juan do kasalasalapan daw, as nakaiyahes da sya dyira, “Āngo a panakabalin mana sino akin toray so pariparinen nyowaya komwan a napakayam so pidayaya?”

⁸ Ki napno si Pedro so panakabalin no Ispirito Santo, as kan initbay na dyira a kāna, “Madaysayaw a pangpangōlo kan panglakayen! ⁹ An nawriw iyahahes nyo dyamen sicharaw iyaw

* **4:4** 4:4 Ara. 2:41 † **4:6** 4:6 Si Anas, ki iyaw katotohosan a padi do tawen 6 a nandad A.D. 14. Si Kaypas, ki iyaw manogangaw ni Anas, as kan iyaw oyod a katotohosan a padi do dawri. Ta iyaw toray na, ki do tawen A.D. 18 nandad 36. An maynamot di Juan, ki sigōro asa anak ni Anas, kan iyaw nachitadi di Kaypas do tawen A.D. 36.

maganayaw a pinarin namen do pidāyaw a mahakay kan maypāngo nakapya na, ¹⁰ palobōsan nyo yaken a mangilawlawag dyinyo kan siraw tabo tawotawowaya do Israel. Makapaytēnek sichangori iyaw nya mahakay do salapen nyowaya a napyan maynamot do panakabalinaw kan torayaw ni Jeso-Kristo a taga Nasaret a iyaw inpailansa nyowaw do kros a pinagōngar no Dyos. ¹¹ Nyaw inpangārig na a bato a naitolas do Masantwanaya a Tolas a kāna,

“ ‘Iyaw nawri a bato a inpoha nyo, inyo a mapatnek so bahay,

ki nayparin a iyaw kasisītaan a bato a mangpayit so nawri a bahay.’‡

¹² “On, si Jesus lang myan so panakabalin a mangisalākan so tawotawo. Si Jesus lang, ta abaw matarek do lōbongaya a naitoroh dyirad tawotawo tan maisalākan sa.” Nawriw binata ni Pedro.

¹³ Do nakaboya dan pangpangōlo saw no Jodyo so katedred daw da Pedro kan Juan a naychirin, kan napatakan da a abo ādal da kan sinsinan sa a tawo, nasdaāwan sa. Binigbig da pa a sira, ki rārayay sa ni Jesus. ¹⁴ As maynamot do nakaboya daw so mahakayaw a napyan a maytēnek do katangked daw, ki abaw naibahey da maikontra dyira.

¹⁵ Dawa, pinahbot da sad pagmimitingan daw a ranan nakapagtōlag da. ¹⁶ Inbahey dad katakatayisa dyira a kon da, “Āngo paro parinen ta dyirad dyaya tawotawo? Ta tabwaya tawotawo do Jerosalem, ki napatakan

‡ 4:11 4:11 Sal. 118:22; Isa. 28:16

daranayaw nyaya milagro a pinarin da, kan mailibak tabaya. ¹⁷ Mapya āno an parinen taw komwan tan mapenpen taw kakayamkam no nya dāmag do tawotawo. Amomohen ta sa tan dyi da pirwahlen a ibahey iyaw maynamot do ngaranaw ni Jesus.”

¹⁸ Do dawri, pinirwa da sa tinawagan, as kan mayit iyaw nakaballāag da sira a dyi da polos a chirichirinen mana inanawo maynamot di Jesus.

¹⁹ Ki tominbay sa Pedro kan Juan a kon da, “Ibahey nyo pa dyamen an āngo maganay a parinen do salapen Āpo Dyos: Anohdan namen inyo mana si Āpo Dyos? ²⁰ Amnan yamen, maparin namen aba arian a ibahebahey saw makaskasdāaw saw a naboya namen kan nadngey namen di Jesus.”

²¹ Do dawri, pinirwa darana sa inamomo, as nakapalōbos darana sira komnaro. Aba polos nadongso da tan dosāen da sa. Asa pa, ki namo sa do kārwwaw no tawotawo, ta nagdaydāyaw saw tawotawo do Dyos maynamot do makaskasdāawaya a naporin. ²² Ta iyaw mahakayaw a piday a napyan, ki nasorok dana apat a poho tawen na.

No Kapaydasal Dan Nanganohedaw di Jesus

²³ Do nakawayawaya daranaw da Pedro kan Juan, taros sa naybidi dyirad rārayay da saw, kan inpadāmag da dyiraw inbahey daw no matotohos saw a papādi kan siraw panglakayen saw. ²⁴ Do nakadngey daw sira no rārayay da saw, nāsa sa naydasal do Dyos a kon da, “O, Āpo namen a manakabalin, imo namarswa so

hanyit kan tana, as kan no tāw kan no tabo a myan dyira. § 25 Maynamot do panakabalin no Ispirito Santo, inpaibahey mom Āpo di Āri Dabid a kapoonan namen a tobotoboyen mo a kāna,

“ ‘Āngo ta nakasoli saw Dya-Jodyo,

kan āngo ta nagranta saw tawotawo so abos sinpaspangan?

26 Naychichipeh saw ar-āri kan siraw magto-
torayaw do lōbongaya

a nagsagāna a machigobat di Āpo

kan di Kristo a iyaw pinidi naw a mangisalākan.’*

27 “Oyod a natongpal danaw intolasaw ni simna Āri Dabid do dya syodad a Jerosalem. Ta si Āri Herodes kan si Ponsyo Pilato, as kan siraw Jodyo kan Dya-Jodyo, ki nabayabayat kan nagtotōnos sa a machikontra di Jesus a iyaw masantwanaw a pachirawatan mo a pinidi mo.

28 On, pinarin daw tabo nyaya a maynamot do panakabalin mo, ta tod da tinongpal sīgodaw a inkeddeng mo kaychowa pa. 29 Sichangori,

mo Āpo, chiban mo paw kapangamomo daya, kan sidongan mo yamen a tobotoboyen mo tan maypaypatored kami pa a mangichirin so chirin mo a aba polos kamwamwan namen. 30 Ipaboya

mo paw panakabalin mo a kapamapya siras maganyit saw, as kan kapamarin so milagro kan makaskasdāaw a pangilasīnan a maynamot do bīleg no toray ni Jesus a iyaw masantwanaya a pachirawatan mo.”

§ 4:24 4:24 Eks. 20:11; Neh. 9:6; Sal. 146:6 * 4:26 4:26 Sal. 2:1-2

³¹ Do dawri, do nakatayokaw no dasal da, nagoyogoyon bahayaw a nakakpehan da, as kan naypayit no Ispirito Santo a nangapno so katakatayisa dyira do panakabalin na. Do dawri, naypatored dana sa nangibahebahey so chirin no Dyos.

No Kaasa Da do Kapangtokto kan Kapagtotōnos

³² Sira tabo nanganohedaw, ki nāsa dana sad kapangtokto kan kapagtotōnos. Abaw nakabata sya a tanyan naw myanaw dya, ta no dyiran asa, ki dyira da tabo. ³³ As siraw apostolis saw, ki naypaypayit paw panakabalin da do nakatongtong daw a nangipaneknek so nakapagōngaraw ni Āpo Jesus, as kan maboslon iyaw bindisyon ni Āpo Dyos dyirad tabo saw a nanganohed. ³⁴ Do dawri, abaw pagkorāngan da, ta siraw myanaw so tana mana bahay, ki yay da sa inlāko. As iyaw nahap daw do naglakwan daw, ki ³⁵ intoroh da dyirad apostolis saw, kan bininglay da dyirad nanganohedaw a makachita sya.

³⁶ On, komwan pinarin ni Jose a asa kapotōtan ni Lebi a nayanak do Chipre a pinangaranan dan apostolis saw so Bernabe. As no chakey na batahen Bernabe, ki “Mangahwahok a Tawo.” ³⁷ Ki iyaw nya Bernabe, ki inlāko naw bengkgag naw, as nakahap nas naglakwanaw a inyangay dyirad apostolis saw.

5

Sa Ananyas kan Sapira

¹ Ki myan asa mahakay a mayngaran so Ananyas, kan no ngaran baket na, ki si Sapira. Naglako sa so kadwan a tana da. ² Do nakatayoka daw a naglako, nagtōlag sa maychabahay a dyi da itoroh a tabo naglakwan daw. Dawa, kinapya daw kadwanaw. As no nabidinaw, inyangay ni Ananyas a intoroh dyirad apostolis saw, as nakabata na sya dyira, “Cha dyaw naglakwan namen so tana namenaw.”

³ Ki binatan Pedro dya a kāna, “Ananyas, āngo ta pinalobōsan mo si Satanas a mangitoray do byay mo tan mayparin ka asa maybayataw do salapen no Ispirito Santo do nakakapya mo so rayayaw no naglakwan mo so tana mo? ⁴ Do dyi mo paw a naglakwan so tana mwaw, dyira mwabawri? As do nakailako mwaw sya, taywaran dya myan dyimo iyaw panakabalin an āngo parinan mo so naglakwan mo? Ki āngo ta pinarin mo komwan? Tawo abaw binayatawan mo, an dya si Āpo Dyos!”

⁵ Do nakadngeyaw syan Ananyas so nawri a chirin Pedro, nanyeng a nalba a nadiman. Dawa, myan rakoh a nakamo da tabo no nakadngeyaw sya.

⁶ Sinpangan na, siraw kadwanaw a babbaro a myan daw, ki sindep da yangay a binedbed* bangkayaw ni Ananyas, as nakakatkat da sya inyangay a intābon.

* **5:6** 5:6 No parinen dan Jodyowaw an myan madiman, ki manghap sas manaro a ayowayob, as katedbed das bangkayaw a yapo do oho naw mandad kokod naw.

⁷ Sinpangan na, nakahabas tatdo a kaoras, somindep si Sapira a baket na, ki chapatak naba an āngo namarin di lakay na.

⁸ Ki do dawri, inyahes ni Pedro dya a kāna, “Oyodawri a nya dana tabo naglakwan nyos tana nyowaw?”

Ki tominbay si Sapira a kāna, “On, nawryaw a tabo.”

⁹ Ki initbay ni Pedro dya a kāna, “Tōlag nyo sawen kan lakay mo! Āngo ta nagtolāgan nyo mangsōot so Ispirito Santo? Madngey moriw kadagpas daya do pantawayan nangayaw a nangitābon di lakay mo? Changori, imo isarono da pahboten.”

¹⁰ Nanyeng a nalba a nadiman si Sapira. Sinpangan na, do nakapirwa daw a somindep no babbaro saw, naboya da a nadiman. Dawa, yangay darana intābon a pinatangked do yananaw ni lakay na.

¹¹ Ki taywaraw nakamo dan tabo saw a nanganohed kan aran siraw kadwanaw a nakadngey so nyaya namarin, ki naychinyabot sa.

No Kāro no Milagro kan Makaskasdāaw a Namarin

¹² Do dawri, siraw apostolis saw, ki namariparin sa so āro a milagro kan pakaboyan a makaskasdāaw dyirad tawotawowaw. As siraw tabo a nanganohed, ki nagtotōnos sa a nabayabayat do pachisironganaw do Timplo a pinangaranan das “Portikon Solomon.” ¹³ As siraw dyaw a nanganohed, ki chināmo daw nachirāman dyirad gropo daw no nanganohed.

Ki aran komwan, taywaraw kaanyib da sira. ¹⁴ Ki naypayparo saw mahahakay kan mababakes a nanganohed di Āpo Jesus, kan nainayon sa do bidang daw no nanganohed.

¹⁵ Dawa, maynamot do kapangpapapya daw no apostolis saw, inyangay dan tawotawo saw maganyit saw do kalkalsāda kontodo katri kan apin da, ta hahawen da a an homabas si Pedro, aran maanyinwan naw kadwan dyira, ki mapyan. ¹⁶ As myan pa saw reprep a tawotawo a yapo do matatarek saw a idiidi do omdibonaw do Jerosalem a nangyangay so maganyit da, as kan siraw intorayanaw no marahet a ispirito, ki napapya sa kan maganay dana sa tabo.

No Kaidadanes Dan Apostolis

¹⁷ Do dawri a napariparin, iyaw katotohosanaw a pādi kan tabo saw rārayay naw a bonggoy dan Sadosyo saw, ki taywaraw kaimon da dyirad apostolis saw. ¹⁸ Inpatiliw da saw apostolisaw, as nakaipabahod da sira. ¹⁹ Ki do dawri a ahap, myan asa a anghil no Āpo a nangay a nangiawang so pantaw saw do dawri a bahodan, as kan pinahbot na sa. ²⁰ Binata na dyira a kāna, “Yangay nyo a itēnek do Timplo a inanawo dyirad tawotawo saw iyaw maynamot do bayowaya kan abos pandan a byay.”

²¹ Do kamabekasanaw, somindep saw apostolisaw do Timplowaw, kan insiknan daw nangnanawo dyirad tawotawowaw a akmas inbahyaw no anghil dyira.

Ki do kawara daw no katotohosanaw a pādi kan siraw rārayay na saw, ki tinawagan da

sa tabo panglakayen saw kan pangpangōlo dan Jodyowaw a siraw mimbrow saw no konsiho da a mayngaran so Sanhedrin tan magmimiting sa do parinen da dyirad binahod daw. Sinpangan na, nanoboy sa so mangay a omhap siras binahod daw tan paytēneken da sad salapen daw. ²² Ki do nakapakarapit dan tinoboy da saw do bahodanaw, nachichwasan da saba daw apostolisaw. Dawa, naybidi sa nangibahey sya a kon da, ²³ “Namna! Maganayaw nakaitolbek no bahodanaw, kan myan saw a maytēnek a magbanbantay gwardyaw. Ki do nakaywang namenaw sya, abaw tawo a naboya namen do irahem!”

²⁴ Do dawri, do nakadamagaw syan kapitanaw no magbanbantay saw no Timplowaw kan do nakadamagaw syan matotohos saw a papādi, nariribokan sa an komayamkam nya namarin. ²⁵ Nahay abas dēkey, myan nawara a nangibahey sya a kāna, “Taywaran dyi sa ari a maytēnek do Timplo a mangnanawo so tawotawo binahod nyo saw?”

²⁶ Do nakadngey daw so nyaya, nangay kapitanaw kan siraw opisyalis naw a nanghap sira. Ki pinilit da saba, ta āngonchan makasoli saw tawotawowaw dyira, as agsidan da sa so bato.

²⁷ Do nakahap daranaw siras apostolisaw, pinaytēnek da sad salapen daw no Sanhedrinaw, as nakapanahahe no katotohosanaw a pādi dyira. ²⁸ Binata na dyira a kāna, “Mayit nakaibilin namen sya dyinyo a dyi nyo na tongtongen mangnanawo so maynamot do nyaya

a Jesus. Chiban nyo pinarin nyowaya sichangori! Nagwaras danaya do intīrwaya Jerosalem innanawo nyowaya, as chakey nyo paya ipagatos dyamen nakaipadiman naw.”

²⁹ Ki tominbay si Pedro kan siraw rārayay na saw a apostolis a kon da, “Sino maybadiw a tongpalen namen, inyo mana si Āpo Dyos? ³⁰ Oyod a inpadiman nyo si Jesus do nakaipalidyalyat nyowaw sya do kros. Ki aran komwan, iyaw Dyos no kapoonan ta saw, ki pinagōngar na. ³¹ Sichangori, pinatohos no Dyos do katotohosan a saad do makawanan na, as pinayparin na a Pangolo kan Mangisalākan ta. Tan komwan, yaten a kapotōtan Israel, ki myan chansa ta a makapagbabāwi tan mapakawan ta do gatogatos ta. ³² Sichangori, yamen mismo a mangsaksi dyirad dyaya naporiparin, as kan yamen aba lang, ta iya paw Ispirito Santo a iyaw intorohaw no Dyos dyirad manganohed dya, iyaw mangipanpaneknek a oyod nyaya.”

³³ Ki do nakadngey das Pedro a naychirin so komwan, ki naypataywaraw nakapakasoli da no mimbrow saw no Sanhedrin, as kan chakey darana sa dimanen siraw apostolisaw. ³⁴ Ki myan daw asaw a Parisyo a mayngaran so Gamaliel. Iyaw nyaya, ki asa dyirad ma-maistrowaw do Linteg ni Moyses, as kan oyod da anyiben no tawotawo. Do dawri, naytēnek, as nakaibahey na sya dyira do Sanhedrinaw a pahboten da pa sa bebek apostolisaw do gagan. ³⁵ Do nakaihbot daranaw sira, binata ni Gamaliel dyira a kāna, “Inyo a kapayngay ko a kapotōtan Israel, annadan nyo pariparinen nyo dyirad

dyaya tawotawo. ³⁶ Ta do nakahabas, nakakbodaw ni Teodas a naysintōtoray, kan myan saw apat a gasot a bidang dan mahahakayaw a napawnot na. Ki nahay abas dēkey, naychawpit sa do nakadimanaw ni Teodas. Dawa, nayparin abaw plāno daw.

³⁷ “Nakarahanaw nya, tominbod danas Jodas a taga Galilya do chimpwaw no kapamidang so tawotawo. Masaw āro napawnot na. Ki alit na nadiman, as kan do nakadiman naw, naychawpit dana saw minonotaw dya.

³⁸ “Dawa, sichangori, nyaw mabata ko dyinyo. Inonolay nyo saw nyaya mahahakay kan palobōsan nyo sa. Ta an yapo do aktokto no tawo iyaw pinanggep da mana pariparinen dāya, ki abanchiw sinpaspangan na. ³⁹ Amnan si Āpo Dyos akin aktokto, chaābak nyo aba sira. Dawa, kontraen nyo saba, ta āngonchan si Āpo Dyos konkontraen nyo!”

⁴⁰ Do dawri, nakey sa do inbahey naw. Ki sakbay a pinalobōsan da sa a komaro, pinirwa da sa pinasdep siraw apostolisaw, as kan inpaiplot da sa. Binalaāgan da sa a dyi darana ibahebahey maynamot di Jesus.

⁴¹ Do nakakaro daranaw do salapen dan magtotoray da saw, ki taywara nasoyot saw apostolisaw a maynamot ta inbidang na sa ni Āpo Dyos a maikari do nakairāman daw a nalidyatan kan nasnesnekan a maynamot di Jesus. ⁴² Kararaw a nangay sa do Timplo kan bahabahay no tawotawo, kan nāw da nangnanawo kan nangaskasaba so Maganay a Dāmag maynamot di

Jesús a iyaw Kristo a Mesias.

6

No Kapidi Da Siras Papitwaw a Kasidong

¹ Do nakapayparo daw no nanganohed, somniknan kapaydidiman dan Jodyowaw a maychirin so Griego kan siraw Jodyowaw a maychirin so Hebreo. Ta no paynamotan na, ki naydabadabay saw Jodyowaw a maychirin so Griego, ta batahen da a siraw bālo da saw, ki mainonolay sa kono a matorohan do kararaw an iwaras daw rasyonaw.

² Dawa, siraw asaw a poho kan dadwa a apostolis, ki tinawagan da saw tabo a nanganohed, as nakapagmimiting da. Sinpangan na, binata da dyira a kon da, “Maganay aba an nawriw kainonolayan namen so mangasaba so chirin Āpo Dyos maynamot do kapangiwaras namen so rasyon. ³ Sichangori, kakakteh, mamidi kamo a yapo dyinyo so papito a bigbigen nyo a masingpet kan madāyaw. Machita masīrib sa kan napno do Ispirito Santo, ta siraw magrebbeng do dyaya kapangiwaras so rasyon. ⁴ Tan komwan, nāw namen a tongtongen maydaydasal kan mangasaba so chirin no Dyos.”

⁵ Do nakaibahey daw so komwan, ki nasoyot sa tabo nagmimitingaw. Sinpangan na, pinidi da si Esteban, asa mahakay a mayit so kapanganohed kan napno do panakabalin no Ispirito Santo. Pinidi da pa si Pilipi, Prokoro, Nikanor, Timon, Parmenas, kan si Nikolas a asa Dya-Jodyo a taga Antiokya a mononot do dadakay no Jodyo

saw. ⁶ Siraw nya papito, ki inyangay da sad salapen daw no apostolis saw, as nakapalapaw dan apostolis saw so tanoro da do oho dan papito saw, as kan indasalan da sa.*

⁷ Do dawri, tomnongtong a nagwaras chirin Apo Dyos, kan nalisto a naypayparo bidang dan manganohedaw do Jerosalem. Aran siraw papādi saw, ki āro saw minonot kan nanganohed.

No Katiliw ni Esteban

⁸ Sichangori, iyaw tawowaw a pinidi da a si Esteban, ki rakoh naitoroh dya parābor kan panakabalin a yapo do Dyos. Dawa, nakapamarin so āro a milagro kan makaskasdāw a pakaboyan do salapen dan tawotawowaw. ⁹ Ki myan saw kadwan a Jodyo a taga Sirene kan taga Alehandria a rārayay da sad sinagoga a mayngaran so “Sinagoga Dan Nawayawayaan a Tawo.” Siraw nya kan siraw kadwan saw a yapo do probinsya a Silisya kan Asya, ki nachidiman sa di Esteban. ¹⁰ Ki natohatohay daba polos a maynamot ta nanoroh iyaw Ispirito Santo dya so sirib na a maychirin.

¹¹ Maynamot ta komwan, sililimed sa nanangdan siras kadwan saw a mahahakay a mangibayataw sya a kon da, “Taywaran dyi namen a nadngey si Esteban a naychirin so marahet a machikontra do Linteg ni Moyses kan si Apo

* **6:6** 6:6 No kapalapaw das tanoro da do asa tawo, ki nawri aba lang ipaboya naw kaitoroh da so rebbeng da, an dyi pa iyaw ayit da kan pamindisyon da.

Dyos?” ¹² Nyaw pinamaklaklal da siras tawotawowaw kan pinangpasoli da siras panglakayen saw kan siraw mamaistrowaw no Linteg. Dawa, tiniliw da si Esteban, as nakaiyangay da syad salapenaw no konsiho daw no Jodyo a Sanhedrin. ¹³ Ki myan sa pinasdep daw maybayataw saw a saksi a machikontra di Esteban a kon da, “Iyaw nya tawo, ki nāw na a naychiychirin so machikontra do masantwanaya a Timplo ta kan iyaw Lintegaya ni Moyses. ¹⁴ Ta nadngey namenaw a inbahey na a iyaw Jesusaya a taga Nasaret, ki rārayawen na kono Timplowaw kan tādyan na saw tawid taya a dadakay a tinokos ni Moyses.”

¹⁵ Do nakadngey daw sya no totorayen saw a naychichipeh daw so inchirin da no saksi saw, ki minochidngan daw rōpaw ni Esteban, ki maranyag a akmaaw rōpa no anghil.

7

No Minsāhi ni Esteban

¹ Sinpangan na, inyahes no katotohosanaw a pādi di Esteban, “Oyodawriw no inbahey dāya?”

² Ki tominbay si Esteban a kāna, “Inyo a kakakteh kan aāmang ko, adngeyen nyo pa yaken sichangori. Iyaw madaydāyaw kan matan-ok a Dyos, napaboya do kapoonan taw a si simna Abraham do kayan na paw do Mesopotamya do sakbayaw a nakapayadis na a omyan do Haran.

³ Binata no Dyos dya a kāna, ‘Karwan mo tana

mwaya kontodo saw kakabagyan mo saya, as kangay mo do tanaw a ipaboya konchi dyimo.’*

⁴ “Dawa, kinarwan naw tana daw no Kaldeo kan minyan do Haran. Do nakadiman danaw ni āmang na, tinoboy no Dyos do tanaya a iyaw yanan tayas changori. ⁵ Do nakawara daw da Abraham do dya a tana, ki abaw inpatāwid dya no Dyos a aran asa pa kadapan a tana. Ki aran komwan, alit na inkari ni Āpo Dyos dya a itoroh nanchi dyaw tabwaya a tana tan dyira na tabo kan siraw kapotōtan na saw a aran abo paw pōtot na.

⁶ “Inbahey pa no Dyos dya a kāna, ‘Gan-ganaet sanchiw kapotōtan mo do tana no matarek. Do dawri, mayparin sanchi a adīpen, as malidyalydyan sanchi daw so apat a gasot a katawen. ⁷ Ki dosāen konchiw nawri a nasyon a mangadīpen dyira, as kan anchan ikaro ko sa do dawri a nasyon, paybidyen ko sanchi dyaya tana a pagdaydayāwan darananchi dyaken.’†

⁸ “Intoroh pa ni Āpo Dyos di Abraham iyaw bilin naw a maynamot do kapagkogit tan myan pakaboyan so nakapachitōlag naw kan kapōtotan na saw. Dawa, kinogit ni Abraham si Isaak a pōtot na do chawawahwaw no araw a yapo do nakaiyanak na, as si Isaak, kinogit nas Jakob a pōtot na. Komwan si Jakob dyirad asaw a poho kan dadwa mahahakay a pōtot na a siraw madaydayaw saya a simna aāmang ta.

⁹ “Siraw nyaya simna aāmang ta, ki nangimon sad Jose a kakteh da. Dawa, inlāko da a nayparin

* **7:3** 7:3 Gen. 12:1 † **7:7** 7:7 Gen. 15:13-14; Eks. 3:12

a adīpen do Egipto. Ki aran komwan, kinarwan aba ni Āpo Dyos. ¹⁰ Sinidongan no Dyos do tabo a nakalidyatan na, kan tinorohan nas sīrib kan makadadaw a kaparin a nakahwahok di Paraon a āwag no āri do Egipto. Dawa, pinayparin no āri si Jose a gobirnadōr, kan myan toray na do intīrwaw a Egipto. As aran do palasyowaw no āri kan siraw adīpen na saw, ki inpaitoray na sa di Jose.‡

¹¹ “Sinpangan na, myan apteng do intīro a Egipto kan do Kanaan a yanan dan familyaw ni Jose, as kan taywara danaw lidyat dan simna aāmang ta saw do kabon nachichwasan da kanen da. ¹² Ki do nakatonengaw syan Jakob a myan irek do Egipto, nanoboy siras simna aāmang ta saw a pōtot na a nangay a gomnātang so kanen da. Iyaw nyayaw nanoma a nakangay da. ¹³ Do somaronwaw a nakangay da, inpadlaw ni Jose iyaw inawan na dyirad kakakteh na saw, as kan inyam-āmmo na sa di Paraon. ¹⁴ Do dawri, inpahap ni Jose si āmang na a si Jakob kan sira tabo familya daw no kakakteh na saw a mangay sa tabo do Egipto. Papito a poho kan dadima sa tabo.

¹⁵ “On, nangay si Jakob do Egipto, as kan dawri danaw nakadimanan na kan siraw kapotōtan na saw a simna aāmang ta. ¹⁶ Ki siraw bangkay da saw, ki pinaybidi da sa a intābon do Sikem do ginātangaw ni Abraham a tanem dyirad anak saw ni Hamor.

¹⁷ “Ki do kapaypasngen danaw no araw a katongpal no Dyos so kari naw di Abraham, tay-

‡ 7:10 7:10 Gen. 37; 39-41

wara naypayparo naiyanak a anak dan kapoonan ta saw do Egipto. ¹⁸ Do dawri, myan nachitādi a āri a nagtoray do Egipto, kan abaw chapatak na maynamot di Jose. ¹⁹ Iyaw nya āri, ki sinikapan kan rinanggasan na saw kapoonan ta saw. On, linidyalidyat na sa, as kan pinilit na pa sa a inpapahbot kaiiyanak saw a tagibi da do gagan no bahabahay da tan madiman sa.

²⁰ “Do dyaya chimpo, ki nyaw nakaiyanak ni Moyses, kan machitatārek kagwapo na. Tatdo a kabohan, nakatagibi da syan inyapwan naw. ²¹ Ki do dyi daranaw a kaitaywan sya do irahem no bahay, napilit sa a napahbot sya do bahay da tan madiman. Dawriw inhapan syan anakaw ni Paraon a prinsisa, kan pinarakoh na a pinayparin a akmay oyod a anak na. ²² Nainanawo dyaw tabo sīrib dan taga Egiptwaw, as nayparin si Moyses a asa matoray a tawo do tabo kapaychirin kan kaparin na.

²³ “Do nakapagtawen naranaw so apat a poho, naktokto naw kangay naw a manyideb an maypāngo kayayan dan kapayngay na saw a kapotōtan no Israel. ²⁴ Do kayan naw daw, naboya naw no taga Egiptwaw a madama na ranggasan no asaw dyira a Israelita. Dawa, yangay na insakit, kan diniman naw no taga Egiptwaw. ²⁵ No iniktokto ni Moyses, ki naawātan dan kapayngay naw a Israelita a osaren ni Āpo Dyos iya a mangwayawaya sira do kaadīpen dāya. Ki naawātan daba.

26 “Do somaronwaw a araw, nakaboya so dadwa a mayengay a Israelita a madama a maydiman. Do dawri, pinadas na sa a paychapyahen. Binata na dyira a kāna, ‘Kakakteh, taywaran dyi kamo a maylipos? Āngo ta maydiman kamo?’

27 “Ki iyaw makalo danaw a makapadso so kalāban naw, ki pinawadin nas Moyses, as nakabata na sya a kāna, ‘Āngo bibyang mo dyamen? Sino napayparin dyimo a pangōlo a mangay a mangokom dyamen? 28 Chakey mori yaken a dimanen a akmas nakadiman mwaw so taga Egiptwaw kakoyab ah?’ ”*

29 “Maynamot do dya saya a chirin, nananawa dana si Moyses, dawa nayyayo. Komnaro dana do Egipto, as nakangay na do Midyan, asaw a mateng a tana. Do dawri a tana, nangabahay kan natorohan so anak na dadwa mahahakay.

30 “Do nakahabas danaw no apat a poho a katawen, do asa karaw, nayranso si Moyses do let-ang a masngen do tokon a mayngaran so Sinai. Do dawri, myan anghil a napaboya dya do somdesdebaw a palongpong a dya masosohan. 31 Ki nasdaāwan si Moyses do nakaboya naw sya, as do kapaypasngen naw a omchideb sya, nadngey naw timekaw no Dyos. 32 Binata ni Āpo Dyos dya a kāna, ‘Yaken Dyos dan simna aāmang mo saw. On, yaken no Dyos a dinaydāyaw da Abraham, Isaak, as kan si Jakob.’

* **7:28** 7:28 No chakey na ibahey ni Esteban dya, ki akmas pinarin daw no Israelita di Moyses, ki komwan pinarin dan Jodyo saw di Jesus. Eks. 2:13

“Do dawri, ki namirpir si Moyses a sominryam a maynamot do kāmō na, kan naitored na paba a chiniban iyaw palongpongaw. ³³ Ki binata ni Āpo dya a kāna, ‘Pakarohen mo tokap mwaya, ta masantwan a yanan iyaw paytēnekan mwaya. ³⁴ Malawag a maboaya ko kalidyatan dayan tawotawo kwaya do Egipto, as nadngey ko as-āsog da. Dawa, gominchin ako a mangwayawaya dyira. Sichangori, toboyen koymo a maybidi do Egipto.’ ”†

³⁵ Ki tinongtong ni Esteban naychirin a kāna, “Sichangori, malawag a maboaya ta a iyaw nya Moyses, ki inipsok dan Israelita saw do nakaiyahes daw sya a, ‘Āngo bibyang mo dyamen? Sino napayparin dyimo a pangōlo a mangay a mangokom dyamen?’ Ki aran komwan, iyaw tinoboy ni Āpo Dyos a nangay a nangitoray kan nangwayawaya dyira. On, oyod a pinarin naw nyaya a maynamot do sidong no anghilaw a napaboaya dya do somdesdebaw a palongpong.

³⁶ “On, inihtot na saw kapoonan taya a yapo do Egipto, kan pinariparin naw āro a milagro kan makaskasdāaw a pakaboyan do Egipto kan do Mabayaw a Tāw kan do let-ang do irahem no apat a poho a katawen. ³⁷ On, si Moyses paw nangibaheyaw dyirad kapoonan ta saw a, ‘Si Āpo a Dyos nyo, iyaw anchiw manoboy dyinyo so akma dyaken a propīta a yapo do kapayngay nyo a Israelita.’‡ ³⁸ Do nakapaychipeh daw no kapoonan ta saw do let-ang do tokon a Sinai, iyaw nya Moyses, ki rinawat naw minsahyaw no

† **7:34** 7:34 Eks. 3:1-10 ‡ **7:37** 7:37 Deot. 18:15, Ara. 3:22

Dyos a dya machipanda tan itoroh na dyaten. On, iyaw nya Moyses, naychirinanaw no anghil do tokonaya a Sinai.

³⁹ “Ki chinaskeh da inanohdan no kapoonan ta saw, basbāli a inliblibbi da, ta no myan do aktoкто da, ki chakey daw maybidi do Egipto. ⁴⁰ Do nakahayaw ni Moyses do tokon Sinai, binata dad Aaron[§] a kon da, ‘Pamarin mo pa yamen so bolto namen a mangirarahan dyamen, ata, arabayas Moyses a iyaw nangihtotaw dyamen do Egipto, as kan chapatak namen abayaw namarin dya!’* ”

⁴¹ “Dawa, namarin sas didyosen da a akmay orbon bāka a nangidātonan das dāton da, as kan pinistaan daw pinarin daw a mismo.

⁴² “Maynamot do katoleng da, tinadyichokodan sa ni Āpo Dyos. Innonolay narana sa a mangdāyaw so bitohen saw do hanyit a akmas inpatolasaw no Dyos dyirad asaw a propīta a kāna,

“ ‘Inyo a kapotōtan ni Israel,
yakenoriw nangitorohan nyos dāton nyo a
binyay

a sinosohan nyo do kayan nyowaw do let-ang
so apat a poho a katawen? Ay engga!

⁴³ Ta no pirmi a inyononot nyo,
ki iyaw toldaw no didyosen nyo a si Molok
kan iyaw sinan bitohenaw a didyosen a si
Repam,

§ **7:40** 7:40 Si Aaron, ki ākang ni Moyses a nangsiding sya do kaiyayam naw siras Israelitaw a yapo do Egipto. Iyaw nanoma a matohos a pādi dan Jodyowaw. * **7:40** 7:40 Eks. 32:1

ta siraw nyaw pinarin nyo a dinaydāyaw nyo.

Dawa, manoboy akonchis manggobat dyinyo kan palongohen danchinyo do matateng pa kan do Babilonya a tana.' "†

⁴⁴ Tinongtong ni Esteban naychirin a kāna, “Do kayan da paw do dya let-ang, myan tolda da no kapoonan ta saya a pakaboyan so kayanaw no Dyos dyira sigon do myanaw do tōlag na dyira. Iyaw nya tolda, ki namarin sigon do bilinaw no Dyos di Moyses a minonot do naboya naw a panahatahan. ⁴⁵ Sinpangan na, do nakapachitadyaw ni Joswe di Moyses a mangipangōlo dyirad kapoonan ta saw, tinawid dan anak da saw toldaw. Do dawri, inyononot da do nakapachangay daw di Joswe do nakahap daw so tana saw a yapo do nasyon saw a inparawat no Dyos dyira. As iyaw toldaw, ki nabidin dyira a nandad kachimpo ni Āri Dabid. ⁴⁶ Sinpangan na, rakoh nakahwahok no Dyos di Dabid. Do dawri, naydasal si Dabid a mangdaw so pamalōbos na a mapatnek so bahay a pagdaydayāwan da do Dyos, iyaw Dyosaw a dinaydāyaw ni Jakob.‡ ⁴⁷ Ki si Dabid abaw nangpatnek sya, an dya si Āri Solomon a pōtot na.

⁴⁸ “Ki aran komwan, iyaw kadadayāwan a Dyos, ki omyan aba do bahay a pinarin tawo. Ta

† **7:43** 7:43 Si Molok, ki iyaw dyos no araw kan hanyit a dinaydāyaw dan Kananeo saw a tawotawo. As si Repam, ki iyaw asaw a dyos dan bitohen a planita a dinaydāyaw dan Egipto. Deot. 17:3; Amos 5:25-27 ‡ **7:46** 7:46 Mana “bahay a pagdaydayāwan dan kapotōtan ni Jakob.”

inpatolas no Dyos do asaw dyirad propīta naw a kāna,

⁴⁹ “ ‘Do hanyit yanan trono ko,
kan do tanaw yanan tokapan ko.

Āngo paro a kitan bahay parinen nyo a para dyaken?

Mana maparin nyo paro mapatnek so pay-nahahan ko?

⁵⁰ Yaken abawriw namarswa tabo siras nyaya?’
”§

⁵¹ Tinongtong ni Esteban naychirin a kāna, “As inyo sichangori, ay samna, taywarayaw katwa no oho nyo! Akma kamwaya siras dyaya makapatak so Dyos do katoleng nyowaya mangadngey so chirin no Dyos, as kan pirmi nyowaya kontraen chakeyaw no Ispirito Santo a akmas pinarin da saw no kapoonan ta saw kaychowa! Pakawanem! ⁵² Aryoriw aran asa propīta a dyi da linidyalidyat no kapoonan ta saw? Polos! On, diniman da pa saw nangipadtwaw do kaychowa maynamot do kangayaw no Malintegaw a Pachirawatan a si Kristo. As inyo sichangori, inyo mismo a nanglipot kan nangipadiman sya.

⁵³ On, inyo nangtawid so linteg a inparawat ni Āpo Dyos di Moyses a maynamot do nakatoboy na so anghilaw kaychowa, ki alit na inanohdan nyo aba.” Nawriw binatan Esteban dyira.

No Kagsid Daw si Esteban

⁵⁴ Do nakadngey dan pangolwaw no Jodyo so inchirinaw ni Esteban, taywaraw nakapakasoli da, kan pinayngayngaletnget daw dyi daw a

mapabtak a soli da dya. ⁵⁵ Ki do dawri, napno si Esteban so panakabalinaw no Ispirito Santo, as do nakatangay naw do hanyit, naboya naw makaskasdāaw a sēdang no Dyos kan si Jesus a maytēnek do makawananaw ni Āpo Dyos. ⁵⁶ Binata ni Esteban a kāna, “Chiban nyo pa! Tori kwaya maboya naywangan hanyit, as maboya ko payaw Tawowaw a Yapod Hanyit a si Jesus a maytēnek do makawananaya no Dyos.”

⁵⁷ Do nakadngey daw so nya, nangagagay saw totorayenaw no Jodyowaw, as kan binengbeng daw tadyinya daw tan dyi da madngey ibaheyaw ni Esteban. Nakasan da dinarop a tiniliw, ⁵⁸ kan nyeng da ginoygōyod a inihtot do gaganaw no syodadaw, as nakagsigsid da syas bato. Siraw nangsaksyaw, ki pinakaro daw kagay da saw tan masonosong sa a mapagsid so bato, as pinangay da sa do yananaw no asaw a mahakay a mayngaran so Saulo.* ⁵⁹ Ki do kadama daw a omagsigsid sya, naydasal si Esteban, kan binata na a kāna, “Āpo Jesus, rawaten mo pahad ko.” ⁶⁰ Do dawri, naydogod as nakaiyagay na sya a kāna, “Āpo, ipagatos mwaba dyiraw nyaya a naparin.” Nakaichirin naw so nyaya, nadiman.

8

Kalidyalityat ni Saulo Siras Nanganohed

¹⁻² Do dawri, myan saw managdaydāyaw do Dyos a nangay a nangitābon si Esteban, as kan

* **7:58** 7:58 Iyaw nya Saulo, ki pinangaranan da pa so Pablo. Ara. 13:9

nangagagay sa tomnanyitanyis a nagdongdongaw, ki bahes nabad Saulo, ta chinasoyot na.

Somniknan do dawri a araw, komnayab taywara a kalidyalidyat no manganohed saw di Jesus do Jerosalem. Naychawpit sa a tabo a nangay do intiŕo a probinsya no Jodya kan Samarya, malaksid dyirad apostolis saw. ³ Ki si Saulo, ki oyod a inpasnek naw panggep naw a mangrārayaw so tabo a nanganohed di Jesus. Inasdesdep na saw bahabahay daw no nanganohed, kan ginoygōyod na sa a pinahbot mahahakayaw kan mababakesaw, kan inpabahod na sa.

No Kaikasaba no Maganay a Dāmag do Samarya

⁴ Ki siraw naychawpit saw a nanganohed, ingodes da a inkasabaw chirinaya ni Apo Dyos do aran dino a nangayan da. ⁵ No asa dyira, ki si Pilipi a minusok do kararakohanaw a syodad do Samarya, kan nangasaba dyirad tawotawo saw daw. Inminsāhi na dyira maynamot di Jeso-Kristo a iya danaw Mesiasaw. ⁶ Do kadngey daw syan tawotawo, as kan do kaboya daw so makaskasdāaw saw a pangilasinan a pinariparin na, ki naypaypasoyot sa mangadngey. ⁷ Ta do dawri, napaksyat danaw marahet saw a ispirito do āro a tawotawo, as nangngengengey sas malyak do kahtot daw, as kan āro pa saw logpyaw kan pidāyaw a napapya do dawri. ⁸ Dawa, rakoh kasoyot dan tawotawo do dawri a syodad.

Si Simon a Magmadmadyik

⁹ Ki myan do dawri a syodad asa tawo a mayngaran so Simon a nahay narana sa paspasdaawen tawotawowaw do Samarya a maynamot do nakapamarin nas āro a madyik. Inpangas na a iya, ki asa kasisītaan a tawo. ¹⁰ Siraw tawotawowaw a matotohos so saad kan siraw tobotoyen saw, ki binigbig da, kan inbahebahey da a kon da, “Iyaw nya tawo, ki sinsinan aba so bīleg, ta iya, ki asa a dyos a pangaranan so ‘Mayit so Panakabalin.’ ”

¹¹ Nahay dana a chimpo a nasdaāwan sa a maynamot dya, kan naypataywaraw kapanganohed da dya maynamot do karon madyik naw. ¹² Ki do nakapanganohed daw so innanawowaw ni Pilipi a maynamot do Maganay a Dāmag a maynamot do pagtorayan Āpo Dyos kan maynamot di Jeso-Kristo, nabawtisan sa tabo mahahakay saw kan mababakes.

¹³ Ki do dawri, aran si Simon, ki nanganohed do innanawowaw ni Pilipi, kan nagpabawtisar. Do katayoka naw a nabawtisan, nāw na minonot di Pilipi do aran dino a kinwanan na. Ki nasnasdaaw do kapakaboya naw so āro saw a pakaboyan kan āro saw a milagro a pinariparin Pilipi.

¹⁴ Sinpangan na, do nakadngey daw syan apostolis saw do Jerosalem a nanganohed dana saw taga Samarya so chirin no Dyos, tinoboy da sa daw sa Pedro kan Juan.

¹⁵ Do nakawara daw do dawri, indasalan da saw tawowaw a nanganohed dana tan rawaten daw no Ispirito Santo, ¹⁶ ta do dawri, ari pad nangingay dyiraw Ispirito Santo, ta tod sa nabawtisan

so ngaran ni Jesus. ¹⁷ Sinpangan na, pinalapaw daw tanoro da do oho da, as kan do dawri rinawat daw no Ispirito Santo do byay da kan aktokto da.

¹⁸ Ki do nakaboyaw ni Simon a nangay dyiraw Ispirito Santo do nakapalapaw daw no apostolisaw so tanoro da, inpaboya na dyiraw kwarta naw, ta chakey na gatāngen nyaya panakabalin da. ¹⁹ Binata na dyira a kāna, “Aran yaken, torohan nyo pa yaken so nya panakabalin tan aran sino a palapawan kos tanoro ko, ki mangay dyaw Ispirito Santo.”

²⁰ Ki inatbay ni Pedro a kāna, “Kayrayay mo pakono kwarta mwaya a masosohan do impyirno! Taywaran mabayādan mos kwartaw sāgot no Dyos? ²¹ Abaw byang mo mana binglay mod dyaya kapagsīrbi namen do Dyos, ta malinteg abaw aktokto mod salapen no Dyos. ²² Dawa, magbabāwi kad marahetaya panggep mo, kan maydasal ka do Dyos. Ta an chakey na, ki pakawanen naymo do dawri a marahet a pangtoktwan mo. ²³ Ta no maboya kwaya, ki taywara kas kaapal kan nakawaran kayas gatos.”

²⁴ Ki tominbay si Simon di Pedro a kāna, “Na! Paydasal mo pa yaken di Āpo tan abo maparin dyaken a akmas binata mwaya.”

²⁵ Do nakatayoka daw da Pedro kan Juan a nangipaneknek so maynamot di Jesus kan nangibahey so chirin ni Āpo Dyos, naypasabat dana sad Jerosalem. Ki somnibasibah pa sa do āro saw a barbaryo do Samarya a nangikasaba so Maganay a Dāmag a maynamot di Jesus dyirad tawotawo saw daw.

Si Pilipi kan Iyaw Opisyalaw a Taga Etiopya

²⁶ Do dawri, myan anghil a napaboya di Pilipi, kan binata na dya, “Magrobwat ka, ta magpaabagatan ka do rarahanaw a yapo do Jerosalem a komwan do Gasa a tana.” Iyaw nya rarahan, ki mangay do let-ang.

²⁷ Dawa, nagrobwat as nakangay na. Ki do kayan na paw do rarahan, myan nabayat na asa eunoko a nakapon a mahakay a taga Etiopya. Iyaw nya tawo, ki asa matoray a opisyal a mangonong so tabo kinabaknang do pagāryan ni Kandase a iyaw rēyna dad Etiopya. Iyaw nyaya a nakapon, ki nangay do Timplowaw do Jerosalem a nagdaydāyaw do Dyos. ²⁸ Do kasabat naranaw no opisyalaw, do kayan na paw a silologan do kalesa, basbasāen naw yapwaw do libro ni propīta Isayas.

²⁹ Do dawri, inbahey no Ispirito Santo di Pilipi, “Ngay, maypasngen ka do loganaya.” ³⁰ Nyeng a nayyayo si Pilipi a naypasngen do kalesaw, kan nadngey naw no basbasāenaw no opisyalaw a yapo do libro ni propīta Isayas. Dawa, inyahes na dya, “Maawātan moriw basbasāen mwaya?”

³¹ “Ay, enggaya!” initbay no opisyalaw. “Maypāngo kaāwat ko sya an abo mangilawlawag dyaken?” Ki do dawri, rinara nas Pilipi a somakay a machilogan dya. ³² Iyaw binasbāsa naw do librowaw ni Isayas, ki akma syay:

“Iya, ki akmay karniro a naiyangay do pagpartyangaw

mana akmay orbon no karniro a dya maylilyak an magogodan.

Ta iya, ki polos a dya tominbay.

³³ Do nakasnesnek naw, natadyichokodan kinal-integ.

Abaw maparin a mangibahey so maynamot do kapotōtan na maynamot ta diniman da.”*

³⁴ Sinpangan na, inyahes no opisyalaw di Pilipi a kāna, “Chāsi mo pa yaken, kan ibahey mo pa dyaken an sino paychirinan nyaya a propīta, iyaw inawan naya a mismo mana maynamot do matarek?”

³⁵ Dawa, maynamot do dyaya a inyahes no opisyalaw, insiknan Pilipi iyaw nangilawlawag dya an sino nawri a naitolas do librowaw ni Isayas. On, inpakatoneng na dya iyaw Maganayaw a Dāmag a maynamot di Jesus.

³⁶ Do kadama da paw a mayam, naboya daw ranomaw do payisaw no rarahan. Binata no opisyalaw a kāna, “Chiban pa! Chaya dyaw ranom! Āngo paw machita ta tan mabawtisan ako?”

[³⁷ “Na, maparin mo. Ki basta oyod a anohdan mos Jesus,” initbay ni Pilipi.

Ki tominbay opisyalaw a kāna, “Anohdan ko a si Jesus, ki Anak no Dyos.”]†

³⁸ Pinagsardeng no opisyal logan naw, as nakawsok da dadwa do yananaw no ranom, as nakabawtisar sya daw ni Pilipi.

³⁹ Do nakapakatalapaw daranaw do tinarayan daw a yapo do yananaw no ranom, naychihat a inkaro danan Ispirito no Āpo si Pilipi, kan

* **8:33** 8:33 Isa. 53:7-8 † **8:37** 8:37 Nya a birsikolo, ki aba do kadwan saw a manyoskripto.

naboya na paba polos no opisyalaw. Ki tinong-tong naw nayam a nasoyosoyot. ⁴⁰ Ki si Pilipi, ki naychihat a myan dana do asaw a yanan a mayngaran so Asoto. Ki do kayam naw a komwan do Sesarea a idi, somnibasibah do āro saw a idiidi, kan nangikasaba so Maganay a Dāmag a maynamot di Jesus a nandad nakapakarapit nad Sesarea.

9

No Kapanganohed ni Saulo (Ara. 22:6-16; 26:12-18)

¹ Ki do dawri, do kayan daw a mapariparin a tabo no nyaya, madama si Saulo a mangamomo siras nanganojedaw di Āpo Jesus, as kan in-pasnek naw panggep naw a mangdiman sira. Dawa, nangay a nanahes do katotohosanaw a pādi ² so pamalōbos a tolas tan iyangay na a ipaboya dyirad Jodyo saw do sinagoga da saw do syodad a Damasko. Ta an myan machichwasan na minonot do nanawo ni Jesus a aran mahakay mana mabakes, ki myan toray na a omtiliw sira, kan iyangay na sa a sibabahod do Jerosalem.

³ Ki do kayan na paw do rarahan, do kapaypay-pasngen naranaw do kakwan naw do Damasko, naychihat a myan sēdang a yapo do hanyit a nangdibon a minpoyat sya. ⁴ Insigīda a nalbad tana, kan nakadngey so timek a naychirin dya a kāna, “Saulo, Saulo, āngo ta idadanes mo yaken?”

⁵ “Sino kam Āpo?” inyahes ni Saulo.

Ki tinbay no timekaw a kāna, “Yaken si Jesus a idadanes mo. ⁶ Changori, maybangon ka, kan

tongtongen mo mangay do syodadaya, ta myan anchi daw mangibahey dyimo so chakey ko a parinen mo.”

⁷ Siraw tawo saw a rārayay ni Saulo, ki nableg sa do nakadngey daw so timekaw a dyi da naboya an sino naychirin. ⁸ Sinpangan na, naybangon si Saulo do nakalbānaw do tana a nāw na a maymochideng, ki polos a dya makaboya. Dawa, kinaday dan rārayay naw, as nakaiyangay da sya do Damasko. ⁹ Do nakawara daw do dawri, ki nāw na dya makaboya, kan komninan aba kan mininom aba do irahem no tatdo a karaw.

¹⁰ Do dawri a syodad a Damasko, myan asa a nanganohed a mayngaran so Ananyas. Nagparmata, as kan myan si Āpo Jesus a napaboya dya a kāna, “Ananyas!”

“On mo Āpo,” initbay na.

¹¹ Ki tinongtong ni Āpo Jesus naychirin dya a kāna, “Maybangon ka, as mangay kad asaw a kalsada a pinangaranan das ‘Matalineng.’ Iyahes mo do bahayaw ni Jodas si Saulo a taga Tarso, ta ari daw a maydasal sichangori. ¹² Myan intoroh ni Āpo Dyos dya a parmata a napaboya so asaw a tawo a mayngaran so Ananyas a nangay a mapalapaw so tanoro na dya tan mirwa makaboya.”

¹³ Ki inatbay ni Ananyas a kāna, “Namna! Āpo, āro danayaw dāmag ko a maynamot do dyaya a mahakay. Taywaran dya iya, ki manglidyalidyat siras nanganohedaw do Jerosalem?

¹⁴ Nawriw nangayan na dya do Damaskwayaw

kayan pamalōbos dan matotohosaw a papādi tan tiliwen na yamen a tabo a manganohed dyimo.”

¹⁵ Ki binata ni Āpo Jesus dya a kāna, “Ara! Mangay ka sichangori, ta iyaw pinidi ko a magsīrbi kan mangibahebahey a maynamot dyaken dyirad Dya-Jodyo kan ar-āri da saw kan aran siraw tawotawo a Jodyo a kapotōtan ni Israel. ¹⁶ On, ipakatoneng konchi dyaw kāron lidyat a pasaren nanchi tan ipakatoneng na yaken dyirad tawotawo.”*

¹⁷ Do dawri, nagtaros a nangay daw si Ananyas, kan somindep do bahayaw a yanan ni Saulo. Sinpangan na, do nakapakasdep naw, pinalapaw naw tanoro naw dya, as nakabata na sya a kāna, “Imom Saulo a kakteh ko, si Āpo Jesus a napaboya dyimo do rarahan do kangay mwaw dya, ki tinoboy na yaken dyimo tan makaboya ka mirwa, as kan tan mangay Ispirito Santo a mapakneb dyimo so panakabalin na.”

¹⁸ Nanyeng a myan nasday a akmay isis no among a yapo do mataw ni Saulo, as kan nakaboya dana. Do dawri, naytēnek kan nag-pabawtisar. ¹⁹ Sinpangan na, komninan kan naypayit.

No Kapangasaba ni Saulo do Damasko

Minyan si Saulo do Damasko so papere a karaw do yanan daw no nanganohed. ²⁰ Sinpangan na, naybabalay aba a minidibidi do sinagoga daw no Jodyo a nangikasaba so

* **9:16** 9:16 Ara. 20:23; 2 Kor. 11:23-27; 1 Tim. 1:11-16; 2 Tim. 1:11-12

maynamot di Jesus, as kan binatabata na a si Jesus, ki iyaw Anak no Dyos.

²¹ Ki sira tabo nangadngeyaw dya, ki nas-daāwan sa. Naysin-iiyahes sa a kon da, “Iyabawriw nyaw tawowaw a nanglidyalidyat siras nanganohedaw di Jesus do Jerosalem, kan nawri abawriw nangayan na dyaw katiliw na siras manganohedaya dya, as kaiyangay na sira sibabahod dyirad matotohosaw a papādi do Jerosalem?”

²² Ki naypaypabīleg si Saulo do kapangasaba naw. Inpasnek naw kapangnanawo naw a mapawnonot siras tawotawowaw a manganohed a si Jesus, ki iyaw Kristo a iyaw Mesiasaw a mangisalākan. As siraw Jodyo saw do Damasko, maparin daba polos tombay so maikontra do nañawo naya.

²³ Do nakapaypahabas no midyo a mahay a chimpo,[†] nagtotōlag saw pangolwenaw no Jodyo a dimanen das Saulo. ²⁴ Māraw kan mahep a sinagsagānaan dad rowanganaw no syodad a saneben tan dimanen da. Ki aran komwan, nadas daba maynamot ta myan nangibahey di Saulo so plāno daw. ²⁵ Dawa, do asaw a kamahep, pinasdot dan rārayay naw do rakkoh a alat, as nakatonton da sya pinagchin do tohosaw no ahad no syodad tan makalibas.

No Kangay ni Saulo do Jerosalem

[†] **9:23** 9:23 Do kapakaāwat dan kadwan, do katayokaw a nanganohed ni Saulo a mayngaran so Pablo, nangay do probinsya Arabya. Sinpangan na, do kapaybidi naw do Damasko, naypaypabīleg danaw kapangasaba naw, as kan minyan daw so nahay. Gal. 1:16-18

²⁶ Ki do nakawara danaw ni Saulo do Jerosalem, chakey naw machirapa dyirad nanganohedaw. Ki chamo da tabo, kan inanohdan daba a iya, ki asa nanganohed.

²⁷ Ki myan daw si Bernabe, kan yangay na sinidongan. Inyangay na si Saulo dyirad apostolis saw, as nakaibahey na sya dyira an maypāngo nakaboya ni Saulo si Āpo Jesus do rarahanaw kan no nakapaychirinaw ni Āpo dya. Inlawlawag na pa dyiraw no katoredaw ni Saulo do Damasko a nangikasaba so maynamot di Jesus.

²⁸ Dawa, do dawri, nachirapa danas Saulo dyirad apostolis saw do Jerosalem, kan oltimo a mated a mangasaba so maynamot di Jesus.

²⁹ Ki aran siraw Jodyo saw a naychirin so Griego, ki nachisarsarita kan nachidibdibati a mandad nakaranta da sya dimanen.

³⁰ Do nakatoneng daw syan nanganohedaw, rinarayayan da inikwan do Sesarea, kan tinoboy da do sigodaw a idi na do Tarso.

³¹ Do dawri, nayhat danaw kapangidadanes da dyirad nanganohedaw di Jesus do intiro a probinsya no Jodya, Galilya, kan Samarya. Maynamot do sidong no Ispirito Santo dyira, naypaypayit sa do kapanganohed da. Naypayparos sas bidang, as kan naybibyay sa a nāw da maanyib kan managtongpal di Āpo.

Si Pedro do Lidda kan Joppe

³² An maynamot di Pedro, ki aran iya, ki minidibidi do āro a idiidi a nangsarongkar siras nanganohed saw. As dawa, nangay pa

a nagsarongkar do asaw a idi a mayngaran so Lidda. ³³ Do dawri, nakaboya so asa a mahakay a mayngaran so Eneas. As iya, ki asa paralitiko. Wawaho dana katawen a nāw na maypoktad do apin.

³⁴ Ki do nakaboyaw sya ni Pedro, binata na dya a kāna, “Imom Eneas, maybangon ka kan honen mo nakaychehan mwaya, ta pyahen naymo ni Jeso-Kristo!” Ki insigīda a naytēnek si Eneas. ³⁵ Dawa, sira tabo do idi a Lidda, as kan siraw yapo do tanapaw a mayngaran so Saronā, ki nanganohed sad Āpo Jesus do nakaboya daw sya napyan si Eneas.

³⁶ Do masngen do dawri, do syodadaw a Joppe, myan asa mabakes a mayngaran so Tabita, ki nanganohed dana di Jesus. Iyaw ngaran na do chirin Griego, ki Dorkas. No chakey na batahen, ki “ogsa.” Iya, ki oltimo a masingpet, ta pirmi a mamarin so maganay kan nāw na somidosidong dyirad mapopobri saw. ³⁷ Do dawri a chimpo do kayanaw ni Pedro do Lidda, naganyit si Tabita kan nadiman. Rinyos daw bangkay naw, kan pinapoktad da do mamantohosaw a kwarto.

³⁸ Ki do nakadngey daw no nanganohed saw do Joppe a myan si Pedro do masngenaw a idi do Lidda, nanoboy sas dadwa a mahahakay a nangay a nachikakaāsi dya a kon da, “Chāsi mo pa yamen, kan maybabalay kaba a mangay dyamen do Joppe!”

³⁹ Do dawri, nagrobwat si Pedro, as nakapachirayay na dyira. Do nakapakarapit daw do yanan daw do Joppe, ki inhap dad mamantohosaw a

kwarto a yanan bangkayaw. Ki myan sad omdibon naw mababakesaw a babbālo. Intanyitanyis da a inpaboya di Pedro rinayit saw ni Dorkas a ayowayob do kasibibyay na paw.

⁴⁰ Ki pinahbot ni Pedro sa tabo, as nakapaydogod na a naydasal. Sinpangan na, sinalap naw bangkayaw, as nakaibahey na sya a kāna, “Tabita, maybangon ka.”

Insigīda inmochideng naw mata naw, as kan do nakaboya naw si Pedro, naytangōtango. ⁴¹ Do dawri, inigpet ni Pedro tanoro naw, as kan sinidongan na a naytēnek. Tinawagan na saw kadwan saw a nanganohed kan siraw babbālo, as kan inpaboya na dyira a sibibyay dana si Tabita.

⁴² Naychawpit nya dāmag do intīrwaw a syodad no Joppe. Do dawri, āro nanganohed di Āpo Jesus.

⁴³ Ki nahay a minyan si Pedro do Joppe. Nachidagos do bahayaw ni Simon a asa mamari-parin so lalat.

10

Si Pedro kan si Kornelyo

¹ Do kayanaw ni Pedro do Joppe, ki myan do masngenaw a syodad a Sesarea asa mahakay a mayngaran so Kornelyo. Iya, ki asa kapitan no asa gasot a soldādo a chanem a partis no asa bōyot no Romano a mayngaran so “Soldado A Taga Italya.” ² Aran Dya-Jodyo si Kornelyo, ki alit na managdaydāyaw kan mamō do Dyos kontodo tabo pamilya na. Limosan na pa sa

siboboslon mapobri saw a Jodyo, as kan pirmi a maydasal do Dyos. ³ Do asaw a kamakoyab, sigōro makalo dana ālastres, nagparmata as naboya na a mapatak asaw a anghil a yapo do Dyos a nangay dya, as kan tinawagan na a kāna, “Kornelyo!”

⁴ Ki minochidngan Kornelyo anghilaw, kan rakoh nakamo na. Inatbay naw anghilaw a kāna, “Āngo mo Āpo?”

Ki binata no anghilaw dya a kāna, “Nāw naymo a nanakem ni Āpo Dyos, ta adngedngeyen na saw dasal mo, as kan nahwahok do kāsisyen mwaya dyirad mapopobri saya. ⁵ Changori, manoboy kas kadwan a mangay do Joppe tan awisen mo a mangay dyimo si Simon a pinangaranan da so Pedro. ⁶ Ari a nachidagos do bahay daw da Simon a mamariparin so lalat. No yanan da, ki ari sa do payisaw no kanayan.”

⁷ Do nakapaychirina no anghil so komwan, araba daw. Do dawri, nanawag si Kornelyo so dadwa dyirad tobotoboyen naw kan asa matalek a soldādo a rārayay na a managdaydāyaw do Dyos. ⁸ Inbahey na dyira tabo naparinaw, as nakatoboy na sira do Joppe.

No Parmata ni Pedro

⁹ Do somaronwaw a araw, sigōro makalo dana mangalas dosi do kasngen daranaw no natoboy saw do syodadaw, nangay si Pedro a naydasal do lantagaw a atep no bahay da a pinakabalkon da. ¹⁰ Ki do kayan naw a maydasal, ki naptengan si Pedro, kan makakakan dana. Ki do kadama daw no rārayay na saw a manotong

do ibaba, nagpamata. ¹¹ Nyeng a naboya na a naywangan hanyit, kan myan akmay asa ayob kan matontonton apataw a aroywan na, as maypaypabodis do yananaw ni Pedro. ¹² Ki do irahemaw no ayobaya, myan saw matatarek a kitan binyay kontodo siraw mabaywan saw a kanen dan Jodyo. Myan sa daw makayam saw kan siraw komayakayabaya do tana, kan sira paw somayasayapaw do kademdeman.

¹³ Do dawri, myan nadngey na timek a nakabata sya a kāna, “Maytēnek kam Pedro tan mangdiman kas kanen mo.”

¹⁴ Ki tinbay ni Pedro a kāna, “Aysa! Enggam Āpo! Ta aryak pad minitchan so mabaywan saya kanen dan Jodyo.”

¹⁵ Ki pinirwa tinbay no timekaw do dyaya a bilin a kāna, “Ibidang nyo paba a malapos tayoka dana inkeddeng ni Āpo Dyos a madalos!”

¹⁶ Naypitdo nyaya a namarin, kan nanyeng a naypatohos naypabodisaw a ayob do hanyit.

¹⁷ Ki do kaiktoktwaw ni Pedro so maynamot do dyaya a parmata an āngo paro chakey na batahen, ki nachichwasan darana no toboto-boyenaw ni Kornelyo iyaw bahayaw ni Simon, as kan myan sa a maytēnek do rowanganaw.

¹⁸ Intawatawag da an nawri a logar pagdagosan ni Simon a pangaranan das Pedro.

¹⁹ Sinpangan na, do kaiktokto paw syan Pedro so parmata naw, inbahey no Ispirito Santo dya a kāna, “Ariw bisita mo a tatdo a mahahakay.

²⁰ Gomchin ka, kan mabābang kaba machonot dyira, ta tinoboy ko sa.”

21 Do dawri, gominchin si Pedro, kan binata na dyira, “Yakenaw chichwasen nyowaya. Āngo chakey nyo dyaken?”

22 Initbay da dya a kon da, “Tinoboy naw yamen kapitan namen a si Kornelyo a mangay a omtawag dyimo. Iya, ki asaw a malinteg a tawo kan managdaydāyaw do Dyos, as kan taywaraw kaanyib da sya no tabo Jodyo saw. On, tawagan naw imo a maynamot do bilinaw no asa anghil no Dyos a napaboya dya do parmata na. Awisen naw imo do bahay na tan makapangadngey so ibahey mo.”

23 Sinpangan na, pinasdep san Pedro do bahayaw, kan pinaysan na pa sa daw so asa kahep.

Do kamabekas naranaw, nagrobwat si Pedro, as nakapachangay na dyira. Ki myan pa saw manganohedaw a taga Joppe a nachirayay dya. 24 Ki do nakawara daw do Sesarea do somaronwaw a araw, myan a paspasongaden ni Kornelyo kontodo siraw kakabagyan naw kan siraw masingedaw a sīt na. Inawis na san Kornelyo a machibayat di Pedro.

25 Do kasdep danaw ni Pedro do bahay naw, binayat ni Kornelyo, kan nagrōkob do ratagaw a nagdāyaw dya.

26 Ki pinatēnek ni Pedro, kan binatan na dya a kāna, “Maytēnek ka, ta aran yaken, ki kapayngay nyo a tawo.”

27 Do kapagsarsarīta daw a somdep do bahayaw, naboya san Pedro nakpeh saw a āro a tawotawo. 28 Do dawri, binata ni Pedro dyira a kāna, “Chapatak nyo a mismo a machikontra

do dadakay namen a Jodyo kapachikpekpeh kan kapagsarongkar namen do tawo a Dya-Jodyo. Ki inpaboya dyaken no Dyos a ibidang kwaba mabaywan aran sino a tawo. ²⁹ Dawa, aba polos wedwed ko a nangay dya do nakaipatawag nyowaya dyaken. Ki sichangori, āngo kachitan nyo dyaken?”

³⁰ Ki tominbay si Kornelyo dya a kāna, “Tatdo danaya karaw napahabas do kapaydasal kwaw do kakma nas nyaya ōras a ālastres do kamakoyab. Do dawri, ki naychihat a naytēnek asaw a mahakay do salapen kwaw a nakalaylay so makapoyat. ³¹ Binata na dyaken a kāna, ‘Imom Kornelyo, nāw naymo a nanakem ni Āpo Dyos, ta adngedngeyen na saw dasal mo, as kan nahwahok do kasisyen mwaya dyirad mapopobri saya. ³² Changori, manoboy kas mangay do Joppe a mangay a mangawis so tawowaw a mayngaran so Simon a matawagan so Pedro tan magsarongkar dyinyo dya. Ari a omyan do bahay ni Simon a mamariparin so lālat do payisaw no kanayan.’ ³³ Dawa, sigīda a nanoboy ako so nangay dyimo. Ki maganay ta chināsi mo yamen kan nangay ka dyamen sichangori. Ari kami dya tabo do salapen Āpo Dyos a mangadngey so tabo inbilinaw no Āpo a ipakatoneng mo dyamen.”

No Kapangnanawo ni Pedro do Bahay ni Kornelyo

³⁴ Sinpangan na, binatan Pedro dyira a kāna, “Changori, oyod a napatakan ko na a tatarken naba yaten ni Āpo Dyos. ³⁵ Ta siraw

magdāyawaw dya kan mamarinaw so maganay a yapo do aran dino a nasyon, Jodyo mana Dya-Jodyo, ki rawaten na sa. ³⁶ Chapatak nyo Maganayaw a Dāmag a inpakatoneng no Dyos dyamen a kapotōtan ni Israel a myan kapya di Āpo Dyos maynamot di Jeso-Kristo a Āpo no tabwa naparswa. ³⁷ Sigōro, ari dana nadāmag nyo maynamot do namarinaw do intīrwaw a tana namen a Jodyo. Ta iyaw nya namarin, ki nangroggi do Galilya do katayokan kapagbawtisaraw a innanawo ni Juan.

³⁸ “Chapatak nyo na a maynamot di Jesus a taga Nasaret. Iya, ki oyod a intoroh ni Āpo Dyos dyaw Ispirito na kan iyaw panakabalin na. Chapatak nyo nyaya, ta nangay si Jesus do āro a yanan a nāw na namarin so maganay kan napapya siras linidyalidyat saw ni Dyablo.* On, pinarin naw nyaya maynamot ta myan dya si Āpo Dyos. ³⁹ Yamen iyaw mangpaneknek so tabo pinariparin na do Jerosalem kan do intīro a tana no Jodyo. On, ipaneknek namen a inpadiman das Jesus no kapayngay namen saw a Jodyo a inpailansa do kros. ⁴⁰ Ki pinagōngar no Dyos do chatatdo naw a karaw, as kan inpaboya na dyamen. ⁴¹ Ki napaboya aba do tabo a tawo, an dya yamen lang a pinidi na a mangpaneknek. On, nachakan kan nachinom kami dya do katayokaw no nakapagōngar na. ⁴² Tinoboy na yamen a mangikasaba so Maganayaya a Dāmag do aran dino, kan mangpaneknek sya a si Jesus tinongdo

* **10:38** 10:38 Mana “Satanas,” iyaw no pangōlo dan marahet saw a ispirito.

no Dyos a mangokom so sibibyay kan nadiman.
⁴³ As an maynamot di Jesus, ki aran sira tabo propitaw do kaychowa, ki pinaneknekan daw maynamot dya a aran sino a tawo a manganohed di Jesus, ki mapakawan gatos na.” Nawriw binata ni Pedro dyira.

No Kangay no Ispirito Santo Dyirad Dya-Jodyo

⁴⁴ Do kadamaw ni Pedro a mangibahebahey so nyaya, ki nangay a somindep no Ispirito Santo dyira tabo a nangadngey sya. ⁴⁵ Ki siraw nachirayarayayaw di Pedro a nanganohed a Jodyo a yapo do Joppe, nasdaāwan sa a maynamot ta aran siraw Dya-Jodyo, ki nangay iyaw Ispirito Santo a sāgot no Dyos a somindep dyira, ⁴⁶ ta nadngey darana sa a naychiychirin so matatarek kan magdaydāyaw sa do Dyos.

Ki do dawri, binata ni Pedro dyirad rārayay na saw a kāna, ⁴⁷ “Aryoriw makaparin a ombayo siras nyaya tawo a mabawtisan do ranom? Ta aran sira, ki nangay dana somindep dyiraw Ispirito Santo a akma dyaten.”

⁴⁸ Sinpangan na, inbilin na dyira a machita mabawtisan sa a ipaboya da a si Jeso-Kristo, ki iya danaw Āpo da. Katayoka da nagpabawtisar, inawis da si Pedro a omyan pa dyira so papere pa a karaw.

11

No Kapangipadāmag ni Pedro do Iglisyaw do Jerosalem

¹ Do katayoka no nyaya, nadngey dan apostolis saw, as kan siraw nanganohedaw a myan do

intīro a Jodya a nanganohed dana saw Dya-Jodyo so chirin no Dyos. ² Dawa, do naka-songetaw ni Pedro do Jerosalem, ki sinogal dan nanganohedaw a Jodyo a mainget a mononot do linteg a kapagkogit. ³ Binata da dya a kon da, “Aysa! Āngo ta nangay ka nachakan kan minyan do bahay dan Dya-Jodyo?” ⁴ Do nakaibahey daw so nyaya, kinapya ni Pedro a inbahey iyaw tabwaw a namarin a yapo do siknanan nandang pandan.

⁵ Binata na dyira a kāna, “Do asaw a karaw do kayan kwaw do syodad a Joppe a naydasal, nag-parmata ako a myan akmay asa ayob a yapo do hanyit, kan matontonton apataw a aroywan na a naypaypabodis do yanan kwaw. ⁶ Chiniban ko a maganay, kan naboya ko do irahemaw no nawri a ayob āro saw a kītan bolaw kan mayiwam a binyay kan siraw komayakayab saya do tana kan siraw somayapsayap saya do kademdeman. Āro dyiraw mabaywan a kanen ta. ⁷ Do dawri, nakadngey ako so timek a naychirin dyaken a kāna, ‘Maytēnek kam Pedro tan mangdiman kas kanen mo.’

⁸ “Ki tinbay ko a kon ko, ‘Enggam Āpo, ta aryak pad minitchan so mabaywan saya kanen dan Jodyo.’

⁹ “Ki minirwa dana naychirin dyaken timekaw a yapo do hanyit a kāna, ‘Ibidang nyo paba a malapos tayoka dana inkeddeng ni Āpo Dyos a madalos!’ ¹⁰ Naypitdo nya namarin, as nakapaypatohos naranan ayobaw do hanyit.

¹¹ “Ki do dawri pa a ōras, myan saw tatdo

a mahahakay a natoboy a yapo do Sesarea a nawara do bahayaw a yanan ko. ¹² Sinpangan na, binata no Ispirito no Dyos dyaken a dya kwa mabābang a machangay dyira. As siraw nya anem a kakakteh ta a nanganohed, ki nachangay sa dyaken. Do nakawara namen danaw do Sesarea, somindep kami do bahayaw ni Kornelyo.

¹³ “Ki inistoryan Kornelyo dyamen iyaw naka-pakaboya naw so anghil do bahay na a nangibahey sya dya a kāna, ‘Changori, manoboy kas mangay do Joppe a mangay a mangawis so tawowaw a mayngaran so Simon a matawagan so Pedro tan magsarongkar dyinyo dya, ¹⁴ ta iyanchiw mangibahey dyimo so pakaisalakānan nyo kan pamilya mwaya.’

¹⁵ “Do dawri, do kasiknan ko naw a nangibahey dyira so maynamot do Maganayaya a Dāmag, nangay a somindep dyiraw Ispirito Santo akmas napařinaw dyaten do nanomaw. ¹⁶ Sinpangan na, nanakem ko binataw ni Āpo Jesos a kāna, ‘Si Juan a Bawtista, ki binawtisanan naw tawotawo so ranom, ki mabawtisanan kamonchis Ispirito Santo.’* ”

¹⁷ “As dawa, an tinorohan sa no Dyos so sāgot a akmas insāgot naw dyaten do naka-panganohed taw di Jeso-Kristo, sino ako a mangtokto a maparin kwa kontraen Dyos?”

¹⁸ Do nakadngey daw so nyaya a binata ni Pedro dyira, ki sinogal da paba, basbāli a in-daydāyaw das Āpo Dyos, kan binatabata da,

* **11:16** 11:16 Ara. 1:5

“Aysa! An komwan, intoroh dana no Dyos dyirad Dya-Jodyo ōras da magbabāwi tan myan byay da abos pandan!”

No Iglisya do Antiokya

¹⁹ Do dawri, siraw nanganohedaw a naychaw-pit a maynamot do nakalidyalyat da do nakadimanaw ni Esteban, ki nakarapit saw kadwan dyira nandad Penisya, Chipre, kan do Antiokya a nangiwaras so Maganay a Dāmag dyirad Jodyo saw lang. ²⁰ Ki myan pa saw kadwan a taga Chipre kan taga Sirene a nangay do Antiokya do Sirya a nangibahebahey so Maganay a Dāmag a maynamot di Jesos dyirad dyaw a Jodyo. ²¹ Ki maynamot ta myan sidong ni Āpo Dyos dyira, āro saw nanganohed kan minonot di Āpo Jesos.

²² Do nakadngey daw no nanganohed saw do Jerosalem so nya dāmag a maynamot do kapanganohed da no Dya-Jodyo do Antiokya, tinoboy da si Bernabe a mangay dyira. ²³ Do nakawaraw ni Bernabe, kan do nakaboya naw so paraboraw no Dyos dyira, ki nasoyot. Inah-wahok na sa a tabo a nāw darana manganohed do tabo aktokto da kan dyi dana sa machisyay di Āpo. ²⁴ Si Bernabe, ki asa maganay a tawo, as kan mayit pa so kapanganohed kan napno so Ispirito Santo. Dawa, nayparo paw bidang no nanganohed di Āpo.

²⁵ Sinpangan na, nangay a chinichwas ni Bernabe si Saulo do Tarso. ²⁶ Ki do nakadongso naw sya, pinachirayay na a pinaybidi do Antiokya. Ki makatawen sa daw a nangnanawo dyirad āro saw a nanganohed dana di Kristo. Siraw

nanganohedaw do Antiokya, ki siraw nanma a natawagan so Krischano.†

²⁷ Do dawri pa a chimpō, myan saw propīta a yapo do Jerosalem a minosok do Antiokya. ²⁸ Si Agabo ngaran asaw dyira, kan inapadto dya no Ispirito Santo a myan anchiw rakoh a apteng do intīrwaya a tana a intorayan no impirador do Roma. Naparin nya do chimpō ni Impirador Claudyo.

²⁹ Dawa, siraw nanganohedaw do Antiokya, napagtotoḷāgan daw manoroh so sidong dyirad kakakteh da saw a nanganohed do Jodya sigon do maparinaw no katakatayisa dyira. ³⁰ Oyod pinarin daw nyaya, as kan sa Bernabe kan Saulo nangipaw-itan da so sāgot da dyirad panglakayen dan nanganohedaw do Jerosalem.

12

No Kadiman ni Santiago kan Kabahod ni Pedro

¹ Do dawri a chimpō, insiknan ni Āri Herodes* a linidyalidyat kadwan saw a nanganohed di Jesus. ² As si Santiago a ākang ni Juan, ki inapapotoh na. ³ Do nakaboyaw sya ni Herodes a nahwahok kadwan saw a Jodyo do dawri a

† **11:26** 11:26 No chakey na batahen Krischano, ki “siraw monot di Kristo.” * **12:1** 12:1 Iyaw nya Āri Herodes, ki nangitoray do intīro a tana dan Jodyo do tawen A. D. 41 nandang A. D. 44. Iya paw nanoma a Herodes Agripa a apōko ni Herodes a Mabileg. Lk. 1:5

pinarin na, tiniliw na pas Pedro. Naparin nyaya do Pistaw no Tināpay a Abos Yapo.†

⁴ Do nakaipatiliw naw sya a inpabahod, inpabantay na dyirad apataw a grupo no soldādo, kan tayipat kāda grupo. Kāda grupo, ki naytatādi sa a nagbantay. Ta no plāno ni Herodes do dawri, ki osisaen nanchis Pedro do kasalasalapan āro a tawo anchan tayokaw Pistan Nakahabas no Anghil. ⁵ Ki do kayanaw ni Pedro do bahodan, naypaypapasnek nakaidasal da sya no nanganohedaw di Jesus.

No Kaihtot ni Pedro do Bahodan

⁶ Do ahewaw a sakbay a pahtoten ni Herodes si Pedro dyirad tawotawo saw, myan si Pedro a nakaycheh do hobok daw no dadwa saw a soldādo. Nakadinaan maybīlaw a tanoro na, kan nachipong do tanoro daw no maybīlaw a soldādo. Myan pa saw dadwa a gwardya do asdepanaw no bahodanaya.

⁷ Ki sinpangan na, naychihat a myan anghil no Āpo a napaboya, kan myan soho a nangsēdang so bahodanaw. Ginon-gon anghilaw pakohaw ni Pedro kan yinokay na, as nakaibahey na sya dya a kāna, “Ngay, kalistwan mo maybangon!” Ki sigīda nalngat saw kadina naw do pongopongwan naw.

† **12:3** 12:3 Iyaw nawri a pista dan Jodyo, ki magrana kan iyaw Pistan Nakahabas no Anghil No Dyos A Mangdiman. Nyaw pakanaknakman da so nakaisalakan daw no kapoonan da saw do nakahabasaw no anghilaw do kayan da do Egipto.

⁸ Tinongtong no anghilaw a inbahey dya, “Ngay, paysonongen mo laylay mwaya, as pangayen mo tokap mwaya.” Ki pinarin ni Pedro. Sinpangan na, binata no anghilaw, “Payohay mo kagay mwaya, as kawnot mo dyaken.”

⁹ Minonot si Pedro do anghilaw a minohtot do bahodanaw, kan chapatak naba an oyod pariparinen naw no anghilaw. Iniktokto na an tod a magparmata. ¹⁰ Do nakahabas daranaw so manmaw kan iyaw somaronwaw a yanan gwardya, nakarapit dana sad yananaw no pasek a rowangan a komwan do syodad. Tod a naywangan rowanganaw, kan minohbot dana sa. Do nakahabas daranaw so asaw a kalsada, naychihat a kinarwan no anghilaw.

¹¹ Sinpangan na, naawātan ni Pedro naparin naw. Nyaw binata na do inawan na a kāna, “Aysa! Arabaw kapagmangamanga ko, ta oyod sawen a tinoboy ni Apo anghil naw a nangisalākan dyaken di Herodes kan iyaw hahawen daw no Jodyo saw a parinen da dyaken.”

¹² Do nakapakaāwat naw so napariparinaw dya, nangay do bahay ni Maria a ānang ni Juan Markos a yanan dan āro saw a nanganohed a naychipeh a naydaydasal. ¹³ Do nakapakarapit naw daw, nagtoktok do anebaw no rowangan. Sinpangan na, myan kasidong daw a mabakes a mayngaran so Roda a nangay a nanyideb an sino nawri a nagtoktok. ¹⁴ Ki do nakailasin naw so timekaw ni Pedro, taywara nasoyot kan nayyayo a naybidi a nangibahey sya dyira a si Pedro naytēnekaw do rowanganaw. Ki iniwangan nabaw rowanganaw.

¹⁵ Do dawri a inpadāmag nō mabakesaw, ki anohdan daba kan binata da dya a kon da, “Manganyaw ka!” Ki inpapapilit na a oyod. Dawa, inbahey da, “Pahad na ngataw nawri.”

¹⁶ Ki tinongtong ni Pedro nagtoktok. Dawa, minohbot sa nangay a miniwang sya. Ki do nakaboya daw sya, nasdaāwan sa. ¹⁷ Do dawri, sininyasan san Pedro a magolimek, kan inistorya na dyiraw nakapakakaro syan Āpo do bahodan. Binata na dyira a kāna, “Pachiibahey nyo paw nya di Santiago‡ kan siraw kadwan saw a kakakteh ta a nanganohed.” Katayoka na nangibahey syay, komnaro a nangay do matarekaw a yanan.

¹⁸ Do kamabekasan naranaw, dēkey abaw riribok dan soldādo saw a nagbantay di Pedro a maynamot do kabo naw. ¹⁹ Somnarono, inpachichwas a maganay ni Herodes si Pedro. Ki do dyi daw a nakachichwasan sya, inpaosisa san Herodes nagbantay saw, as nakaikeddeng na sira madiman.

Katayoka no nyaya, minosok si Herodes a yapo do Jerosalem do Jodya a nandad Sesarea kan minyan pa daw so nahay.

No Kadiman ni Herodes

²⁰ Do dawri, taywaraw nakapakasoli ni Herodes dyirad tawotawowaw do Tiro kan Sidon. Ki siraw tawotawo a yapo do dawri, chakey da paysonongen nyaya problima, ta iyaw kanen da, ki yapo do pagāryan Herodes. No pinarin da, ki pinanma daw nachisisit di

‡ **12:17** 12:17 Iyaw nya Santiago, ki pangōlo dan nanganohed do Jerosalem kan kakteh pa ni Āpo Jesus.

Blasto, iyaw mapagtalkanaw a mangay-aywan so palasyowaw. Sinpangan na, nāsa sa nangay di Herodes a nachikapya.

²¹ Ki do naikeddengaw a araw, naylaylay si Herodes so laylayaw no āri a kagaganayan, as nakapaydisna na do trono naw, as nakapaychirin na dyirad tawotawowaw. ²² Ki do nakadngey daw no tawotawo saw, inyagagay da a kon da, “Namna, tawo pabayaw maychiychirinaya, ta asa danaya dyos!” ²³ Do dawri, nanyeng a pinaganyit no anghilaw ni Āpo Dyos si Herodes maynamot ta pinadayāwan naba si Āpo Dyos. Dawa, inohed inawan naw, as nakadiman na.

²⁴ Ki nakatongtong a nagwaras no chirinaw no Dyos, kan naypayparo dana saw nanganojed.

²⁵ As sa Bernabe kan Saulo, ki tayoka daranaw tarabāko daw do Jerosalem. § Dawa, naybidi sa do Antiokya, kan inyonot das Juan Markos.

13

No Kapidi kan Katoboy Da Bernabe kan Saulo

¹ Do iglisyaw do Antiokya, ki myan saw propīta kan mamaistro: si Bernabe, si Simeon a pangaranan das Mabaheng, kan si Lucio a taga Sirene, as kan si Manaen a yapo do kadēkey na, ki naibidang a kakteh ni Gobirnadador Herodes Antipas, kan myan pa si Saulo. ² Ki do kayan daw a magdaydāyaw di Āpo Dyos kan madama sa magayonar, binata no Ispirito Santo dyira a kāna, “Patarken nyo sa paydasal sa Bernabe kan

§ 12:25 12:25 Ara. 11:29-30

Saulo, ta itoroh konchi dyiraw inkeddeng kwaw a tarabāko da.”

³ Do dawri, katayokaw no nakapagayonar da kan iyaw nakapaydaydasal daw, pinalapaw daw tanoro da do oho da Bernabe kan Saulo, as nakatoboy darana sira.*

No Kapangasaba Da Bernabe kan Saulo do Chipre

⁴ Do dawri, sa Bernabe kan Saulo, ki nangay sad Seleosya maynamot do nakapawnot siran Ispirito Santo. Nagbila sa yapo do dawri a nangay do asaw a pōro a mayngaran so Chipre.†

⁵ Do nakawara daw do Salamina, nangay sad sinagoga daw no Jodyo a nangnanawo. Rinarayay das Juan Markos a kasidong dad tarabāko daw.

⁶ Sinpangan na, kinelsat daw intīrwaw a pōro a nandad Papo.‡ Ki do dawri, nakabayat sas asa magmadmādyik a mayngaran so Bar-Jesos a asa Jodyo, kan batahen na do inawan na asa propīta.

⁷ Iya, ki asa rārayay no gobirnadoraw do dawri a pōro a si Sergyo Pawlo a asa masīrib a tawo. Ki do dawri, ki inpatawag no gobirnadoraya sa Bernabe kan Saulo maynamot ta chakey na adngeyen chirinaw no Dyos. ⁸ Ki binaywan sa no magmadmādyikaw a si Bar-Jesos. Ki Elimas iyaw ngaran nad chirin no Griego. Pinadas naw gobirnadoraw a patadyichokoden do kapanganohed na di Jesos. ⁹ Ki napno si Saulo a mayngaran so Pablo so panakabalin no Ispirito

* **13:3** 13:3 Chiban nyo nakailawlawagan. Ara. 6:6 † **13:4** 13:4 Do Chipre, ki idi ni Bernabe. ‡ **13:6** 13:6 Iyaw paybawan Papo kan Salamina, ki 144 kilometros.

Santo. Dawa, pinnereng naw magmadmadyikaw as nakabata na sya dya a kāna, ¹⁰ “Imo a anak no Dyablo! Imo kabōsor no aran āngo a maganay, kan nachisagel ka na do tabo a kītan kinasikap kan kinakōsit! Nawriw pirmi mo a chakey a parinen kabalinsok mos oyod a maynamot do Dyos tan inanawo mo bayataw! ¹¹ Chiban mo! Changori, dosāen naymon Āpo Dyos. Magbolsek ka kan maboya mo pabaw sēdang no araw do dēkey a chimpo.” Do dawri, nanyeng a naysari iyaw nakapakaboya ni Elimas, kan naychichwas so omkaday sya.

¹² Do nakaboyaw no gobirnadoraw so napari-naya, nanganohed, ta taywaraw nakapakasdāaw nad panakabalin no nanawowaya a maynamot di Āpo Jesus.

Sa Pablo kan Bernabe do Antiokya do Probin-sya a Pisidya

¹³ Sinpangan na, kinarwan da Pablo idyaya a Papo, kan nagbila sa nangay do Perge do probin-sya naw do Pampilya. Ki dawriw, kinarwanan sira ni Juan Markos, kan naybidi do Jerosalem.

¹⁴ Ki sa Pablo kan Bernabe, ki tinongtong daw nayam. Kinarwan daw Perge, as kan romnapit sa do idi a Antiokya do probinsya a Pisidya. Do Arawaw no Kapaynaynahah, somindep sa a naydisna do sinagogaw no Jodyo saw daw. ¹⁵ Ki do nakatayokaw a naibāsa no kadwanaw a tolas yapo do Lintegaw ni Moyses kan yapo do tolas daw no propīta saw, binata no pangolwenaw no nawri a sinagoga dyira a kāna, “Kakakteh,

an myan pangahwahok a ibahey nyo dyirad tawotawo saya, ibahey nyo na.”§

¹⁶ Do dawri, naytēnek si Pablo, as nakasinyas na sira tan magolimek sa, as insiknan naw naychirin a kāna, “Inyo a kapayngay ko a kapotōtan ni Israel kan inyo a Dya-Jodyo a magdaydāyaw do Dyos, pachiadngey nyo pa yaken! ¹⁷ Iyaw Dyos daw no kapotōtan dan Israel, pinidi na saw kapoonan ta saw tan payparinen na sa a tawotawo na. Do kayan daw a minyan a ganganaet do Egipto, binindisyonan kan pinayparo na sa, as kan maynamot do panakabalin no Dyos, inihtot na sa daw. ¹⁸ Ki do kayan daw a nayranso do let-ang do irahem no apat a poho a katawen, ki inan-anōsan na sa a inaywanan aran āro pakagatosan da dya. ¹⁹ Do nakawara daw do tana a Kanaan, sinidongan san Āpo Dyos a nangābak siras tawotawo saw daw do papito saw a nasnasyon tan sira danaw akin dyiras tanaw. ²⁰ Ki apat a gasot kan dadima poho a katawen napahabas yapo do nakangay daw do Egipto a nandad dawri.

“Katayokan nawri, tinorohan sa no Dyos so āro a hwis da a nandad kayan propīta

§ **13:15** 13:15 Iyaw platar no miting dan Jodyowaw do sinagoga, ki manmaw kompisar da pangibaheyan das inanohdan daw (Deot. 6:4). Katayoka nya, maydasal pangōlo daw, as kapangibāsa nas kadwanaw a partis no Libro ni Moyses. An myan pista, irāman daw mangibāsa so kadwanaw a intolas dan propīta saw. Katayokan kapagbāsa da, maparin danan aran sino dyiraw magminsāhi. Iyaw Linteg ni Moyses mana linteg no Dyos, iyabaw no asaw a poho a bilin, an dya siraw manmaw a dadima libro do Adan a Tōlag.

Samwel. ²¹ Sinpangan na, do nakapanahes daw no tawotawo so āri da, ki intoroh dyiran Āpo Dyos si Saulo a pōtot ni Kish a asa kapotōtan ni Benhamin. Iyaw āri da do apat a poho a katawen. ²² Do nakapakaro naw si Saulo, pinatādi ni Āpo Dyos si Dabid a āri da, kan iya danaw inpaneknekanaw sya no Dyos a kāna, ‘Taywara chadaw ko si Dabid a pōtot ni Jesse. Ta chapatak ko a iya, ki ipatongpal na tabo chakey ko a ipaparin.’*

²³ “Changori, sigon do karyaw no Dyos a yapo do kapotōtan no nyaya a āri a si Dabid, ki myan danaw Mangisalākan dyaten a kapotōtan ni Israel, as kan si Jesus danaw nyaya. ²⁴ Ki do sakbay no nakasiknan ni Jesus a nangnanawo, nanmanma si Juan a nangikasaba so kapagbabāwi kan kapagbawtisar dyirad tabo kapotōtan ni Israel. ²⁵ Do kakalo danaw ni Juan a nakapatayokas naipatarabākwaw dya, binatabata na a kāna, ‘No chapatak nyo ngata, ki yaken Kristwaw. Ki engga, ta īto dana somarsarono dyaken, as kan maikari akwaba mangwasak so kahot no tokap na.’†

²⁶ “Dawa, kakakteh,” kāna ni Pablo, “inyo a kapotōtan ni Abraham kan inyo a Dya-Jodyo a magdaydāyaw do Dyos, yaten kwanan no nyaya minsāhi a pakaisalakānan. ²⁷ Siraw Jodyo saw do Jerosalem kan siraw pangōlo daw, binigbig daba a si Jesus iyaw Mangisalākan. On, polos

* **13:22** 13:22 1 Sam. 13:14; Sal. 89:20; Ara. 7:46. An maynamot do kari ni Āpo Dyos di Āri Dabid, chiban nyo do 2 Sam. 7:12-14.

† **13:25** 13:25 Mt. 3:11; Mk. 1:7; Lk. 3:16; Jn. 1:20, 27

a dyi da naawātan a do nakaikeddeng daw a madiman si Jesus, tinongpal daw chinirin da saw no propīta saw a inbasbāsa da do kāda Araw no Kapaynaynahah. ²⁸ Aran abo natonngan da a machita a pakadimanan Jesus, ki alit na chindaw dad Pilato a ipadiman na. ²⁹ Do nakatongpal danaw a tabo no naitolas do Masantwan a Tolas a maynamot dya, pinagchin dad krosaw, as nakaitanem da syad aschip.

³⁰ “Ki pinagōngar no Dyos si Jesus, ³¹ kan do āro a araw, ki napaboya dyirad tawo saw a minonot dya a yapo do Galilya nandad Jerosalem. Siraw nya sa tawo mangpaneknek sichangori so maynamot dya dyirad tawotawo saw do Jodya.

³² Dawa, yangay namen sichangori dyinyo iyaw Maganayaya a Dāmag a iyaw inkaryaw no Dyos dyirad kapoōnan ta saw, ³³ ta natongpal dana dyaten a kapotōtan da iyaw nakapagōngaraw ni Āpo Dyos si Jesus. Nawriw naitolasaw do chadadwaw no Salmo:

“ ‘Imo Anak ko, sichangori, ipaboya ko a yaken, Āmang mo.’‡

³⁴ “Maynamot do nakapagōngar no Dyos si Jesus a dyi dananchi a polos a madiman, ki myan naitolas do Masantwan a Tolas a kāna,

“ ‘Itoroh konchi dyimo masantwan saya a bindisyon

a inkari ko di Āri Dabid a masigorādo a matongpal.’§

‡ **13:33** 13:33 Sal. 2:7; Heb. 1:5 § **13:34** 13:34 Iyaw no inkaryaw no Dyos di Āri Dabid, ki myan anchiw yapo do kapotōtan na a nāw na mangitoray a abos pandan. Iyaw nya, ki si Jesus. 2 Sam. 7:12-14; 1 Ār. 2:1-4; Sal. 132:11; Isa. 55:3

35 “Myan naitolas do matarek a Salmo a kāna,

‘Nonolay mwaba iyaw masantwanaw a pachi-
rawatan mo

a mahta do pangilabengan.’*

36 “Ki si Dabid abaw no chakey naya batahen. Ta do katayokaw no chimpo ni Dabid a nagsirbi do panggep no Āpo, ki nadiman, as kan pinatalin da intābon do katanged daw no kapoonan na saw, kan nahay dana nahta do pagtatanman naw. 37 Ki iyaw no asaya a pinagōngar no Dyos a si Jesus, ki napadāsan nabaw nahay do tanem, kan nahta abaw inawan na. 38 Dawa, kakakteh ko, chakey ko a mapatakan nyo a maynamot di Jesus, myan kapakawan gatos nyo. 39 On, maynamot di Jesus, no aran sino a manganohed dya, ki naibidang dana a malinteg do salapen no Dyos. Ki komwan abaw Lintegaw ni Moyses, ta maparin aba polos no linteg a mapalinteg tawotawo. 40 Dawa, magannad kamo tan dya maparin dyinyo inbahey da saw no propitaw a kon da,

41 ‘Chiban nyo, inyo a maooyaw! Masdaāw
kamonchi,
ki alit na madiman kamonchi do dyi ny-
owaw a panganohdan!

Ta iyaw pariparinen kwaya do chimpo nyo a
mabyay,
ki manganohed kamwaba a aran myan

* 13:35 13:35 Sal. 16:10; Ara. 2:27

mangipaneknek dyinyo.’ ”† Nawriw pandan no minsāhi ni Pablo.

⁴² Ki do kakaro daranaw da Pablo kan Bernabe do sinagoga daw, rinara darana san tawotawo saw a anchan marapit iyaw somaronwaw a Araw no Kapaynaynahah da, ki pirwahlen darananchiw mangibahebahey so arwāro pa kan nyaya. ⁴³ Do nakapaysisyay daranaw no tawotawo do kakpekpehanaw, āro minonot da Pablo kan Bernabe a Jodyo kan siraw Dya-Jodyo a mononot do linteg no Jodyo. Do dawri, nachisarīta sa Pablo kan Bernabe dyira, kan inahwahok da sa a nāw darana a mangigpet so bayowaya a kapakaāwat da a maynamot do parābor no Dyos.

⁴⁴ Do somaronwaw a Araw no Kapaynaynahah, ki nagistayan a tabo omidi saw daw, ki nangay sa a nangadngey so chirin no Dyos. ⁴⁵ Do nakaboya daw no totorayen saw no Jodyo so kārwwaw no tawotawo, nangimonan da sa Pablo, kan naychirichirinan da sa so maikontra do inchirinaw ni Pablo, as kan pinaraherahet da pa sa. ⁴⁶ Ki sa Pablo kan Bernabe, sitotored sa naychirin kan nangibahey a kon da, “Inyo a Jodyo, machita inyo manma pangibaheyan namen so chirin no Dyos. Ki maynamot ta maskeh kamo a maibidang do byay a abos pandan, karwan namen inyo kan mangay kami

† **13:41** 13:41 Maynamot do nyaya a naipadto, ki myan saw nangay a nangobat siras Jodyo saw do kaychowa, kan rinarayaw daw Timplowaw do Jerosalem. Nasdaāwan saw no Jodyo saw, ta no chapatak da, ki abaw maparin a makarārayaw so Timplo daw. Hab. 1:5

dyirad Dya-Jodyo. ⁴⁷ Ta komwan bilinaw no Dyos dyamen a yapo do Masantwanaya a Tolas a kāna, “ ‘Pinidi koymo a mangsēdang so aktokto dan tawotawo a Dya-Jodyo tan tabo tawotawo do intirwaya lōbong, ki maiyangay kaisalākan da a maynamot dyimo.’ ” ‡

⁴⁸ Do nakadngey daw no Dya-Jodyo so nyaya, nasoyot sa kan indaydāyaw daw chirinaw no Dyos. As sira tabo pinidi no Dyos a matorohan so byay a abos pandan, ki nanganohed sa.

⁴⁹ Do dawri dana, ki nagwaras chirin no Dyos a maynamot di Jesus do tabo yanan do dawri a logar. ⁵⁰ Ki pinaklaklal da san totorayen daw no Jodyo siraw mabaknangaw kan matotohos saw so saad a mababakes a mononot do linteg no Jodyo. Komwan pinarin da dyirad mawnonotan saw a mahahakay do dawri a syodad, as insiknan daw kaidadanes das Pablo kan Bernabe, as kan pinaksyat da sad dawri a yanan. ⁵¹ Do dawri, winakwak da Pablo ahbekaw do kokod da. Nyaw inpaboya da Pablo a rebbeng da pabaw mangikasaba dyira, ta sira danaw maka-toneng. § Do dawri, nayam sa Pablo a nangay do Ikonyo. ⁵² Ki aran komwan, rakoh kasoyot dan nanganohed saw do Antiokya do probinsya do Pisidya, kan napno sa do panakabalin no Ispirito Santo.

14

Sa Pablo kan Bernabe do Ikonyo

‡ 13:47 13:47 Isa. 42:6; 49:6 § 13:51 13:51 Mt. 10:14; Mk. 6:11

¹ Do kayan daw da Pablo kan Bernabe do Ikonyo, somindep sad sinagoga daw no Jodyowaw, as kan maynamot do kapangnanawo daw, ki āro nanganohed a Jodyo kan siraw Dya-Jodyo.

² Ki siraw naskehaw a nanganohed a Jodyo, pinaklaklal da saw tawotawo saw a Dya-Jodyo tan ipsok da saw manganohedaw daw.

³ Aran komwan, nahay sa Pablo kan Bernabe a minyan daw a sitotored a nangnanawo a maynamot di Āpo. On, maynamot do sidong na dyira, āro pinarin da a milagro kan makaskasdāaw a pakaboyan a mangpaneknek a iyaw minsāhi da, ki oyod. ⁴ Do dawri, siraw tawotawo saw do dawri a syodad, ki naycharwaw inonotan da. Myan saw nanganohed dyirad pangolwenaw no Jodyo, as myan saw nanganohed dyirad apostolisaw a sa Pablo kan Bernabe.

⁵ Sinpangan na, nagtotolāgan dan Jodyo saw kan siraw dyaw a Jodyo a dya manganohed kontodo siraw totorayen da saw a idadanes kan agsidan da sa Pablo kan Bernabe so bato.

⁶ Ki do nakatoneng daw no apostolis saw so nya, naglibas sa a nayyayo do Listra kan do Derbe, as kan siraw idiidi saw a omdibon do dawri a loglogar do probinsya naw do Likaonya.

⁷ Dawriw tinongtongan da nangikasaba so Maganayaya Dāmag.

Sa Pablo kan Bernabe do Listra

⁸ Do Listra, myan naydisna asa mahakay a logpi, kan yapo pad nakaiyanak na a dyi na napadāsan nayam. ⁹ Do kayan naw a maydisna, inadngedngey na saw chinirichirinaw ni

Pablo. Ki do nakadlawaw syan Pablo a myan kapanganohed na a mapapya, pincereng na. ¹⁰ Sinpangan na, kinalyak ni Pablo a inbahey a kāna, “Maytēnek ka!” Ki nanyeng a naytēnek a lomnagto, as nakabidibidi na.

¹¹ Do nakaboya daw sya no kārwan daw no tawotawo so pinarinaw ni Pablo, nangagagay sa do chirin da do Likaonya a kon da, “Gominchin sayaw didyosen dyaten a akma sayaw tawo!”

¹² Ki do dawri, pinangaranan das Bernabe so Seos, as pinangaranan das Pablo so Hermes maynamot ta si Pablo naychirin.*

¹³ Sinpangan na, iyaw padyaw no didyosen daw a Seos a myan so timplo do gaganaw no syodad, ki nangyangay so dadwa a bāka kan āro a arkos a sabsabong do rowanganaw no syodad, ta chakey da kan siraw tawotawo saw daw mangidāton da Pablo kan Bernabe.

¹⁴ Ki do nakadlaw daw sya da Pablo kan Bernabe so ito daw a parinen, rinay-ab daw laylay daw a pangipaboya das kapachikontra da, as nanyayo sa a nangay dyira do yananaw no kārwanaw no tawotawo tan pagsardengen da sa. Inyagagay da a kon da, ¹⁵ “Kakakteh, anchi kamo ah! Ango parinan nyo syay? Taywaran dyi kami a tawo a akma dyinyo? Nawriw nangayan namen dyinyo tan iyangay namen dyinyo Maga-nayaya Dāmag tan tadyichokodan nyo abwayas sirsīrbi a paydaydasalan nyo, as kan tan midit

* **14:12** 14:12 Sa Seos kan Hermes, ki kadwan sa a dyos dan Griego. Si Seos iyaw no katotohosan a dyos da. As si Hermes, iyaw tobotoboyen da a maychirichirin so chakey daw a ichirin.

kamod sibibyay a Dyos a namarswa so hanyit kan tana, as kan no tāw kan tabo a myan dyira. ¹⁶ Ta do nakarahan, ninonolay san Āpo Dyos tabo a tawotawo a Dya-Jodyo a nagdaydāyaw so chakey da. ¹⁷ Ki aran komwan, namarin pa so āro a pakaboyan a pakailasinan nyo sya. On, malawag a ipaboya na dyinyo kapamarin nas maganay dyirad tawotawo saw a akmas kapanoroh naya so chimoy a yapo do hanyit kan āpit do naimoha tan myan chabyay nyo kan soyot nyo.”

¹⁸ Ki aran komwan inbahey da Pablo kan Bernabe, ki alit na nalidyatan pa sa a nanarsarāpa so tawotawo saw a manoroh so dāton da dyira.

¹⁹ Do dawri, nawara saw Jodyowaw a yapo do Antiokya do Pisidya kan yapo do Ikonyo, kan pinaklaklal da saw tawotawo saw. Sinpangan na, inagsigidan das Pablo so bato, as kan do kaiktokto daw sya a nadiman dana, ginoygōyod da inihot do syodadaw. ²⁰ Ki do nakaarayaw daw syan nanganohedaw, tod a naytēnek si Pablo, kan insigida naybidi a somindep do syodadaya. As do somaronwaw a araw, ki komnaro sa daw sa Pablo kan Bernabe a nangay do Derbe.

No Kapaybidi Da Pablo kan Bernabe do Antiokya do Probinsya a Sirya

²¹ Do kapangasaba daw da Pablo kan Bernabe so Maganay a Dāmag dyirad do Derbe, ki āro saw nanganohed di Jesus. Sinpangan na, naybidi sa do Listra kan do Ikonyo, as kan do Antiokya do Pisidya. ²² Inahwahok da saw nanganohedaw do dawri sa a idiidi tan

maypayit sa do kapanganohed da, as kan tan dyi sa mabyor do kapanganohed da an myan kalidyatan. Binatabata da dyira a kon da, “Nāw nyo do kapanganohed nyo, ta manghahaw tabas matarek, an dya pasaren taw āro a kalidyatan do kasdep taya do pagtorayan no Dyos.”†

²³ Do kāda iglisya a naybidyan da, ki namidi sa so yapo dyirad iglisya saw so bōkod da panglakayen no nanganohedaw daw. Sinpangan na, pinaydaydasal da sa nagay-ayonar, as kan intalek da sa di Āpo Jesus a inanohdan da tan iya danaw mangaywan dyira.

²⁴ Sinpangan na, komnaro sa daw, kan kinelsat daw probinsya a Pisidya, kan kominwan sa do probinsya a Pampilya. ²⁵ Do dawri, nangasaba sa do Perge, as nakawsok da do pagpondwanaw do Atalya. ²⁶ Yapod Atalya, nagbila sa a naybidi do Antiokya do Sirya iyaw logaraw a nangisiknanan das tarabāko da. On, dawriw dāmaw a nangidasalan da siras nanganohedaw do tarabāko da a iyaw napatayoka daranaya.

²⁷ Do nakawara daw daw do Antiokya do Sirya, chinpeh da saw nanganohed saw, as nakaidāmag da tabo so pinariparinaw no Dyos a maynamot dyira kan maypāngo nakapanyiwang no pangtoktwan da no Dya-Jodyo tan manganohed sa. ²⁸ Nahay sa nachiyān dyirad nanganohedaw daw.

15

No Kapagmimiting Da do Jerosalem

† 14:22 14:22 Roma 5:3-5; Sant. 1:2-4: 1 Ped. 2:21

¹ Do kayan daw da Pablo kan Bernabe a omyan do Antiokya, myan saw yapo do Jodya a nawara, kan nangisiknan so nangnanawo dyirad nanganohed saw a kon da, “An dyi kamo a makogit akmas dadakay namenaw a Jodyo a innanawo ni Moyses, ki maisalākan kamo aba.” ² Do dawri, taywaraw kapachikontra kan kapachidibāti da Pablo kan Bernabe dyira. Nyaw nanghapan na a natongdo sa Pablo kan Bernabe a nangay do Jerosalem magrāman dyirad kadwan saw a nanganohed a taga Antiokya tan yangay da sa chiban siraw apostolis saw kan panglakayen saw a maynamot do dyaya a bānag.

³ Sinpangan na, do nakatoboy daranaw sira no iglisyā, kinelsat daw probinysa Penisya kan Samarya. Do nayaman daw da Pablo kan Bernabe, inbahebahey da dyirad nabayat da saw a manganohed iyaw maynamot do nakapanganohed daw no Dya-Jodyo di Jesus. Iyaw nyaya dāmag, ad-adda naypasoyotan dan nanganohed saw a kakakteh. ⁴ Do nakapakarapit daranaw do Jerosalem, rinawat da san iglisyaw kan siraw apostolis saw, as kan siraw panglakayen saw. Sinpangan na, inpadāmag da Pablo kan Bernabe iyaw tabo pinariparinaw no Dyos a maynamot dyira.

⁵ Ki myan saw nanganohed a naytēnek a rārayay dan Parisyowaw a nakabata sya a kon da, “Machita makogit saw Dya-Jodyo, kan machita tongpalen daw Lintegaw ni Moyses.”

⁶ Sinpangan na, nakpekpeh saw apostolis saw kan siraw panglakayen saw a nagsasarīta maynamot do dyaya.

⁷ Do nakahay daranaw a nagdidibati, naytēnek si Pedro, as nakaibahey na sya dyira a kāna, “Kakakteh, chapatak nyo a do nakarahan, ki pinidi na yaken Āpo Dyos a yapo dyinyo a mangnanawo dyirad Dya-Jodyo so Maganay a Dāmag tan aran sira, ki manganohed sa. ⁸ Ki si Āpo Dyos a makapatak so pangtoktwan no tawotawo, inpaboya na a rinawat na saw Dya-Jodyo maynamot do nakaitoroh na dyiras Ispirito Santo a akmas pinarin naw dyaten. ⁹ Apabaw pachitarkan da do salapen no Dyos. Ta dinalos naranaw kapangtokto da maynamot do kapanganohed da di Jesus akmas pinarin naw dyaten. ¹⁰ An komwan, inyoriw mangyoba si Āpo Dyos ah? Lidyalidyaten nyo sawriw Dya-Jodyo maynamot do kārwayan linteg a dyi da tongpalen kapoonan ta saw kan aran yaten? ¹¹ On, basbāli a masigorādo ta a naisalākan ta maynamot do parābor ni Āpo Jesus a akma sira.”

¹² Do dawri, nagolimek sa tabo tawotawowaw, kan nangadngey sa so inpadāmag daw da Bernabe kan Pablo a maynamot do makaskasdāaw saw a milagro kan pakaboyan a pinarin no Dyos dyirad Dya-Jodyo a maynamot dyira.

No Atbay ni Santiago

¹³ Do nakatayoka daw a nangibahey syay, naychirin si Santiago a kāna, “Kakakteh, adngeyen nyo pa yaken. ¹⁴ Tayoka dana a nangilawlawag si Simon Pedro an maypāngo iyaw nakaisiknan no nakaipaboyaw no Dyos so kapangisalākan na dyirad Dya-Jodyo tan yapo do dyira, ki myan saw mairāman a tawo na. ¹⁵ Maynamot do dyaya,

ki machonot do intolas daw no propīta saw do Masantwan a Tolas a kāna,

¹⁶ “ ‘Myan anchiw araw a kapaybidi ko, kan pirwahren ko na patneken iyaw narakrakaw a pagāryan ni Dabid.

On, kapyahen konchiw narārayawaw, as kapatneken ko sya.

¹⁷ Tan komwan, tabo kadwan a tawotawo a Dya-Jodyo

a pinidi ko a tawo ko, chichwasen danchi yaken a Āpo.

¹⁸ Komwan binata ni Āpo do kaychowa pa a nangipakatoneng so nyaya.’ ”*

¹⁹ Ki tinongtong ni Santiago naychirin a kāna, “As dawa, no myan do aktokto ko, ki ririboken ta sabaw Dya-Jodyo a manganohed do Dyos,

²⁰ basbāli a tolasan ta sa, kan ibahey ta dyira a dyi sa michan siras naiyātang do didyosen mana raya mana siraw dyaw a napayraraya a binyay, as kan machibawa sa do kapaychakatekateh a machoknod.

²¹ Ta siraw nya linteg, ki chapapatak dan tabo a Jodyo. Ta yapo do kaychowa, do kāda Araw a Kapaynaynahah, ki manawob danaw kaibāsaw no Linteg ni Moyses do tabo sinagoga do kāda idi.”

No Kaipaw-it Das Tolas Da Dyirad Manganohedaw a Dya-Jodyo

²² Sinpangan na, siraw apostolis saw kan siraw panglakayen saw, as kan siraw tabo a nanganohed do dawri a iglisya, nagtotolāgan daw mamidi so yapo dyira a machirayay da

* **15:18** 15:18 Amos 9:11-12

Pablo kan Bernabe a mangay do Antiokya do Sirya. Siraw napidi daw, ki siraw dadwaw a pangolwen da a sa Jodas a mayngaran so Barsabas kan si Silas. ²³ Nyayaw inpaw-it da dyira a tolas da:

“Yapo dyamen a apostolis kan panglakayen kan siraw kakakteh nyowaya do dya Jerosalem. Pakomostaan namen inyo a manganohed do Dyos a Dya-Jodyo do Antiokya, Sirya, kan Silisya. ²⁴ Natonngan namen a myan saw kadwan a manganohed a yapo dyamen a nangay a nangriribok. On, pinagmangamanga daynyo a maynamot do nanawo da a aran abo inbilin namen dyira. ²⁵ Dawa, nawriw nanghapan na a naychipeh kami a tabo a nagtotōlag a nanoboy dyinyo siras napidi namen saya. Nachirayay sa di Bernabe kan Pablo a chadaw namen a kakakteh. ²⁶ On, sa Bernabe kan Pablo, inposta daw byay da maynamot do kapagsirbi da di Apo Jeso-Kristo. ²⁷ Dawa, toboyen namen dyinyo sa Jodas kan Silas tan ipaneknek da dyinyo intolas namen saya a maynamot do kailawlawag da saya a mismo. ²⁸ No chakey namen a ibahey dyinyo kan no chakey no Ispirito Santo, ki iyaw dyi namen a kaparahmet dyinyo malaksid dyirad masisita saya pariparinen:

²⁹ “Mitchan kamo aba siras naiyātangaya do didyosen. Mitchan kamo aba so raya, kan michan kamo aba so dyaw a napayraraya a binyay, kan pachibawan nyo kapaychakatekateh a machoknod. Oyod a maganay an monot kamo do dya saya a bilin. Si Apo Dyos pakono mangaywan dyinyo. Nawri dana.”

³⁰ Do dawri, do nakatoboy daranaw sira, minosok sad Antiokya. Do nakapakarapit daw, chinpeh da sa tabo nanganohedaw, as nakaitoroh das tolasaw dyira.

³¹ Ki do nakabāsa daw sya, taywara nasoyot sa do makahwahokaya a minsāhi. ³² Maynamot ta myan da Jodas kan Silas iyaw Ispirito Santo a mangipadto so minsāhi no Dyos, nahay sa daw so dēkey a nachisarsarīta dyirad nanganohed saw a nangahwahok kan napayit so kapanganohed da.

³³ Do nakahay daranaw a minyan daw, pinarobwatan da san kakaktehaw a maybidi dana dyirad nanoboyaw sira. Binata dan taga Antiokyaw a kon da, “Si Āpo Dyos pakono mangaywan dyinyo do aran dino a kwanan nyo.” [³⁴ Ki si Silas naktokto naw nabidin.]†

³⁵ As sa Pablo kan Bernabe, nāw da pa do Antiokya do Sirya a nangnanawo kan nangasaba so chirin no Dyos, as kan āro saw rārayay da a somidosidong dyira.

No Kapaysyay Da Pablo kan Bernabe

³⁶ Do nakapaypahabas danaw no araw, binata ni Pablo di Bernabe a kāna, “Maypabidi ta pa do kāda idi a nangikasabaan ta so chirin ni Āpo tan chiban taw kayayanaw no kakakteh ta saw a manganohed.” ³⁷ Ki nakey si Bernabe, ki chakey na a pachirārayay da pas Juan a mayngaran so Markos. ³⁸ Ki chaskeh ni Pablo, as kan inpapati na a dyi da hapen. Ta no chinaskeh na, ki iyaw

† **15:34** 15:34 Do kadwan saw a manyoskripto, ki abaw birsikolo 34.

nakakaro naw dyira do Pampilya do nakarahan a dyi na tinongtong iyaw nachipaytarabāko.‡

³⁹ Do dawri, taywaraw nakapaydiman da. As dawa, naysyay sas nangayan. Si Bernabe, inhap nas Markos, kan nachilogan sa do dibilaw a nangay do Chipre.

⁴⁰ As si Pablo, inhap nas Silas a rārayay na. As siraw nanganohed saw do Antiokya, pinaydasal da sa a si Āpo Dyos mangaywan kan mangbindisyon dyira do tabo a logar a kwanan da. ⁴¹ Do dawri, nangay sa do idiidi saw do Sirya kan do Silisya a napayit so iglisya saw do dawri a logar.

16

No Kapachirayay ni Timoteo Da Pablo kan Silas

¹ Tinongtong da Pablo kan Silas nangay do Derbe, as kan do Listra. Do dawriw nakabayatan da si Timoteo a asa nanganohed daw. Iyaw nyaya Timoteo, ki anak no asaw a nanganohed a Jodyo, as kan Griego āmang na. ² As an maynamot do katawo ni Timoteo, ki masingpet. Sira tabo nanganohedaw do Listra kan do Ikonyo, ki maynana maganay dāmag da a maynamot dya.

³ Chakey ni Pablo a machirayay si Timoteo dyira. Ki maynamot ta chapatak dan tabo tawotawo a no āmang ni Timoteo, ki Griego, kan dadakay dabaw magkogit, inpakogit ni Pablo. Pinarin naw nyaya tan do tabo ngayan da, ki mahwahok saw Jodyo saw.

‡ 15:38 15:38 Ara. 13:13

⁴ Do nakabidibidi daw do kāda idi, inpakatoneng daw nagtotolāgan daw no apostolis saw kan siraw panglakayen da saw do Jerosalem a mapawnot dyirad nanganohed saw a Dya-Jodyo. ⁵ Do dawri, naypaypayit kapanganohed dan iglisya saw, kan kararaw a naypayparo sas bidang.

No Parmata ni Pablo do Troas

⁶ Do dawri, binidibidi da Pablo do intīro a probinsya a Prigya kan do Galasya. Ki nangay saba do probinsya a Asya, ta binaywan no Ispirito Santo a mangay sa a mangnanawo daw. ⁷ Do nakapakarapit daw do payisaw no probinsya naw do Misyā, naktokto daw mangay do probinsya a Bitinya, ki pinalobōsan saba no Ispirito ni Jesus. ⁸ Dawa, homnabas sad Misyā, kan nagtaros sa a minosok do Troas. ⁹ Ki do kamahep naranaw, nagparmata si Pablo, kan naboya naw tawowaw a taga Masedonya a naytēnek a nachikakaāsi dya. Binata na di Pablo a kāna, “Mangay ka pa dya do Masedonya, kan sidongan mo yamen!”

¹⁰ Maynamot ta komwan, napatakan namen* a tinawagan na yamen no Dyos a dawriw ngayan namen a mangikasaba so Maganay a Dāmag dyirad tawotawowaw daw. Dawa, nanyeng kami a nagrobwat a nangay do Masedonya.

No Kapanganohed ni Lydia

¹¹ Sinpangan na, nagbila kami a yapo do Troas, kan nagtaros kami a nangay do Samotrasya, kan

* **16:10** 16:10 Iyaw “namen,” kānaya a naibahey, ki nairāman si Lokas a nangitolas so nyaya.

naginbirna kami daw. Do somaronwaw a araw, tinongtong namen nagbila a nangay do Neapolis. ¹² Do dawri, nanakey kami a kominwan do Pilipos a asa a masisita a syodad do Masedonya. Iyaw nyaya, ki myan do sakop no Roma. Minyan kami daw do papere a karaw.

¹³ Do Araw danaw no Kapaynaynahah, minohbot kami do gaganaw no syodad, kan nangay kami do payisaw no oksong a bata da yanan kono a paydaydasalan dan Jodyo. Ki do nakawara namenaw daw, maynana mababakes naychipeh daw. Alit na, nachisarsarita kami dyira a nangnanawo so Maganay a Dāmag. ¹⁴ Ki myan daw a nangadngey asaw a mabakes a mayngaran so Lydia a taga Tiatira a naglaklāko so mangingīna a laylay a akmay obi so kīta. Iya, ki asa managdaydāyaw do Dyos. Ki do kayan naw a mangadngey do innanawowaw ni Pablo a maynamot di Jesus, tinorohan no Dyos so kapakaawat, kan inanohdan na.

¹⁵ Sinpangan na, nagpabawtisar si Lydia kontodo siraw rārayay naw do bahay na. Do nakatayoka daw, inawis na yamen do bahay na, kan inbahey na a kāna, “An ibidang nyo a oyod kapanganohed kwaya di Āpo, mangay kamo a omyan do bahay namen.” Do dawri, kinarwan naba yamen a mandan nachangay kami do bahay na.

No Nakabahod Da Silas kan Pablo do Pilipos

¹⁶ Do asaw a karaw, do kayam namenaw a nangay do logaraw a paydaydasalan, nakabayat kamis balāsang a adīpen a maganay a mamadto.

Pinarin naw komwan maynamot do panakabalin no asa marahet a ispirito a omyan dya. Āro nakpeh na a kwarta a dyira da no āmo na saw a maynamot do dawri a kapamadpadto na.

¹⁷ Do dawri, inotan na yamen kada Pablo, as kaingengey na sya a kāna, “Siraw nya tawo, ki tobotoboyen san Katotohosan a Dyos a mangibahey dyinyos pakaisalakānan!”

¹⁸ Papira karaw a nāw na pinariparin nyaya nandad nakaoma danan Pablo. Dawa, nagpoligos, as nakaibahey na sya do marahetaw a ispirito a kāna, “Mandaran koymo do ngaran ni Āpo Jeso-Kristo a mohtot ka do dawri a balāsang!” Ki nanyeng a minohtot.

¹⁹ Ki do nakadlaw daw syan āmo na saw no nawri a balāsang a abo danaw panghanghapan da so kwarta, tiniliw da sa Pablo kan Silas, as nakagoygoyod da sira a inyangay do salapen daw no totorayen da saw do sintro. ²⁰ Do nakaiparawat daw sira dyirad opisyal saw, inbahey da a kon da, “Siraw nya, ki Jodyo sa, kan ririboken daw syodad taya. ²¹ Ta siraw dadakay a inanawo da, ki machikontraw do linteg ta, kan maypāngo kawnot ta a Romano dyira?”

²² Do dawri, nachirapa saw tawotawo saw a nangagagay kan nachikontra da Pablo kan Silas. Maynamot ta komwan, inpabahas dan opisyal saw laylay daw da Pablo kan Silas, kan inpabāot da sa. ²³ Ki do nakatayokaw no nakababaot da sira, kinolong da sad bahodan, as kan inbilin da do maggardyaw a bantayan na sa a maganay.

²⁴ Do nakarawataw no magbanbantayaw so nyaya a bilin, ayket na, pinosek na sad maman-sokelaw a kwarto no bahodan, as nakalipit nas kokod daw so kayo.

²⁵ Ki do kakalo naranaw a abak no mahep, maydaydasal kan magkankansyon sa Pablo kan Silas so pagdaydāyaw do Dyos. As siraw rārayay daw a nabahod, ki nadngey da a tabo.

²⁶ Sinpangan na, naychihat a myan mayit a gin-gined, kan nagoyogoyon pondasyonaw no bahodanaw. Nyiknyinan a naywangan a tabo pantaw saw no bahodan, kan naltat a tabo posas dan nabahod saw.

²⁷ Ki do dawri, nabaringkwaw magbanbantayaw do bahodanaw, kan naboya na naywangan a tabo pantaw saw no bahodan. Do dawri, oltimo nakabakel na, ta no myan do aktokto na, ki nayyayo sa tabo nabahodaw. Dawa, inasot naw ispāda naw a idiman so inawan na.

²⁸ Ki inagayan Pablo, kan inbahey na a kāna, “Ranggasan mwabaw inawan mwaya, ta ari kami a tabo dya!”

²⁹ Do nakadngey naw so nawri, nanyeng a napahap so soho, as nakaalisto na somindep a nangay do yanan daw da Pablo kan Silas, as nakapaydogod na do salapen daw a mamirpir do kāmo na. ³⁰ Sinpangan na, inihtot na sa do gaganaw no bahodan, as nakaiyahes na sya dyira a kāna, “Inyom Āpo, āngo machita parinen ko tan maisalākan ako?”

³¹ Ki binata da Pablo dya kon da, “Ngay! Manganohed kad Āpo Jesus, kan maisalākan kamo a asa kapamilyaan.”

³² Do dawri, innanawo daw chirin ni Āpo Dyos dya kan sira tabo myanaw do bahay na.

³³ On, do dawri pa a ōras do abak no mahep, inyangay no magbanbantayaw sa Pablo kan Silas do yananaw no ranom tan lablaban naw bigar da saw. Katayoka na, insigīda nagpabawtisar magbanbantayaw, as kan sira tabo a asa kapamilyaan.

³⁴ Sinpangan na, rinara na sa Pablo kan Silas do bahay na, as nakapakan na sira. Rakoh nakasoyot da a tabo do dawri a bahay, ta nanganohed dana sa asa a kapamilyaan di Jesus.

³⁵ Do kamabekasanaw, nawara sa daw polis saw a tinoboy dan opisyalis da saw no Romano, as inbilin dad magbanbantayaw do bahodanaw a kāna, “Nonolay nyo na sa Pablo a mayam.”

³⁶ Do dawri, iyaw magbanbantayaw do bahodanaw, ki nangay di Pablo, as kan inbahey naw bilin daw dya a kāna, “Inbilin daw no opisyalis namenaw a libri kamo na kan Silas a mayam. Dawa, mayam kamo na, kan abo dana pakono pakaan-anwan nyo.”

³⁷ Ki binata ni Pablo dyira a kāna, “Namna! Āngo ta inpabāot da yamen do kārwan tawo a dyi da inyahes an āngo gatos namen? Nakabahod da pa dyamen a aran Romano kami! Sichangori, ilīmed dawri yamen a pahtoten? Ay, komwan aba ah! Maparin aba, an dya siraw opisyalisaw a mismo mangay a mapahtot dyamen do dya!”

³⁸ Maynamot do dawri a inbahey ni Pablo, yangay da inpadāmag no polis saw dyirad opisyalis saw. Ki taywaraw nakabakel dan opisyalis saw

do nakadngey daw sya, naten danad kadāmag daw sya a Romano sa Pablo kan Silas. ³⁹ Do dawri, inalistwan daw nangay a mismo do bahodanaw, as nakapachipakawan da dyira, as nakaihtot da sira. Do nakapakahtot daranaw, nachikakaāsi saw opisyalis saw da Pablo kan Silas a komaro sa insigīda do syodad daw.

⁴⁰ Do kakaro daranaw da Pablo kan Silas do pamahodanaw, nangay sad bahay ni Lydia. Ki do nakaboya daw siras manganohedaw daw, ki nachisarsarīta sa dyira, kan pinayit daw kapanganohed da. Sinpangan na, kinarwan daw nawri a syodad.

17

No Riribok do Tesalonika

¹ Do kakaro daw da Pablo kan Silas yapo do Pilipos, homnabas sa do syodad saw a Ampipolis kan do Apolonya. Sinpangan na, nakarapit sad Tesalonika, as kan myan daw asaw a sinagoga dan Jodyo saw. ² Do dawri, akmas dadakayaw ni Pablo, somindep sa do sinagogaw do Arawaw a Kapaynaynahah, as nachisarsarīta kan nanganawo dyirad naychipehaw daw maynamot do chirin no Dyos. Pinarin daw nyaya do tatdo a kalawas. ³ Inlawlawag ni Pablo, as kan pinaneknekan na a masisīta malidyatan Kristo kan sinpangan na, magōngar, as inbahey na pa a kāna, “Iyaw nya Jesus a inanawo ko dyinyo, ki iya si Kristo a Mesias.”

⁴ Do dawri, myan saw kadwan a Jodyo a nasalid do chirinaw ni Pablo kan nanganohed sa di Jesus. Nachirayay sa da Pablo kan Silas. Ki

arwāro a adayo nanganohed di Jesus a yapo dyirad Dya-Jodyo a managdāyaw do Dyos kontodo siraw matotohos saw so saad a mababakes.

⁵ Ki maynamot do dya namarin, nangimon saw Jodyowaw a dya nanganohed. Dawa, chinpeh da saw mahahakayaw a balyodong do kalkalsāda. Sinpangan na, pinaklaklal da sa no Jodyowaw tan mangagagay sa, as kan inrāman da pa saw kadwan saw a tawotawo do omdibon daw. Do dawri, namarin sa so rakoh a riribok do syodadaya. Sinpangan na, yangay da pinilit a sindep bahayaw ni Jason tan ihtot da sa do salapen saw no tawotawo. Ta no myan do aktokto da, ki ari sa Pablo kan Silas daw. ⁶ Ki maynamot ta nadongso da saba, iyaw akin bahayaw ginoygōyod da kan siraw kadwan saw a nanganohed, as nakaiyangay da sira do salapen daw no opisyalis saw do dawri a syodad. Ingengengey da a kon da, “Siraw nya tawotawo, ki namarin sas riribok do kāda logar a nangayan da. Changori, cha dana saya mangriribok dyaten, ⁷ as kan pinagdagos na san nya Jason. Sira tabo, ki kontraen daw linteg saw no inspirador, ta batahen daw a myan matarek a āri a mayngaran so Jesus.”

⁸ Do nakadngey daw no tawotawowaw as kan siraw opisyalis saw so nya, nakamikamya saba. ⁹ Pinagmolta da sa Jason, as nakapalōbos da sira a nayam.

No Kangay Da Pablo kan Silas do Berea

¹⁰ Do kasari naranaw, pinayam da san nanganohedaw sa Pablo kan Silas a mangay do syodad a Berea. Do nakapakarapit daw daw, nangay sa do sinagoga daw no Jodyo. ¹¹ Ki siraw

tawotawowaw do Berea, ki chadachadaw daw machinanawo kan siraw myanaw do Tesalonika, ta mapteptengan sa mangadngey so inanawo daw da Pablo. Kararaw a nachinanawo sa so Masantwanaw a Tolas a chirin no Dyos tan matonngan da an oyod ibahebahey daw da Pablo mana engga. ¹² Dawa, āro dyirad Jodyo saw nanganohed. As komwan pa dyirad dyaw a Jodyo, ta āro Griego a mahahakay kan mababakes a matotohos so saad iyaw nanganohed di Jesus.

¹³ Ki do nakatoneng daw syan Jodyowaw do Tesalonika a myan sa Pablo kan Silas do Berea a mangasaba so chirin Āpo Dyos, yangay da sa pinaskeskeh tawotawo saw, as nakariribok da sira. ¹⁴ Do dawri, nanyeng dan nanganohed saw a pinabosbos sa Pablo. Ki sa Silas kan Timoteo, nabidin sa daw. ¹⁵ Ki siraw minrārayayaw di Pablo, nachangay sa nandad Atenas, as nakapaybidi dad Berea, ta yangay da ibahey binilinaw ni Pablo a basta miras sa Silas kan Timoteo, kan maybabalay saba.

Si Pablo do Atenas

¹⁶ Do kayan naw ni Pablo a mangnanaya da Timoteo kan Silas do Atenas, taywaraw kariribok na maynamot dyirad arwaw a didyosen a naboya na do dawri a syodad. ¹⁷ Dawa, nangay do sinagoga daw a nachisarsarīta kan nangnanawo dyirad Jodyo saw, as kan siraw dyaw a Jodyo a nagdaydāyaw do Dyos. As aran do plasa, ki kararaw a nangay a nachisarsarīta kan nangnanawo dyirad nairanaw a myan a tawotawo. ¹⁸ Do dawri, myan sa

daw mamaistro no Epikoreo kan Estoiko* a nachidibati di Pablo. Inyahes no kadwan dyira a kon da, “Āngo isawsawat no nawri a abos ādal a tawo?” Siraw kadwanaw, inbahey da a, “Akmayaw matarek a didyosen ibahebahey naya.” Inbahey daw nya maynamot ta innanawo ni Pablo Maganay a Dāmag a maynamot di Jesus kan iyaw kapagōngar. ¹⁹ Sinpangan na, inhap da si Pablo, as kan inyangay da do Areopago† a kabayabayatan dan konsiho, as nakaibahey da sya dya a kon da, “Chakey namenaya matonngan maynamot do bayowaya nanawo a inbahebahey mo, ²⁰ ata, maychiychirin kayas dyi namen pa nadngey. Ki chakey namenaya matonngan chakey na batahen.” ²¹ Komwan binata da a maynamot ta dān da no taga Atenas saw kan siraw bisitaw a omyan dyiraw mangibahebahey kan mangadngedngey so bayo saw a nanawo. Ta abaw matarek a chabalay da, an dya nawri.

²² Do dawri, naytēnek si Pablo do kasalasalapan daw do mitingan daw do Areopago, as nakaibahey na sya a kāna, “Inyo a tawotawo

* **17:18** 17:18 No kapangtokto dan Epikoreo saw, ki abaw nangparswa so lōbong, ta tod a myan. Batahen da pa a an madiman tawo, ki tod a abo pahad na. Dawa, no panggep no tawo, ki nāw na magragragsak kan tongpalen na sa tabo chakey no inawan naw. Aran siraw Estoiko saw, ki anohdan da a an madiman tawo, ki tod a nabo pahad naw. Ki batahen da a machita a tongpalen tawo myan do aktokto a dya penpenen no kaynyin no inawan mana karagsak a chakey no inawan na, ta iyaw no aktokto mangitoray so inawan. † **17:19** 17:19 No chakey na batahen Areopago, ki iyaw “dēkey a tokon ni Areo,” iyaw dyos no gobat dan Griego saw.

do dya Atenas! Natonngan ko a taywara a rilihyoso kamo a magdāyaw do didyosen nyo. ²³ Ta do nakabidibidi kwaya do syodad nyowaya a nanyideb so yanan saya a pagdaydayāwan nyo so didyosen nyo, ki nakaboya ako paw so altar a nakaimarkaan akma syay a kāna, 'PANGIDATONAN DO DYOS A DYI TA PA CHAPA-PATAK.' Iyaw nyaya daydayāwen nyo a Dyos a dyi nyo a chapapatak, iyaw ipakatoneng kwaya dyinyo sichangori. ²⁴ Iyaw Dyos a namarswa so lōbongaya kan no tabo a myan dya, ki iyaw Āpo do hanyit kan do tana, as kan omyan aba do pagdaydayāwan saw a pinarin tawo. ²⁵ Machita nabaw kapagsīrbi no tawo, ta aryoriw machita na? Aba, basbāli a iyaw mismo a manoroh so anges kan byay, as kan tabo no machita ta tan myan byay ta do hapotayan tana. ²⁶ On, pinarswa ni Āpo Dyos asa tawo a nakayapwan tabo tawotawo do tabo saw a nasyon. Pinayam sa no Dyos a nangay a minyan do intīrwaya lōbong, kan do sakbay paw a kaparswa nas lōbong, inkeddeng narana an dino logar dan nasnasyon kan kahay da a magtotoray. ²⁷ On, pinarin naw komwan tan iyaw chichwasen dan tawotawo a aran kapikapyasen daw rarahan a komwan dya. Rakoh kahahaw na sya a iyaw machichwasan da, ta oyod aba mabawa si Āpo Dyos do kāda asa dyaten. ²⁸ Akmas panyinyirin daw a kāna,

“ Iyaw nanoroh dyaten so byay,
 as kan iyaw mangaywan dyaten do kok-
 wanan ta kan kapaybibyay ta.’

“Mana akmas inbahey daw no rārayay nyo saw

a magdandaniw a kāna,
 ‘Ta aran yaten, ki anak na yaten no Dyos.’

²⁹ “Dawa, maynamot ta anak na yaten no Dyos, iktokto tawri a iyaw kadyos na, ki machiyengay dyirad didyosen a balitok mana pirak mana bato a pinotar dan tawotawo a yapo do bōkod da a kapangtokto? Ay, engga ah! ³⁰ Ta do chimpo paw no dyi ta kapatakan so Dyos, ki ninonolay naw gatos ta. Ki sichangori, bilinen naw kāda tawo do aran dino a logar a magbabāwi sa, ³¹ ta inkeddeng naranaw arawaw a kaokom nas tabo tawotawo do lōbongaya. On, pinidi narana iyaw no malintegaw a mangokom, kan tayokaw a nangpaneknek dyirad tabo tawotawo a iya danaw oyod a pinidi na a maynamot do nakapagōngar na sya.” Nyaw binata ni Pablo.

³² Do nakadngey daw so inbaheyaw ni Pablo maynamot do kapagōngar no tawo, chinamimyeng dan kadwan. Ki siraw kadwanaw, binata da a kon da, “Chakey namen paya a pirwahren anchi a adngeyen.”

³³ Do dawri, komnaro si Pablo do salapenaw no konsiho. ³⁴ Ki myan saw kadwan a minonot dya, kan nanganohed sad Jesus. No asa dyira, ki si Dionisyo a asa rārayay dan konsihalaw do dawri a syodad kan si Damaris a asa mabakes, as kan myan pa saw kadwan a nanganohed.

18

Si Pablo do Korinto

¹ Katayokan nya, komnaros Pablo do Atenas, kan nangay do syodadaw a Korinto. ² Do dawri,

nakaam-āmmo so asa Jodyo a nayanak do Ponto a mayngaran so Akila, kan myan baket na a si Prisila. Kayayapo da pa do Italya maynamot ta inbilin ni Impirador Claudyo a komaro tabo Jodyo saw do Roma, iyaw kasisītaanaw a syodad dan Romano. Katayoka daw a nagam-āmmo, nangay si Pablo a nagdagos do bahay da. ³ Ki maynamot ta machipariho tarabāko ni Pablo dyira, minyan dyira a nachipamarin so tolda. ⁴ Ki kāda Araw no Kapaynaynahah, nangay si Pablo a nachisarsarīta kan nangnanawo dyirad tawotawo do sinagoga daw tan ahwahoken na saw Jodyowaw kan siraw Dya-Jodyo a manganohed di Jesus.

⁵ Ki do nakawara daw da Silas kan Timoteo a yapo do Masedonya, nāw danan Pablo a nangasaba kan nangpanpaneknek dyirad Jodyowaw a si Jesus, ki iyaw Kristo a Mesias. ⁶ Ki do kakontra daw sya kan kapaychirin daw dya so marahet, winakwak ni Pablo ahbekaw do laylay naw tan ipaboya na dyira a rebbeng na pabaw mangikasaba dyira, sira danaw makatoneng, as nakaibahey na sya dyira kāna, “Inyo danaw makatoneng a omsalap so pakadosāan nyo! Yaken paba! Makayapos changori, mangay ako na a manginanawo dyirad Dya-Jodyo.” ⁷ Ki do nakakaro naranaw dyira, nangay a minyan do bahay da Tikyo Josto a asa Dya-Jodyo a nagdaydāyaw so Dyos. Iyaw bahay daw, ki bit no sinagoga dan Jodyowaw. ⁸ Ki iyaw pangolwen daw do dawri a sinagoga a mayngaran so Krispo, ki nanganohed sa asa kapamilyaan di Jesus. On, āro pa saw nanganohed a taga Korinto do

nakadngey daw so inkasabaw ni Pablo, as kan nagpabawtisar sa.

⁹ Do asaw a kahep, naychirin si Āpo di Pablo do asaw a tayēnep na, kan inbahey na dya a kāna, “Mamo kaba mo Pablo. Maolimek kaba, basbāli a nāw mwa maychirin, kan chaōma mwaba. ¹⁰ Maynamot ta myan ako dyimo, aba polos tawo a omranggas dyimo, ta āro pa saw tawo ko do dya syodad a makey a manganohed.” ¹¹ Do dawri, minyan daw si Pablo so asa katawen kan godwa a nangnanawo so chirin no Dyos dyira.

¹² Do nakapayparinaw ni Galyon a gobirnadador do probinsya a Akaya, nagtotōlag saw Jodyowaw a dya nanganohed, kan nāsa sa nangtiliw di Pablo, as kan inyangay dad pangokomanaw. ¹³ Do dawri, indarom das Pablo a kon da, “Ahwahoken naw tawotawo saw a magdāyaw do matatarek a kapagdāyaw do Dyos, as kan iyaw nyaya a kapagdāyaw da, ki maikontra do linteg.”

¹⁴ Ki do kaisiknanaw ni Pablo so mangikalintegan so inawan na, naychirin si Galyon dyirad nangidaromaw sya a kāna, “Magringgor kamo aba, inyo a Jodyo! An myan masisita kaso nyo a maynamot do madi mana marahet a kaparin, syimpri myan rebbeng ko a omadngey dyinyo. ¹⁵ Ki an nawriw paydidimanan nyo chirin saya, ngarangan, kan bōkod nyo a linteg, inyo danaw mapaysonong sya. Taywaran mangokom ako siras sinsinanaya? Pi!”

¹⁶ Do dawri, pinahbot na sad pangokomanaw. ¹⁷ Maynamot ta komwan inkeddeng ni Galyon,

tiniliw dan Griego saw si Sostenes* iyaw no pangolwaw do sinagoga dan Jodyo, as nakabaot da syad salapenaw no pangokoman. Ki ninonolay san Galyon.

Si Pablo do Antiokya

¹⁸ Katayokan nya, nahay pa minyan si Pablo dyira do Korinto. Sinpangan na, do nakakaro naw dyirad kakaktehaw daw a nanganohed do kasabat naw do Sirya, nachangay sa Prisila kan Akila. Nayam sa nanma do idi a Senkrea, ta do dawriw nagpondwan biray saw. Ki do sakbayaw no nakapagbila da, napagogod si Pablo tan ipaboya na a natongpal danaw kari naw do Dyos. ¹⁹ Nagbila sa a kominwan do Epeso, kan do nakapakaraya daw daw, nachisyay si Pablo da Prisila kan Akila, as nakangay na a somindep do sinagoga daw a nachisarīta kan nangnanawo dyirad Jodyo saw. ²⁰ Ki do kaiyahes daw no kadwan saw daw a omyan pa si Pablo dyira, ki naskeh. ²¹ Do kayam naranaw, binata na dyira a kāna, “Maybidi akonchi an ipalōbos no Dyos.” Sinpangan na, nagbila dana a komnaro a yapo do Epeso.

²² Sinpangan na, do nakapakaraya naranaw do Sesarea, somnonget si Pablo, as nakan-gay na nangkomosta so iglisyaw do Jerosalem. Katayoka na, minosok a nangay do Antiokya do Sirya. ²³ Do nakayan naw daw so dēkey

* **18:17** 18:17 Si Sostenes, ki iyaw tādi ni Krispo a nayparin a pangōlo do dawri a sinagoga (18:8). Do dyaya a chimpo, ki manganohed aba di Jesus, ki chapatak taba an iya danaw no mapategaw a rārayay ni Pablo do 1 Kor. 1:1.

a chimpo, komnaro si Pablo do Antiokya do Sirya, as nakabidibidi na do intīro a probinsya a Galasya kan do Prigya a napayit so kapanganohed dan nanganohedaw do dawri sa a probinsya.

Si Apolos do Epeso

²⁴ Do dawri, myan asa Jodyo a taga Alehandria do Egipto a mayngaran so Apolos, kan nangay a minyan do Epeso. Iyaw nya tawo, ki asa masirib a mangnanawo, as kan āro chapatak na maynamot do Masantwan a Tolas. ²⁵ Oyod a nachinanawo a maganay a maynamot di Āpo Jesus, ki no nandan no natonngan na, ki iyaw innanawowaw ni Juan a Bawtista. Ki aran komwan, alit na chinagaget na innanawo maynamot di Jesus, kan tabo a inbahey na, ki oyod. ²⁶ Sinpangan na, insiknan naw sitotored a naychirin do sinagoga do Epeso. Ki do nakadngey daw sya da Prisila kan Akila, inawis da do bahay da, as nakailawlawag da sya dya so kōrangaw a chapatak na a maynamot di Jesus kan iyaw rarahanaw a mangay do hanyit.

²⁷ Sinpangan na, do kaplanwaw ni Apolos so mangay do probinsya a Akaya, inahwahok dan nanganohed saw do Epeso, as kan sinidongan da maynamot do nakapaytolas da dyirad kakaktehaw do Akaya tan rawaten danchi daw. Ki do nakapakarapit naw daw, rakoh naisidong na dyirad nanganohed saw di Jesus maynamot do parābor no Dyos, ²⁸ as kan mayit do kapachidibāti na dyirad Jodyo saw do salapen dan

āro a tawo, kan inābak na sa do nakapangi-paneknek naw dyira a yapo do Masantwan a Tolas a si Jesus, ki si Kristo.

19

Si Pablo do Epeso

¹ Do kayan na paw ni Apolos do Korinto, nanakey si Pablo a yapo do Galasya kan Prigya. Sinpangan na, nawara do Epeso, kan nadongso na saw kadwanaw a nanganohed.

² Inyahahes ni Pablo dyira a kāna, “Do nakapanganohed nyowaw, rinawat nyowriw Ispirito Santo a nangay dyinyo?”

Ki binata da dya a kon da, “Enggaw, ta ari namen paw a dya nadngeyan a maynamot do Ispirito Santo.”

³ Dawa, pinirwa a inyahes ni Pablo dyira a kāna, “Na, an komwan, āngo naawātan nyo do nakapagbawtisar nyo?”

Ki inatbay da a kon da, “Na, akmas innanawowaw ni Juan a Bawtista.”

⁴ Binata ni Pablo a kāna, “On, iyaw kapangbawtisaraw ni Juan, ki machitaw tawotawo a magbabāwi do gatogatos da tan magpabawtisar sa. Inbahey pa ni Juan a machita daw manganohed di Jesus a iyaw somaronwaw dya.”

⁵ Do nakadngey daw so nyaya, minirwa sa nagpabawtisar a tabo tan maipaboya a si Jesus danaw Apo da. ⁶ Do nakapalapawaw ni Pablo so tanoro na do oho da, ki nangay dyiraw Ispirito Santo a somindep. Do dawri, nanyeng sa naychirin so matatarek a kapaychirin a dyi da

nachinanawowan, kan inbahey daw inpaichirinanaw dyira no Dyos. ⁷ No bidang da, ki ari ngataw asa poho kan dadwa a mahakay.

⁸ Sinpangan na, do irahem no tatdo a kabohan, no pirmi a pinariparin ni Pablo, ki nangangay a somindep do sinagoga do Arawaw a Kapaynaynahah da, as kan sitotored a nachisarsarita kan nangnanawo dyirad nakpeh saw daw a maynamot do pagtorayan no Dyos. Pinarin naw komwan tan ahwahoken na sa a manganohed di Jesus. ⁹ Ki myan saw kadwan a Jodyo dyira a taywara maskeh a manganohed. Pinachimadēkeyan da do salapen daw no āro a tawo iyaw no kapanganohed a maynamot do kaisalakānanaw a myan di Jesus. Dawa, komnaro si Pablo kan siraw nanganohed saw do dawri a sinagoga, as kan nangay sa do pangnanawowanaw ni Tirano. Dawri a yanan tinongtongan ni Pablo so nangnanawo dyirad kararaw. ¹⁰ Nāw ni Pablo a nangnanawo a nandad katayokaw no dadwa katawen. Dawa, siraba lang tawotawo do Epeso nakadngey so chirin ni Āpo Dyos a maynamot di Jesus, an dya tabo a tawotawo a Jodyo kan Dya-Jodyo a myan do probinsyaw do Asya.

Siraw Papito a Anak ni Skeba

¹¹ Namariparin si Āpo Dyos so makaskasdāaw a milagro a maynamot do kaos-osar nas Pablo.

¹² Ta aran siraw panyo mana siraw laylay na saw a inosar na, an iyangay da dyirad maganyit saw, ki mapyan sa. Komwan dyirad tawotawo saw a intorayan marahet a ispirito, ki napaksyat

saw marahetaw a ispirito dyira. ¹³ Ki do dawri a logar, myan saw Jodyo a minidibidi a mapaksyat so marahet saya a ispirito, kan pinadpādas da a osaren iyaw ngaranaw ni Āpo Jesus dyirad intorayanaw no marahet a ispirito. Binatabata da a kon da, “Maynamot do panakabalin no ngaranaw ni Jesus a ikasaba ni Pablo, ibilin namen a komaro ka daw.”

¹⁴ Siraw papitwaw a anak ni Skeba a asa ma-tohos a pādi dan Jodyowaw do dawri a chimpō, ki siraw namariparin so nyaya. ¹⁵ Sinpangan na, do asaw a karaw, inatbay sa no marahetaw a ispirito a kāna, “Chapatak kos Jesus kan chapatak kos Pablo, ki sino kamo?”

¹⁶ Sinpangan na, iyaw mahakayaw a niyanan no marahetaw a ispirito, linagto na sa, as kan palālo nakaranggas na sira nandad nakaābak da. Do dawri, nayyayo sa a minohbot do bahayaw a silalābos kan nabigabigaran. ¹⁷ Nagwaras nya dāmag do tabo tawotawo do Epeso, dyirad Jodyowaw kan siraw dyaw a Jodyo. Palālo nakamo da maynamot do dya namarin, kan rakoh iyaw kaidaydāyaw das ngaran ni Jesus. ¹⁸ Do dawri, āro saw nanganohed di Jesus a nakapaytaytaha a marahet saw kaparin daw. Dawa, inpodno da sa do salapen dan tawotawo saw a nanganohed di Jesus. ¹⁹ Āro dyirad nanganohed saw a mangos-osar pa so taptāpal kan an-ānyib, nangari so kapangorasyon daw, kan inakpeh da saw libro da saw a pangorasyon, as nakasosoh da sira tabo do salapen dan tawotawo saw. Do nakabidang daw so balor no libro saw, ki nasorok a dadima poho a rībo do kwarta da. ²⁰ Maynamot do

dyaya napariparin, naypaypayit kapanganohed dan tawotawo, as kan naypalisto nakapagwaras no chirin ni Āpo Dyos.

No Kariribok Da do Epeso

²¹ Do nakatayoka daw no nya naparin, maynamot do sidong no Ispirito Santo, inkeddeng ni Pablo mayam do probinsya a Masedonya kan do Akaya sakbay no kapaybidi na do Jerosalem. Binata na pa a kāna, “Katayoka kwa mangay do Jerosalem, ki machita yangay ko pa a chiban do Roma.” ²² Do dawri, pinanma na saw dadwaw a kasidong na a sa Timoteo kan Erasto a mangay do Masedonya. As iya, ki minyan pas dēkey do probinsyaw do Asya.

²³ Do dawri a chimpo, myan makamwamomo a riribok do Epeso maynamot do kapanganohed a maynamot do kaisalakānanaw a myan di Jesus. ²⁴ Myan asa tawo daw a mayngaran so Demetrio a manyichipo so pirak a sinan timplo sa no didyosen daw a mabakes a si Artemis. Maynamot do dya paytarabakwan na kan siraw tangtangdanan na saw, āro nahap da kwarta. ²⁵ No pinarin ni Demetrio, ki chinpeh na saw naytarabākwaw do dawri kontodo siraw kapayngay naw a manyichipo, as nakaibahey na sya dyira a kāna, “Chiban nyo, iyaw nyaya tarabāko taw pagbaknangan ta. ²⁶ Ki naboya nyo kan nadngey nyo si Pablo a nangibahebahey a dyi kono a dyos saw parinen taya. Āro danayaw napawnot na do dya Epeso kan do aran dino do Asyaya. ²⁷ Aysa! An nonolay ta komwan, parahten danchin tawotawo iyaw

nya tarabāko a kabyayan ta, kan apabanchiw makey a gomātang so pariparinen taya. As iyaw timplowaw no mabileg a dyosa a si Artemis, ki apabanchiw sinpaspangan na. An komwan, marārayaw anchiw kadyos na, iyaw daydayāwen no kārwan tawotawo do intīrwaya probinsya Asya kan do intīrwaya lōbong.”

²⁸ Ki do nakadngey daw so nya, taywaraw nakapakasoli da. Inyagagay da a kon da, “Mabileg si Artemis a dyosa ta do dya Epeso!”

²⁹ Do dyaya naporin, komnayamkam riribok do intīro a Epeso. Tiniliw da saw rārayayaw ni Pablo a magbibyahi a sa Gayo kan Aristarko a taga Masedonya. Nasa saw tawotawowaw a minpalapalang sira, kan inyangay da sa do pagboyboyaanaw. ³⁰ Chakey ni Pablo mangay do salapen daw no tawotawo, ki pinalobōsan daban nanganohedaw. ³¹ Myan saw totorayen do dawri a probinsya a sit ni Pablo, kan myan tinoboy da a nachikakaāsi dya a dyi na ipostaw byay na do kaipaboya na so inawan na do pagboyboyaanaw.

³² Ki naypaypataywaraw kariribok dan naychipehaw a tawotawo maynamot do katatarekaw no iyagagay da, as kan kārwan na pa dyiraw dya makapatak an āngo ta myan sa daw. ³³ Ki maynamot ta komwan, pinaytēnek no Jodyowaw do salapen daw no tawotawo asaw a rārayay da a si Alehandro tan ilawlawag na dyiraw nya riribok a dya yapo dyirad Jodyo saw. Do dawri, naytēnek si Alehandro, kan sininyasan na saw tawotawowaw tan magolimek sa. ³⁴ Ki do nakatoneng dan tawotawo saw a si Alehandro, ki asa Jodyo, nāsa sa nangiyagagay so nya nandad

dadwa kaoras a kon da, “Mabileg si Artemis a dyosa ta do dya Epeso!”

³⁵ Ki do kapanawdyan naranaw, napagolimek sa no sikritaryowaw do dawri a syodad, kan naychirin dyira a kāna, “Inyo a kapayngay ko a tawotawo a taga Epeso, taywaran dya chapatak no aran sino a tawo a yaten do dyaya syodad no Epeso, ki yaten mangapkapyo so timplowaw ni mabileg a Artemis kan iyaw masantwanaw a bato a akmas ladāwan naw a nasday a yapo do hanyit do kaychowa pa? ³⁶ Aryoriw komontra so nya? Aba! Dawa, magolimek ta, kan malisto taba komohat a dyi ta pa manma iktokto. ³⁷ Inyangay nyo saya dyaw nya mahahakay a aran abo tinakaw da yapo do timplo ta mana inchirin da maikontra do dyosa ta. ³⁸ An myan kāsō da Demetrio kan siraw rārayay naw a kontra do aran sino, myan saw naikeddeng a araw a kapanyiwang no pangokoman, kan myan saw magtorayaw daw a mangokom. Dawri pakono pagdaroman da ah. ³⁹ Ki an myan paw machita nyo a pagsasaritāan, nayahen nyo do kasalasalapan konsihalis, ⁴⁰ ta ari akwaya mabakel maynamot do riribokaya namarin sicharaw. Ta an mapatakan da no gobyirno do Roma, aysa, pagatosen da yaten a machikontra do linteg da, kan abaw pambar ta.”

⁴¹ Do nakabata naw so nya, pinayam na saw tawotawo saw.

20

Iyaw Somaronwaw a Kangay ni Pablo do Masedonya kan Gresya

¹ Do nakatayoka danaw no riribok, inpakpeh sa ni Pablo nanganohed saw daw tan ahwahoken na sa do kapanganohed da. Katayoka na, nagpakada kan nayam a nangay do probinsya a Masedonya. ² Ki do nakapakarapit naw daw, pinayit naw kapanganohed dan nanganohed saw daw do kāda idi a nahabasan na, as nakangay na do Akaya a mayngaran so Gresya. ³ Do dawri, minyan sa Pablo do Gresya so tatdo a kabohan. Sinpangan na, nagsagsagāna a magbila a maybidi do Sirya, ki natonngan na a nagtotōlag saw Jodyowaw a mangdiman sya. Dawa, matarek danaw nayaman na, kan pinanmanma naranaw naybidi do Masedonya. ⁴ Do dawri, nachirayay di Pablo sa Sopatro a anak ni Pirro a taga Berea. Myan pa sa Aristarko kan Segundo a taga Tesalonika, kan si Gayo a taga Derbe, kan si Timoteo,* as kan sa Tikiko kan si Tropimo a yapo do probinsya no Asya. ⁵ Siraw nyaya a rārayay namen, ki nanma dana sa a nangay a nangnanaya dyamen do Troas. ⁶ Do katayokaw no Pista no Tināpay a Abos Yapo, nagbila kami kāda Pablo a yapo do Pilipos a nangay do Troas, ki dadima karaw namen a nagbyahi. Do nakapakarapit namen danaw do Troas, nachichwasan namen rārayay namen saw a nangnanaya daw. Minyan kami daw so makalawas.

No Nanawdyi a Kangay ni Pablo do Troas

⁷ Do ahewaw no dāmawaw a araw no lawas, nakpekpeh kami kan siraw nanganohedaw

* **20:4** 20:4 Si Timoteo, ki taga Listra. Ara. 16:1

di Jesus do Troas tan mahahanghang kami kan magkomonyon a pakanaknakman namen so nakadimanaw ni Jesus. Katayoka no nawri, nachisarsarita kan nangnanawo si Pablo, kan tinongtong na nandad kaābak no mahep maynamot ta komaro danad kamabekasanaw. ⁸ Myan āro a soho do nakakpehan namenaw do mamantohosaw a kwarto. ⁹ Do dawri, myan asa baro a mayngaran so Eutiko a naydisna do bintanaw. Do kahay danaw ni Pablo a nachisarsarita kan nangnanawo, nadoho kan naynepdep. Do dawri, nasday do ibaba a yapo do chatatdo naw a kadsaaran no bahay. Do kangay daw a minhap si Eutiko, ki nadiman dana. ¹⁰ Ki nanyeng a gominchin si Pablo, as nakakepkep na sya. Do dawri, minirwa nabyay nadimanaw. Binata ni Pablo dyira a kāna, “Mabakel kamo aba, ta nabyay.” ¹¹ Sinpangan na, naybidi si Pablo do mamantohosaw a kwarto. Do dawri, inakchikchid naw tināpayaw, as nakakan namen sya. Do nakatayokaw no nawri, nāw namen dana nagsasarita nandad kamabekasanaw. Sinpangan na, kinarwan namen dana sa.

¹² As iyaw nasdāyaw a baro, ki insabat da. Rakoh nakasoyot da, ta minirwa nabyay.

No Kangay Da Pablo do Mileto a Yapo do Troas

¹³ Yamen a rārayay ni Pablo, ki nagbila kami a domnipet do Asson a dawriw nanyibahan namen si Pablo, ta nyaw tōlag namen a manma dana manakey a mangay do Asson. ¹⁴ As do nakapaybabayat namenaw do Asson, inlogan namen, as nakakwan namen danad Militene.

15 Do somaronwaw a araw, tinongtong namen nagbila a somnibah do Chio. As do chatatdo naranaw a araw, nakarapit kamid Samos. As do chatat naranaw a karaw, nakarapit kamid Mileto. 16 Do dawri, inranta ni Pablo a dyi dana somibah do Epeso tan dya mabalabalay do probinsyaw do Asya, ta chakalo naw mangay do Jerosalem tan, an maparin, adasen naw pista daw no Jodyo do arawaw no Pentekostes.

No Kapagpakada ni Pablo Dyirad Taga Epeso

17 Do kayan namenaw do Mileto, inpatawag san Pablo panglakayenaw do Epeso. 18 Do nakawara daw, binata na dyira a kāna, “Chapatak nyo a mismo iyaw kabibyay ko do kayan ko dyinyo a yapo do kadāmo paw no nakan-gay ko do probinsya a Asya, 19 ta nāw na nagsīrbi ako a managtongpal di Āpo Jesus a sipapakombaba, kan naytetedted iyaw hō ko a maynamot do katwan oho no Jodyo saw daw. On, inpasnek ko a aran āro a lidyat napadāsan ko maynamot do kaplāno daw so byay ko no Jodyo saw. 20 Chapatak nyo pa a insinyat kwabaw aran āngo a makasidong dyinyo yapo do kapangasaba ko kan kapanganawo ko dyinyo do salapen kārwan tawotawo kan do bahabahay nyo. 21 Pinaneknekan ko pa dyirad Jodyowaw kan siraw Dya-Jodyo a machita da tadyichokodan gatogatos da a maybidi do Dyos kan manganohed sa di Āpo Jesus.

22 “Changori, maynamot ta pawnonoten na yaken Ispirito Santo, mangay ako do Jerosalem a aran dyi ko a chapatak maparin dyaken daw.

²³ No lang chapatak ko, binalaāgan na yaken no Ispirito Santo a do kāda syodad a kwanan ko, myan anchiw kabahod kan kalidyatan ko. ²⁴ Ki baywan kwabaw byay ko. Basta ipatongpal ko tarabāko kwaya a intoroh ni Āpo Jesus a iyaw kaibahebahey kwayad tawotawo so Maganay a Dāmag a maynamot do parābor no Dyos.

²⁵ “Ki sichangori, natonngan ko a inyo a tabo a pangikasaban ko maynamot do pagāryan no Dyos, mayboboya ta pabanchi. ²⁶ Dawa, sicharaw do salapen Āpo Dyos, paybibidi ko a ibahey dyinyo a an myan dyinyo dya maisalākan, ki gatos ko paba. ²⁷ On, ta abaw intayo ko a dyi ko a inbahebahey dyinyo a maynamot do panggep no Dyos. On, inpasnek ko nangnanawo dyinyo so tabo. ²⁸ Maynamot do dyaya, ballaāgan koynyo a siaannad kamo a mangaywan so bōkod nyo a kapanganohed kan aran siraw tawowaw a nanganohed a intalek dyinyo no Ispirito Santo! On, rebbeng nyo a ipangōlwan a sipapasnek siraw tawotawo saya no Dyos a linibri na a maynamot do nakadiman mismo a Anak na, ta akma saw karniro a machita a myan mangaywan dyira. ²⁹ Chapatak ko a anchan komaro ako, mangay sanchi dyinyo mabayataw saw a mamaistro a mangkosokoso so kapanganohed nyo. Akmas sas mararanggas saw a bolaw a chito a koman so karniro. On, chāsi dabanchinyo, ta rārayawen danchiw kapanganohed nyo kan no kapanganohed dan tawotawo a inaywanan nyo. ³⁰ Myan pa sanchiw maybayabayataw a yapo

dyinyo a mismo, kan pawawen danchiw kadwan dyinyo a manganohed tan monot sa dyira. ³¹ Dawa, siaannad kamo! Naknakmen nyo a do irahem no tatdo a katawen do kayan ko dyinyo, ki māraw kan mahep inpasnek ko kananawo ko dyinyo a tabo, kan naypipira naychaesday iyaw hō ko a maynamot do kadaw ko dyinyo.

³² “Sichangori, italek ko naynyo do aywan ni Āpo Dyos kan iyaw chirin na a mangibahey so parābor na, ta mabīleg chirin na a mapayit so kapanganohed nyo. As an nāw nyo do kapanganohed nyo, rawaten nyonchiw bindisyon saw no Dyos a inkari na dyirad tabo tawotawo na a manganohed dya. ³³ An yaken, ki polos a dyi ako a nangdakdaw do aran sino dyinyo so kwarta, balitok, mana laylay. ³⁴ Chapatak nyo a mismo a inkāro kwa tabo machita namen kan siraw rārayay kwaw. ³⁵ Nāw ko a inpaboyaw kapasnek do tabo kapaytarabāko ko tan myan pagmididan nyo a machita somidong ta dyirad makakapsot, mapobri, kan maganyit saw, as kan kanakmen taw mismwaw a inbahey ni Āpo Jesus a kāna, ‘Magasgāsāt manoroh kan mangrawataw.’ ”

³⁶ Do nakabataw a tabo syay ni Pablo, naydogod sa tabo a naydasal. ³⁷ Tinanyisan da a kinepkep kan dinadek do kapagpakada naranaw. ³⁸ Ki taywara chinaliday daw kabata naw sya a dyi darana maboya. Sinpangan na, nachirayay sa a nangay a nangparobwat sya do birayaw.

No Kangay ni Pablo do Jerosalem

¹ Katayoka namenaw a nagpakada dyirad panglakayenaw a taga Epeso, nagbila kami a nagtaros a nangay do Koos. Do somaronwaw a araw, narapit namen do Rodas, as kan nakaraya kami do Patara do probinsya Lisyā. ² Do dawri, myan matarek a biray a magrobwat a mamtang do probinsya a Penisya. Dawa, nachilogan kami a komnaro do Patara. ³ Sinpangan na, homnabas kami do porwaw a mayngaran so Chipre, as nakatongtong namen a nagbila do abagātanaw a nandad nakapakarapit namen do probinsyaw a Sirya. Do dawri, nakaraya kamid syodadaw no Tiro, ta dawriw pagdiskargaan birayaw. ⁴ Do kayan namenaw daw, nachichwasan namen sa daw manganohedaw, kan minyan kami dyira so makalawas. Ki maynamot do nakaipakatoneng no Ispirito Santo dyirad nanganohedaw a malidyatan anchi si Pablo, naybibidi da inbahey dya a dyi na tongtongen mangay do Jerosalem. ⁵ Do kakaro namenaw daw, yangay da yamen a pinarobwatan no tabo saw a nanganohed kontodo pamilya da, kan nachirayay sa nandad nakahtot namen do syodadaw. Do nakapakarapit namenaw do payisaw no kanayan, naydogod kami a tabo a naydasal. ⁶ Sinpangan na, nagpakadaw katakatayisa dyamen, as nakasisyay namen dana. Somnakay kami na do birayaw, as siraw manganohed saw daw, ki somnabat dana sad bahabahay da.

⁷ Do nakayapo namenaw do Tiro, nagpondo kamid Tolemayda. Sinpangan na, nakaraya kami daw, kan nangay namen sa pinasyar

manganohed saw di Jesus. Minyan kami daw so asa karaw. ⁸ Do kamabekasanaw, naglogan kami a nangay do Sesarea. As do nakapakarapit namenaw daw, nakaraya kami. Nangay kami a minyan do bahay ni Pilipi iyaw asaw a mangasaba so chirin Apo Dyos kan asaw dyirad papito a napidi do Jerosalem a mangiwaras so rasyon.* ⁹ Do dawri, myan saw apat a babbalāsang ni Pilipi, as kan propita sa tabo, ta mangipakatoneng sa so inpakatonengaw no Ispirito Santo dyira. ¹⁰ Ki do kayan namenaw daw so papere a karaw, myan asa propita a minosok a yapo do Jodya a mayngaran so Agabo. ¹¹ Naypasngen do yanan namenaw, as nakahap nas sintorongaw ni Pablo, as nakabedbed nas bōkod naw a tanoro kan kokod. Sinpangan na, binata nad Pablo a kāna, “Nyaw inbahey no Ispirito Santo a kāna, ‘Komwan anchiw kaipabedbed das akin dyiraw so nya sintorong no Jodyo saw do Jerosalem, as kaiparawat danchi sya dyirad Dya-Jodyo.’ ”

¹² Do nakadngey namenaw so nyaya, nāsa kami kan siraw tawotawowaw daw a nachikakaāsi di Pablo a dyi dana mangay do Jerosalem. ¹³ Ki inatbay na yamen Pablo a kāna, “Namna! Āngo tanyisan nyo dyaken, kan āngo ta paglidayan nyo yaken? Rarayawen nyoriw panggep ko ah? Chapatak nyo abawri a sisasagāna ko a mabahod a aran madiman ako do Jerosalem maynamot do kapanganohed ko di Apo Jesus?”

* 21:8 21:8 Ara. 6:5

¹⁴ Ki do dyi namenaw a kapenpenan sya, ninonolay namen dana. Nya danaw naibahey namen a, “Maparin pakono chakey no Dyos.”

¹⁵ Katayokan nawri, nagrobwat kami, as nakapanakey namen a nangay do Jerosalem.

¹⁶ Ki myan saw manganohed a taga Sesarea a nachangay dyamen, kan inyangay da yamen a pinaysan do bahay ni Manason a nahay dana nanganohed a taga Chipre.

No Kapagpasyar ni Pablo di Santiago

¹⁷ Do nakapakarapit namenaw do Jerosalem, nasoyot saw manganohedaw a nangrawat dyamen.

¹⁸ Ki do kamabekasanaw, nachangay kami kāda Pablo a minchideb si Santiago. Do dawri, myan sa daw tabo panglakayenaw no manganohed.

¹⁹ Do nakatayokaw ni Pablo a napādyos dyira, inbahey na tabo pinarinaw no Dyos dyirad Dya-Jodyo a maynamot do nakananawo naw dyira.

²⁰ Do nakadngey daw so binataw ni Pablo, indaydāyaw das Apo Dyos. Ki aran komwan, māsa sa a nangibahey di Pablo a kon da, “Imom Kakteh, chapatak mo nya a rinibo saw Jodyo a nanganohed di Jesus, ki alit na mapasnek sa magtongpal so Linteg ni Moyses.

²¹ Nadāmag da kono a innanawo mo dyirad tabo Jodyo saw a naychawpit a minyan dyirad tanan Dya-Jodyo a tomadyichokod sa do Lintegaw ni Moyses, as kan inbahey mo kono dyira a dyi da kogiten anak da saw mana mononot do dadakay daw no Jodyo.

²² Changori, āngo parinen ta tan matonngan da a dya oyod dāmag daya dyimo? Ay, syirto a

mapatakan danchi a nawara ka na dya. ²³ Dawa, parinen mo pakono ibahey namenaya dyimo. Sichangori, myan dyamen apat a mahahakay a nagkari. ²⁴ Machirayay ka dyira a mangay do Timplowaw, kan machigedan ka dyira a omparin so dadakay taw tan maibidang kamo a madalos do salapen no Linteg. Bayādan mo gastos no pangidātonaw a machita da tan makapagogod sa do padyaw a pangipaboyan so nakatongpal das kari da. Tan komwan, mapatakan danchi no tawotawo a dya oyod dāmag daya maynamot dyimo, kan tan batahen da a myan ka pa maybibyay do Linteg ni Moyses. ²⁵ Ki an maynamot dyirad Dya-Jodyo, nachirāman saba do dyaya. Siraw nya lang inbilin namen dyira akmas intolas namenaw dyira a dyi sa koman siras naiyātangaw do didyosen, as dyi sa michan so raya mana siraw dya napayraraya a binyay, as kan pachibawan daw kapaychakatekateh a machoknod.”†

²⁶ Do somaronwaw a araw, nachigedan si Pablo dyirad apat saw a mahahakay a omparin so dadakayaw no Jodyo a kapakadalos. Sinpangan na, somindep si Pablo do Timplo, as nakaibahey na sya do padyaw a papito a araw pahabasen dan apat saw mandad katayoka no kapakadalos da sakbay a mangidāton katakatayisa dyira.

No Katiliw Da si Pablo

²⁷ Do kakalo naranaw a makahabas no papito a karaw, myan saw Jodyo a yapo do probinsya a Asya a nakaboyas Pablo do Timplo. Sinpangan

† **21:25** 21:25 Ara. 15:23-29

na, pinaklaklal da saw tawotawowaw daw tan tiliwen das Pablo. ²⁸ Do dawri, inyagagay da a kon da, “Inyo a kapayngay ta a kapotōtan ni Israel, may kamo a somidong dyamen, ta cha dyaw tawowaw a midibidi do kāda logar a mangnanawos tabo a tawotawo a abos sinpaspangan dadakay ta a Jodyo! Masaw a kontraen na paw Linteg ni Moyses as kan aran nyaya Timplo. Chiban nyo sichangori an dya linaposan naw Timplo taya do nakapasdep naw siras kadwan saw a Dya-Jodyo do irahem.” ‡ ²⁹ Nyaw inbahey da maynamot ta naboya das Pablo do Jerosalem a myan kinayrayay na asa Dya-Jodyo a yapo do Epeso a mayngaran so Tropimo. No myan do aktokto da, ki inisdep nad Timplo.

³⁰ Maynamot do dawri a neparin, myan riribok do intīrwaw a syodad, as kan naychapayapayayo saw tawotawowaw a nangay do yananaw ni Pablo, as nakapalapalang da sya inihtot do Timplowaw, as nakaisigīda da napaneb so Timplowaw. ³¹ Do kaisibar daranaw sya a dimanen, myan naibahey do komander daw no soldādo a taga Roma a myan rakoh a riribok da do intīro a Jerosalem. ³² Do nakadngey naw so naipadamagaw, nyeng na sa tinawagan kakapitanaw no asa gasot a soldādo kan siraw soldādo daw. Inalistwan daw nayyayo a nangay do yanan daw no tawotawo saw. Ki do nakaboya daw syan tawotawowaw so komanderaw kan siraw

‡ **21:28** 21:28 Baywan no linteg an somdep siraw Dya-Jodyo do irahem no Timplo daw, ta sigon do linteg da, an myan Dya-Jodyo a somdep daw, ki dimanen da.

bōyot na saw a soldādo, nyeng da sinardengan a binaōtan si Pablo.

³³ Sinpangan na, nayspasngen si komander di Pablo tan ipatiliw na, as kan inbilin na a posasan das dadwa. Katayokaw no nyaya, inyahes na dyirad tawotawowaw a kāna, “Sino nyaya tawo? Āngo pinarin na ta dawa?”

³⁴ Ki natatarek sa so inyagagay. Ki maynamot do taywaraw a kakosokoso kan karinggor no tawotawo, natonngan aba no komanderaw oyod a nakayapwan nya riribok. Dawa, inbilin na yangay das Pablo do kampo daw no soldādo.

³⁵ Do nakapakarapit daw do ayranaw, napilitan saw soldādwaw a nangatkat kan napatohos si Pablo, ta taywaraw soli dan tawotawowaw.

³⁶ Minononot saw tawotawowaw a nangyagagay so, “Dimanen nyo!”

No Atbay ni Pablo Dyirad Tawotawo Saw

³⁷ Do kasngen danaw no kaposek das Pablo do bahayaw do kampo daw no soldādo, inbahey nad komander daw no soldādo a kāna, “Sir, palobōsan mo pa yaken, ta ari paw chakey ko a ibahey.”

Ki nasdaāwan iyaw komander daw no soldādo, ta Griego iyaw kapaychirin naw ni Pablo. Dawa, inyahes na dya, “Samna! Chapatak moriw maychirin so Griego? ³⁸ Ay, imo abawriw taga Egiptwaw a nagribildi do gobyirno do nakarahan a napawnot siras apataw a rībo a nangdimdiman siras Jodyo saw a sīt dan Romano? On, inyangay na sa do let-ang tan omyan sa daw.”

³⁹ Ki tominbay si Pablo a kāna, “Enggaw, yaken abaw nawri a tawo, ta Jodyo ako a yapo do Tarso a asa magdindināmag a syodad do probinsya Silisya. Ki myan akdawen ko dyimo, mo Sir. Palobōsan mo pa yaken a maychirin dyirad tawotawo saya.”

⁴⁰ Do dawri, pinalobōsan komander daw no soldādo. Dawa, naytēnek si Pablo do ayranaw, as nakasinyas na siras tawotawowaw tan magsardeng sa. Do nakapagolimek daw, naychirin dyira so Hebreo, iyaw chirin daw no Jodyo.

22

¹ Binata na a kāna, “Kakakteh kan inyo a aāmang ko, adngeyen nyo pa yaken tan maipakatoneng ko dyinyo iyaw atbay ko.”

² Ki do kadngey daw sya Hebreo kapaychirin na, naypataywaraw nakapagolimek da. Dawa, tinongtong ni Pablo naychirin dyira.

³ “Yaken, ki Jodyo ako a nayanak do Tarso do Silisya, ki do dya Jerosalem nayrakorakohan ko. No maistro ko, ki si Gamaliel, kan innanawo na dyaken iyaw tabo a linteg dan kapotōtan ta saw, as kan mapasnek ako kan magaget ako do kapagsirbi ko do Dyos a akma dyinyo. ⁴ Indadanes ko sa diniman nanganohedaw a minonot do kapanganohed a maynamot do kaisalakānanaw a myan di Jesus. On, abaw pinidi ko mabakes mana mahakay, ta kinalit ko sa tiniliw a inpabahod. ⁵ Mapaneknekan katotohosanaw a pādi kan siraw pangolwen taw a oyod nyaya, ta sira paw nanoboy dyaken, kan namarin siras pamalōbos

saw a tolas a inpaboya ko dyirad panglakayen saw do Damasko. Ta iyaw panggep ko do dawri, ki tiliwen ko sa a paybidihen a sibabahod do dya Jerosalem tan madōsa sa.”

No Kaistorya ni Pablo so Nakapanganohed Na (Ara. 9:1-19; 26:12-18)

⁶ Tinongtong ni Pablo naychirin a kāna, “Ki do kapaypaypasngen kwaw do Damasko, do kakalo naranaw a ālasdosi do kayegen danaw no araw, ki naychihat a myan sēdang a yapo do hanyit a minpoyat kan nangdibon dyaken. ⁷ Maynamot do dawri a naporin, nalba akod tana. Sinpangan na, nakadngey ako so timek a nakabata sya a kāna, ‘Saulo! Saulo! Āngo ta idadanes mo yaken?’

⁸ “Ki inyahes ko, ‘Sino kam Āpo?’

“ ‘Yaken si Jesus a taga Nasaret a idadanes mo,’ inbahey na.

⁹ “Ki siraw rārayay kwaw, naboya daw sēdangaw, ki naawātan dabaw chakey na batahen no timekaw a naychirin dyaken.

¹⁰ “Sinpangan na inyahes ko, ‘Āngo machita parinen kom Āpo?’

“Tominbay si Āpo dyaken a kāna, ‘Maybangon ka kan tongtongen mo mangay do Damasko, ta myan anchi daw mangibahey dyimo so tabo a chakey ko a parinen mo.’

¹¹ “Do dawri, kinaday darana yaken rārayay kwaw a inyangay do Damasko, ta nakaboya ko paba maynamot ta napoyat ako.

¹² “Do dawri, myan asa tawo a mayngaran so Ananyas a managdaydāyaw do Dyos kan

mangtongtongpal so linteg ta, kan anyiben dan tabo Jodyo saw a omidi do Damasko. ¹³ Ki iyaw nya Ananyas, ki nangay kan naytēnek a nachitalin dyaken. Binata na a kāna, 'Kakteh a Saulo, changori, mirwa ka na makaboya!' Nanyeng a nakaboya ko, kan chiniban ko iya.

¹⁴ "Do dawri, binata na dyaken a kāna, 'Iyaw Dyos a dinaydāyaw da no kapotōtan ta saw, ki pinidi naymo. On, inkeddeng na a imo makapatak so panggep na, kan makaboya so Malintegaw a Pachirawatan na kan makadngey so mismo a chirin na dyimo. ¹⁵ Asa pa, imonchiw mangpaneknek do tawotawo so naboya mwaw kan nadngey mwaw. ¹⁶ Changori, āngo paw panayahen mo? Maytēnek ka na, kan mangay ka magpabawtisar. Maydasal ka di Āpo a mangdaw so kapakawan na dyimo do gatogatos mo.' "

No Kaibahey ni Āpo a Mangay si Pablo Dyirad Dya-Jodyo

¹⁷ "Do nakapaybidi ko naw do Jerosalem, do naypisa do kayan kwaw a naydasal do Timplo, nagparmata ako so yapo di Āpo Dyos. ¹⁸ Naboya kos Āpo a nakabata sya dyaken a kāna, 'Makalisto ka kan nyeng ka komaro do dya Jerosalem, ta anohdan daban tawotawowayaw no pamaneknek mo a maynamot dyaken.'

¹⁹ "Ki tominbay ako, 'Ki āngo ta komwan, mo Āpo, ta sigorādo a maawātan da a matarek danayaw kabibyay ko. Abaw tayotayo na dyira a do nakarahan nangay ako do tabo sinagoga do dya Jerosalem a nangtiliw siras nanganohed saw tan bahoden kan baōtan ko sa. ²⁰ As do

nakadiman daw si Esteban a toboyen mom Āpo, yaken mismo a naytēnek daw a nachion do pinarin daw ranan nakabantay kwaw so laylay dan nangdimanaw sya.’

²¹ “Ki binata ni Āpo dyaken a kāna, ‘Ngay, mayam ka na, ta toboyen koymo dyirad Dya-Jodyo do mabawa saya a logar.’ ”

²² Do nakabataw ni Pablo so nyaya, inyagagay dan tawotawowaw a nakadngey sya a kon da, “Ngay, dimanen taw nyaya a tawo! Maikari paba mabyay!”

²³ Maynamot do dawri, tinongtong daw nanga-gagay, kan binahas da saw kagay daw, as naka-pawitwitwit da sira, as nakapatodetodem das ahbek maynamot do soli da. ²⁴ Do dawri, inbilin komanderaw a pasdepen das Pablo. Binilin na pa saw soldādaw a sanoten das Pablo, kan yahes da dya an āngo ta taywaraw kaagagay da syan Jodyo saw. ²⁵ Do nakaikahot daranaw sya do pangsannotanaw, ki binatan Pablo do kapitanaw a naytēnek do yanan daw, “Ipalōbosorin linteg a masanot Romano a dyi pa naidarom?”

²⁶ Ki do nakadngeyaw syan kapitanaw so nawri a chinirin Pablo, yangay na inbahey do komander daw. Binata na dya a kāna, “Magannad ka do pariparinen mo do dawri a tawo, ta Romano sawen!” ²⁷ Dawa, nangay iyaw komanderaw a nangyahes sya dya, “Romano kawri?”

“On Romano akwaw,” tinbay ni Pablo.

²⁸ “Na, aran yakenaw, ki manginaw binayādan kod nakapayparin kwa Romano,” binata no komanderaw.

Ki tinbay ni Pablo a kāna, “Yaken, ki asa kwa naiyanak a Romano.”

²⁹ Ki siraw mangosisaw dya, mamō dana sa. Dawa, nanyeng sa komnaro daw. Aran iyaw komanderaw, ki nabakel do nakapatak naw sya asa Romano si Pablo a pinosasan na a abo gapo na.*

Si Pablo do Salapen Daw no Sanhedrinaw

³⁰ Iyaw no komander daw no soldādaw, chakey na matonngan no oyod an āngo pinagatosan dan Jodyo si Pablo. Dawa, do somaronwaw a araw, inbilin na dyirad soldādo naw a pakarohen daw posasaw ni Pablo, kan pinaychipeh na saw matotohos saw a papādi kan sira tabo konsihwaw a mayngaran so Sanhedrin. Sinpangan na, yangay nas Pablo a pinaytēnek do salapen daw.

23

¹ Do dawri, pinerreng ni Pablo siraw myanaw do sesyon da, as nakaibahey na sya dyira a kāna, “Kakakteh, mandas changori, ki maybibyay ako do salapen ni Āpo Dyos a madalos so kapangtokto.” ² Do nakabata naw syaw, binilin ni Ananyas, iyaw katotohosanaw a pādi do dawri a dismogēn das Pablo.

³ Do nakadismog daw sya, binatan Pablo di Ananyas a kāna, “Imo a sinsinan a okom! Masig-orādo a si Āpo Dyos anchiw mangdōsa dyimo!

* **22:29** 22:29 Myan kalintegan no komander a mangtiliw so asa Romano a tawo, ki abaw kalintegan na a mangposas so asa a Romano, malaksid an myan bilin no okom.

Maydisna kaya daw a mangokom dyaken sigon do linteg ta, ki konkontraen mwayaw Linteg do kaibilin mwaya sya dismogen da yaken!”

⁴ Sinpangan na, binata dan masngenaw di Pablo a kon da, “Samna! Napangayan mos anyib mo do katotohosanaya pādi ni Apo Dyos!”

⁵ Ki tominbay si Pablo a kāna, “Kakakteh, chapatak kwabaw a iyaw katotohosan a padi, ta naitolas do Masantwan a Tolas a ‘Paychirinan mwabas marahet iyaw mangitoray so tawotawo.’”
„*

⁶ Maynamot ta chapatak ni Pablo a naycharwa saw pangolwenaw, ta myan saw Sadosyo kan Parisyo, kinalyak naw naychirin a nangibahey sya dyirad konsihwaw a kāna, “Kakakteh, Parisyo ako kan Parisyo saw kapoonan ko saw. Dawa, anohdan kwa siraw nadi-manaw, ki magōngar sa! Ki iyayaw nyayaw paynamotanaya no pangidaroman nyo dyaken sicharaw!”

⁷ Do nakabata naw so akma syay, nawri danaw nanghapan da naydidiman no Parisyowaw kan siraw Sadosyowaw a maynamot do matatarekaya a pangtoktwan da. ⁸ Ta siraw Sadosyowaw, ki anohdan daba myan kapagōngar no nadiman, as kan anohdan daba myan anghil mana ispirito no tawotawo. Ki siraw Parisyowaw, anohdan da sa tabo nya. ⁹ Maynamot do dya naporin, naypaypayit nakapangengey da a naydidiman, as kan naytēnek saw kadwan saw a mamaistro no linteg a rārayay dan Parisyowaw

* 23:5 23:5 Eks. 22:28

a nangipapati so myanaw do aktokto da. Inngengey da a kon da, “Abayaw nachichwasan namen a gatos no nya tawo! An oyod a myan nakasarsarita na ispirito mana anghil, marahetawri?”

¹⁰ Ki naypaypataywaraw kapagkokontra da. Do dawri, namo iyaw komander daw no soldādo an paypapalangan daw inawanaw ni Pablo. Dawa, inbilin na gomchin saw soldādwaw a mangihtot sya, as kapsek da syad bahayaw do yananaw no kampo dan soldādo.

¹¹ Ki do dawri a ahap, napaboya si Āpo do bitaw ni Pablo, kan inbahey na a kāna, “Patorenden mo aktokto mo! Ta akmas nakapaneknek mwaya maynamot dyaken do dya Jerosalem, machita komwan anchiw parinen mod Roma.”

No Plano Da a Kadiman di Pablo

¹² Ki do kamabekasan naranaw, nagtotōlag saw kadwanaw a Jodyo, kan inkari da a dyi sa koman mana minom so aran āngo mandan madiman das Pablo. ¹³ Myan saw nasorok a apat a poho a nangikari so nyaya. ¹⁴ Sinpangan na, nangay sad matotohos saw a papādi kan siraw no panglakayenaw a nangibahey so nya a kon da, “Sipapasnek kami a nangikari sya a dyi kami a koman so aran āngo an dyi namen a madiman si Pablo. ¹⁵ Dawa, sichangori, mangdaw kami dyinyo so sidong nyo kan iyaw Sanhedrin a ipaibahey nyo do komander daw no soldādo a pahboten das Pablo a yangay do salapen nyo tan akma nyo pirwahan a osisaen a maganay. Ki

yamen, nakasagāna kami nanchi a omdiman sya sakbay a makarapit do dya.”

¹⁶ Ki iyaw no kaanakanaw ni Pablo a anak no kakteh naw a mabakes, ki nadngey naw nya nagtotolāgan da. Dawa, nanyeng a nangay do yananaw ni Pablo do kampo daw no soldādo, as nakaibahey na sya dya. ¹⁷ Sinpangan na, nanawag si Pablo so asa dyirad kapitan saw, as nakaibahey na sya a kāna, “Apen mo nya barīto do yananaw no komander nyowaw, ta ariw masisīta chakey na ibahey.”

¹⁸ Dawa, inyangay no kapitanaw do komander daw, as nakaibahey na sya a kāna, “Inbaheyaw dyaken Pablo a nabahod a apen ko nyaya barīto do salapen mo, ta ari kono masisīta ibahey na dyimo.”

¹⁹ Sinpangan na, kinibin no komander daw no soldādo barītwaw, as nakapachibawa na sya tan abo makadngey dyira, as nakaiyahes na sya dya a kāna, “Āngo chakey mwa ibahey dyaken mo anak ko?”

²⁰ Ki tominbay iyaw no barītwaw a kāna, “Nagtotōlag saw totorayenaw no Jodyo yay da yahes dyimo si Maraan Pablo an delak, kan yangay da do salapen no Sanhedrin a akmaw osisaen da pa a maynamot do kāswaya. ²¹ Ki anohdan mo sabam Sir, ta myan saw nasorok a apat a poho a mahahakay a omsaneb si Maraan Pablo. Inkari daw a dyi sa koman mana minom mandanchan madiman da. Ari dana saw a nakasagāna, as kan nawri danaw panayahen daw kapachion mo.”

²² Do nakadngeyaw sya no komanderaw, bi-nata na do baritwaw a kāna, “Ibahebahey mwaba do aran sino a inpadāmag mo nya dyaken ah.” Do dawri, pinasabat narana.

No Kaiyangay ni Pablo di Gobirnadur Felix

²³ Sinpangan na, inpatawag no komanderaw no soldādo dadwaw dyirad kapitan naw a mangitoray so tayisa gasot a soldādo. Nakaibilin na sya dyira a kāna, “Sigida pagrobwaten nyo tabo bōyot nyo kontodo papito a poho a nakakabalyo kan dadwa gasot a myan so chibot, ta anchan ālasnwebi sichahep, mangay kamo a tabo do Sesarea. ²⁴ Ki apen nyos Pablo a iparawat di Gobirnadur Felix a abaw karārayawan na, as panghap nyos Pablo so kabalyo a sakayan na.” ²⁵ Sinpangan na, naytolas iyaw komanderaw di Gobirnadur a kāna,

²⁶ “Dyimom madaydāyaw a Gobirnadur Felix:

“Yaken si Claudyo Lisyas, kan kablaawan koymo. ²⁷ Iyaw tawowaya a inpayangay ko dyimo, ki tiniliw dan Jodyowaw, kan nagistayan da diniman. Ki do nakatoneng kwaw sya a asa Romano, yamen kan siraw soldādo kwaya, yangay namen a pinadichan. ²⁸ Maynamot ta chakey ko a mapatakan an āngo iyaw no pangidaroman daw sya, daw, inyangay kod salapen daw no Sanhedrin daw. ²⁹ Ki natonngan ko a aba sawen gatos na a panghapan da mangdiman mana mangbahod sya, ta no kontraan da sya, ki maynamot lang do linteg daw.

³⁰ Sinpangan na, myan nangibahey dyaken

so plāno daw no Jodyowaw a omdiman sya. Dawa, naybabalayak paba nangiparawat sya dyimo, as inbahey ko dyirad nangidaromaw sya a ibahey da dyimo iyaw no pangidaroman daw sya.” Nawriw intolas no komanderaw.

³¹ Do dawri a ahép, inyangay da no soldādawaw si Pablo a akmas inbilinaw no komanderaw dyira, kan nairapit da nanda do Antipatrisa a idi. ³² Do somaronwaw a araw, siraw no soldādawaw a nayam, naybidi sad Jerosalem do kampo daw. Ki siraw no nakakabalywaw, ki tinongtong da rinarayayan si Pablo. ³³ Do nakawara daranaw do Sesarea, inparawat daw tolasaw di Gobirnadór, as nakaiparawat da pas Pablo. ³⁴ Sinpangan na, bināsa no gobirnadór tolasaw. Ki do nakatayoka naw a minbāsa sya, inyahes nad Pablo an dino nakayanakan na a probinsya. Ki do nakatoneng naw sya a yapo do Silisya kan myan do sakopen naw no itorayan na, ³⁵ inbahey nad Pablo a kāna, “Mangyahahes akonchi dyimo anchan myan saw nangidaromaw dyimo.” Sinpangan na, inbilin na a maiyangay do palasyowaw ni Herodes a magwardyaan.

24

No Kaidarom Dan Jodyowaw si Pablo

¹ Do nakapakahabas danaw no dadima karaw, nawara sa do Sesarea sa Ananyas iyaw katotohosanaw a padi, kan myan saw panglakayen a rārayay na. Myan paw rārayay da abogado a mayngaran so Tertolo, kan nangay sa tabo do

salapen ni Gobirnadō Felix a nangibahey so darom daw maynamot di Pablo. ² Do nakatawag daranaw si Pablo, inbahey ni Tertolo iyaw no ipagatos daw dya. Binata na a kāna,

“Imo a madaydāyaw a Gobirnadō! Maynamot do kasīrib mo a mangitoray dyamen, nahay kami na do dya a logar a matalna, as kan āro payaw pinarin mo a nangpaganay so yanan taya. ³ Aran dino ngayan namen, bigbigen namen sa tabo pinarin mwaya, kan rakoh kapagyāman namen dyimo a pirmi. ⁴ Ki maynamot ta chaskeh namen a mabalabalay ka, maparin abawri a anōsan mo pa yamen a adngeyen so aran dēkey, ta ariw chahey namen a ibahey dyimo sichangori. ⁵ No napadāsan namen maynamot do dya tawo, ki asaw a mangringrībok, ta taywaraw naka-paklaklal na siras Jodyowaw do tabo a yanan do intīrwaya lōbong. Iya paw no asa dyirad pangolwenaw no bonggoy a mononot di Jesus iyaw tawowaw a yapo do Nasaret. ⁶ Pinadas na pa rārayawen kasanto no Timplowaw do Jerosalem. Dawa, tiniliw namen, [ta nawriw chapatak namen a kapangokom maynamot do linteg namen. ⁷ Ki inyangay ni Komander Lisyas soldādo na saw, kan siraranggal sa nangsodib sya dyamen, ⁸ as inbahey naw dyamen a imo danaw no pangibaheyen namen so darom namenaya maynamot do dya tawo.]* An osisaen mo nya tawo, sigorādo a matongan monchi a tabo indaroman namenaya

* **24:8** 24:8 Nya saya bīrsikolo, ki aba do kadwan saw a manyoskripto.

sya.” Komwan binata ni Tertolo.

⁹ Sinpangan na, siraw no rārayay naw a Jodyo, ki pinaneknekan da a oyod iyaw no inbahebahey naw maynamot di Pablo.

No Kaikalintegan ni Pablo so Inawan Na

¹⁰ Sinpangan na, inidit no gobirnadonaw si Pablo tan iyaw no machitādi a maychirin. Do dawri, tominbay si Pablo, kan binata na a kāna,

“Apo Gobirnadon, chapatak ko a imo mangokom kan mangitoray dyamen a Jodyo do nahay dana chimpo. Dawa, masoyot ako a tombay maynamot do pangidaroman daya dyaken. ¹¹ Masonong mo a machichwasan a asa poho pa kan dadwa karaw napahabas nakayapo do nakangay kwaw do Jerosalem a nangay a nachirapa a machipagdaydāyaw do Dyos. ¹² Do kayan kwaw daw, abaw nakaboya dyaken a machikonkontra do irahem no Timplo mana mangriribok dyirad tawotawowaw do sinagoga saw mana do aran dino a yanan do Jerosalem, ¹³ as kan abayaw pakaboyan sya iyaw nyaya ipagatos da, ki oyod. ¹⁴ Ki myan ipodno ko dyinyo a inontan ko kapanganohed a maynamot do kaisalakānanaw a myan di Jesus do kadāyaw kwaw so Dyos a dinaydāyaw dan kapoonan ta saw. Nyaw ibahey daya no nangidaromaya dyaken, ta batahen da a dya kosto a nanawo. Ki alit na, anohdan ko saw Lintegaw ni Moyses kan sira tabo intolas da saw no propitaw do kaychowa, ¹⁵ as kan pariho hahawen ko kan siraw nya tawo a pagōngaren sanchin Apo Dyos tabo

nadimanaw a aran marahet mana maganay.
¹⁶ Maynamot ta nawriw anohdan ko, nāw ko a parinen pandan maparin ko a machibawa do dya kosto. Tan komwan, madalos kapangtokto ko di Āpo Dyos kan do kapayngay ko a tawo.

¹⁷ “Do nakapaypahabas no papere a tawen[†] do nakakaro ko do Jerosalem, naybidi ako a nanoroh so kwarta a isidong ko dyirad kapayngay kwaw a Jodyo a makachita, as kan nangay ako a nangidāton do Dyos do Timplo. ¹⁸ Do dawri, ki tayoka ko naw kapakadalos ko sigon do dadakay namen a Jodyo, as madama ko a mangidāton do Dyos. Dawriw nakadongswan da dyaken no Jodyo saw a taga probinsya a Asya, kan abaw āro a tawo do omdibon kwaw, as kan nairāman akwaba polos do aran āngo a riribok. ¹⁹ Ki siraw Jodyo saw a taga Asya, ki sira pakono mangay dya a mangibahey an myan chakey da idarom dyaken ah. ²⁰ Mana iyahes mo pa dyirad dyaya tawotawo an āngo gatos ko a nachichwasan da do kayan kwaw a naytēnek do salapen daw do Jerosalem. ²¹ Malaksid do dya lang a do kayan kwaw daw, nasnek akwaba nangingengey sya do salapen da a kon ko, ‘Maynamot do nadiman saw, ki magōngar sa. Ki iyayaw nyayaw paynamotanaya no pangidaroman nyo dyaken sicharaw.’ ”

[†] **24:17** 24:17 Do dawri a araw, ari danaw napahabas a dadima katawen do nanawdyiyaw a kangay na do Jerosalem (Ara. 18:22), kan wawaho a katawen yapo do nakangay na a nachimiting dyirad apostolis saw kan panglakayen daw no nanganohed saw (Ara. 15:1-29).

²² Do dawri, nagsardeng si Pablo a naychirin. Ki maynamot ta sigod dana a nadamdāmag ni Gobirnadon Felix maynamot do kapanganohed no Krischano, na paw kāsaw, as nakabata na sya a kāna, “Anchan mawara si Lisyas a komander, ikeddeng ko nanchiw darom daya dyimo.”

²³ Do dawri, komnaro si Felix, ki inpabantay na do kapitanaw si Pablo. Ki inbidang daba asa nabahod, ta innonolay da saw sīt naw a mangyangay so machita na.

Si Pablo do Salapen Da Felix kan Drosila

²⁴ Do nakahabasaw no papere a karaw, naybidi si Felix, kan nachirayay dya si Drosila[‡] a baket na a asa Jodyo. Do nakawara daw, inpatawag ni Felix si Pablo tan adngeyen da an āngo ibahey ni Pablo a maynamot do kapanganohed naw di Kristo Jesus. ²⁵ Do nakawaraw ni Pablo, inlawlawag naw maynamot do kabibyayaw no tawo a malinteg do salapen no Dyos, kan machita a igpet naw inawan. Ki do kaibaheyaw syan Pablo so maynamot do arawaw a kangay no Dyos a mangokom, ki sominryam si Felix. Dawa, binata na a kāna, “Naw pa! Maparin mo paw komaro dya, ta tawagan konchimo anchan masalap ko.” ²⁶ Do dawri, pirmi na inpatawag si Pablo a kasarsarita, ta hahawen na a pasoksokan ni Pablo.

²⁷ Ki do nakapaypahabas danaw no dadwa katawen, nachitādi danas Porsyo Pesto a gobirnadon. Ki maynamot ta chakey ni Felix iyaw no

[‡] **24:24** 24:24 Si Drosila, ki iyaw boridek a anak a mabakes ni Herodes a Mabileg mana iyaw nanmaw a Herodes Agripa.

machisit dyirad Jodyowaw, ninonolay nas Pablo do bahodan.

25

No Kakdaw ni Pablo so Kaiyangay Na di Impirador

¹ Do katayokaw no tatdo a karaw do kawaraw ni Pesto a mangisiknan so kagobirnadon na do Sesarea, nangay do Jerosalem. ² Do nakapakarapitaw daw ni Gobirnadon, napaboya sa dyaw matotohosaw a papādi kan siraw pangolwenaw no Jodyo a mangiparawat so darom daw a maynamot di Pablo. ³ Inakdakdaw dad Pesto iyaw katoboy nas Pablo do Jerosalem tan sira danaw mangokom. Ki no panggep da, ki saneben da si Pablo do kapaybidi naw tan madiman darana. ⁴ Ki binatan Pesto dyira a kāna, “Magwardyaan si Pablo do Sesarea, kan mahay akwaba maybidi daw. ⁵ Changori, āngo ta dyi sa machirayay kadwan saw a pangolwen nyo dyaken a mangay dwadaw tan dawriw no idaroman nyo sya an oyod a namarin so madi.”

⁶ Do dawri, minyan pa si Pesto do Jerosalem so wawaho a nandad asa poho a karaw, as nakapaybidi nad Sesarea. Do kamabekas naranaw, naydisna do pangokoman naw, as nakaipatawag nas Pablo. ⁷ Do kawaraw ni Pablo do yanan daw, dinibon dan pangolwenaw no Jodyo a yapo do Jerosalem, kan āro inpagatos da dya marahet, ki aba polos pamaneknek da a oyod. ⁸ Katayokan nakapagatos daw sya, binata ni Pablo a kāna, “Abayaw chapatak ko a pinarin ko a maikontra

do linteg ta a Jodyo mana do Timplo, kan abayaw no chapatak ko a rinarayaw ko a paglintegan ni Impirador.”

⁹ Ki maynamot ta chakey ni Pesto a ahwahoken saw Jodyowaw, binata nad Pablo a kāna, “Chakey mori a mangay ta do Jerosalem tan dawriw atbayan mo dyaken so nya saya a pangidaroman da dyimo?”

¹⁰ Ki tominbay si Pablo dya a kāna, “Engga mo Āpo! Chatoboy mwaba dyaken daw, ta ari ako nayad salapen mwaya a yanan pangokoman Impirador, kan do dyaw rebbeng na a pakaidaroman ko, as kan napatakan mo na abaw gatos ko dyirad Jodyowaya. ¹¹ Lidyaten ko abaw madiman an myan gatos a pinarin ko a pakadimanan ko. Ki an abo oyod do ipagatos dayan Jodyo dyaken, abaw aran sino a tawo a myan so kalintegan a mangiparawat dyaken dyira. Dawa, maganaganay an iparawat ko nya kāsō ko di Impirador do Roma!”

¹² Do dawri, nangay sa Pesto kan siraw opisyalis naw a nagsasarita. Sinpangan na, binata ni Pesto di Pablo a kāna, “Maynamot ta inbahey mo kaiparawat mo so kāsō mwaya di Impirador, sigorādohen ko a iya danaw ngayan mo!”

No Kapachisarīta ni Pesto di Āri Agripa

¹³ Do nakapaypahabasaw no papere a karaw,

nawara sa Āri Agripa kan si Bernis* do Sesarea a mangay a omsarongkar kan mangkomosta di Pesto a bayo a gobirnadōr. ¹⁴ Ki maynamot ta āro napahabas da a araw daw, inbahey ni Pesto di Āri Agripa iyaw kāsaw ni Pablo. Binata na dya a kāna, “Ari paw nabahod dya a kinarwan Felix. ¹⁵ Ki do kayan kwaw do Jerosalem, siraw matotohos saw a papādi kan siraw panglakayen saw no Jodyo, ki indarom da dyaken, kan chakey daw a ipadiman ko. ¹⁶ Ki no atbay ko dyira, ki dadakay namen aba Romano iyaw mangiparawat so asa tawo, an dyi pa manma maysalap nangidarom saw kan naidaromaw tan myan iyaw no chimpo na a tombay no naidaromaw dyirad nangidaromaw sya. ¹⁷ Dawa, do nakapachangay daw dyaken do dya, naybabalay akwaba. Nyeng ko a in-siknan do somnaronwaw a araw kāsaw, as nakaipatawag kos nabahodaw. ¹⁸ Ki do naka-paytēnek daw no nangidarom saw a naychirin, abaw naibahey da a marahet a gatos a akmas hinahaw kwaw. ¹⁹ Ta iyaw lang pachikontraan daw, ki maynamot do inanohdan daw a Jodyo kan maynamot di Jesus. Iyaw nya tawo, ki aran nadiman dana, inpanpaneknek ni Pablo a nagōngar. ²⁰ Ki maynamot ta chapatak kwaba an maypāngo kaimbistigar so nya kāsō, inyahes kod Pablo an makey a mangay do Jerosalem tan dawriw pakaidaroman na. ²¹ Ki nakey abaw,

* **25:13** 25:13 Iyaw nya Āri Agripa, ki anak no nanomaw a Herodes Agripa, kan iyaw rārayay naw, ki mismo na kakteh a mabakes a si Bernis. Nya Agripa, ki nangitoray so kadwan lang a sakop a masngen do tana dan Jodyo.

ta si Impirador kono ngayan na a somalap. Dawa, inpabantay ko mandad kaitoboy ko syad Impiradoraw.” Nawriw binata ni Pesto.

²² Sinpangan na, binata ni Āri Agripa a kāna, “Ayket na! Aran yaken, adngeyen ko pa.”

“On, adngeyen monchi an delak,” initbay ni Pesto.

²³ Do kamabekasan naranaw, naylaylay sas kagaganayanaw sa Āri Agripa kan si Bernis a nagparada a nangay do yananaw a pagboyaan do pagdardaromanaw. Nachirayay sa dyiraw komanderaw no soldādo kan siraw mawnonotanaw a tawo do dawri a syodad. Do nakasdep daranaw a tabo, inbilin ni Pesto a maihtot si Pablo. ²⁴ Do nakapahtot daranaw sya, binata ni Pesto a kāna, “Madaydāyaw a Āri Agripa kan inyo a tabo a myan dya! Cha dyaw tawowaw a indarom dan tabo a Jodyo dyaken do Jerosalem kan do dya Sesarea, kan inngēngengey da a rebbeng nabaw mabyay. ²⁵ Ki an yaken, abaw naboya kwa gatos na a panghapan kwa omdiman sya. Ki maynamot ta inahes na si Impirador ngayan na a machisalap, inkeddeng kwa toboyen daw. ²⁶ Ki aran komwan, abaw chapatak ko an āngo kosto a itolas ko di Āpo Impirador a maynamot dya. Dawa, nawriw nanghapan na a inhap kod salapen nyowaya tabo, as kan naten dana dyimom Āri Agripa tan myan anchiw maitolas ko anchan tayoka ta osisaen, ²⁷ ta akmayaw abo sīrbi na a mangiparawat ta so asa nabahod di Impirador an abo kosto a pangidaroman ta sya.”

26

Si Pablo do Salapen Āri Agripa

¹ Sinpangan na, binata ni Āri Agripa di Pablo a kāna, “Mapalobōsan ka a mangikalintegan so inawan mwaya.”

Do dawri, sininyasan san Pablo tawotawowaw tan magolimek sa, as nakapaychirin na a kāna,

² “Madaydāyaw a Āri Agripa! Ibidang ko inawan ko a magāsāt a maytēnek do salapen mwaya a omatbay so tabo a pangidaroman da dyaken no kapayngay ko saya a Jodyo.

³ On, chasoyot ko maynamot ta imom Āpo Āri Agripa, ki bisādo mo tabo dadakay ta a Jodyo kan pagkokontraan no Jodyo. Dawa, iyahes ko pa dyimo a pachian-ānos mo pa a adngeyen no ibahey kwaya.

⁴ “Chapatak da tabo no kapayngay kwaya a Jodyo an maypāngo kabibyay ko makayapo do kadēkey ko do Tarso do probinsya a Silisya, as kan do Jerosalem. ⁵ On, nahay darana chapatak a yapo do kadāmo ko paw a nayparin a Parisyo, ki somniwal akwaba polos do mapingetaw a bonggoy no rilihyon ta a Jodyo. Maparin sa mangipaneknek so oyod an chakey da. ⁶ As maynamot ta hahawen ko iyaw inkaryaw ni Āpo dyirad kapoonan ta saw a pagōngaren anchiw nadiman, iyaw nyayaw paynamotan kayan kwayad salapen nyo sichangori. ⁷ Ki aran siraw tabo a Jodyo, ki sipapasnek sa a magsirsirbi do Dyos do māraw kan mahep a maynamot ta hahawen da a mairāman sa do dyaya kari no Dyos. Ki

maynamot ta anohdan ko kan hahawen ko a pagōngaren anchi ni Āpo Dyos nadiman, nawryayaw pangidaroman daya dyaken Jodyowaya, mo madaydāyaw a Āri! ⁸ Āngo ta inyo a tabo, ki malidyat kapanganohed nyo a pagōngaren ni Āpo Dyos saw nadiman?

⁹ “Ta aran yakenaw do nakarahan, ki no chinapatak ko, ki parinen ko iyaw tabo a marawa ko a machikontra dyirad nanganohedaw di Jesus a taga Nasaret. ¹⁰ Nawriw oyod a pinarin ko do Jerosalem. Āro saw manganohed a inpabahod ko maynamot ta siraw matotohos saw a papādiw nanoroh dyaken so pamalōbos da, as an myanaw maktokto da a machita madiman, nanyeng ako a machitōnos do kadi-manaw no nawri a tawo. ¹¹ Pirmi ako a nangay do sinagoga da saw no Jodyowaw a nangdōsa siras manganohedaw a pangibaheyan ko sya a ilibak daw kapanganohed da di Jesus. Maynamot do taywaraw a kaipsok ko sira, aran do mababawa saya syodad mana nasyon dan Dya-Jodyo, nangay ako a nanglidyalyat sira.”

Iyaw Nakapanganohed ni Pablo

(Ara. 9:1-19; 22:6-16)

¹² “Nawriw nanghapan na a nangay ako do Damasko, kan myan toray ko kan pamalōbos a yapo dyirad matotohos saw a papādi. ¹³ Ki do kayan kwaw do rarahan do kayegen no araw, mo madaydāyaw a Āri, ki nakaboya ko so makapoyat a sēdang a yapo do hanyit, kan masedsēdang pa kan iyaw sēdangaw no araw. Ki dinibon na yaken nawri kan sira paw no

rārayay kwaw. ¹⁴ Do dawri, nalba kami a tabo. Sinpangan na, nakadngey ako so timek a binata na do chirin daw no Hebreo, ‘Saulo, Saulo, āngo ta idadanes mo yaken? Tod mo a lidyalidyaten inawan mo a akmay kalding a somkad an goyōden āpong na.’

¹⁵ “Maynamot do dawri a nadngey ko, inyahes ko, ‘Sino kam Āpo?’ Ki tominbay no timekaw a kāna, ‘Yaken si Jesus a idadanes mo. ¹⁶ Changori maybangon ka. Nagparang ako dyimo sichangori a maynamot ta napidi koymo a magsīrbi dyaken. On, imonchiw mangpaneknek so tabo saya naboya mo dyaken sichangori kan an āngo iyaw ipaboya konchi dyimo. ¹⁷ Pakalsoten konchimo yapo do kapayngay mo saw a Jodyo kan siraw dyaw a Jodyo a toboyan ko dyimo. ¹⁸ Nanawhen mo sanchiw Dya-Jodyo a maynamot dyaken tan manyiwang anchiw aktokto da tan mapakaro dananchiw kabolsek daya a maynamot dyaken.* On, inanawo mo sanchi tan tadyichokodan daw sari kan iyaw toray ni Satanas dyira, kan pakwanen mo sanchi do sēdang do pagtorayan ni Āpo Dyos.† Maynamot do kapanganohed daw anchi dyaken, ki mapakawan sanchi do naygaygatosan da, as maibidang dana sa dyirad pinidyaw no Dyos a tawotawo na.’ Nawriw binata ni Āpo dyaken.”

No Kaisarīta ni Pablo so Maynamot do Tarabako Na

* **26:18** 26:18 Isa. 42:7, 16 † **26:18** 26:18 Kol. 1:12-13

¹⁹ Do dawri, tinongtong ni Pablo naychirin, as kan binata na a kāna, “Dawa, mo madaydāyaw a Āri Agripa, no pariparinen kwaya, ki iyaw no katongpal ko so inpaboyaw no Dyos dyaken a yapo do hanyit. ²⁰ On, ta nangay ako a nangasaba dyirad tawotawo tan magbabāwi sa do gatogatos da, kan magbalbaliw sa a maybibyay dana do chakeyaw no Dyos, as kan machita paneknekan daw kapagbabāwi da maynamot do maganayaw a kaparin da. On, nyayaw inkasaba ko a nanma do Damasko, sinpangan na, do Jerosalem, as kan tābo probinsya a Jodya, as kan aran dyirad Dya-Jodyo. ²¹ Ki maynamot do dyaya, nawriw no nanghapan daw no kapayngay kwaya a Jodyo a nangtiliw dyaken do Timplo, as kan nagistayan da pa yaken a diniman. ²² Ki do sidong no Dyos dyaken a manda sichangori, ki ari ako pa mangipaneknek do tabo a tawotawo, matohos mana mabodis so saad. Abaw inanawo ko, malaksid dyirad innanawo daw no propīta saw kan si Moyses a mapariparin anchi, ²³ ta inpadto da a iyaw Kristo, ki machita maidadanes a mandan kadiman na, as kan iyaw manma a magōngar kan akmanchiw soho‡ a mangsēdang so pinangtoktwan dan tawotawo a Jodyo mana Dya-Jodyo a maynamot do kaisalakānan da.”

²⁴ Ki do dawri, do kadama paw ni Pablo a maychirin, ki inagayan ni Pesto kan inbahey na a kāna, “Na, magattit ka naya, mo Pablo! Iyayaw sobraya nanawo mo mapaychabobwayas arang mo!”

‡ **26:23** 26:23 Isa. 9:2

²⁵ Ki tinbay ni Pablo a kāna, “Magattit akwaba, mo Āpo Gobirnadōr! Ta no inbahebahey kwaya, ki oyod kan yapo do malawag a pangtoktwan. ²⁶ Si Āri Agripa, ki bisādo na sa tabo nyaya. Dawa, matored ako a maychirin dya. Masig-orādo kwa chasdaaw na sabaw nyaya, ta matayo saba a naparin. ²⁷ Ki imom Āpo Āri Agripa, taywaran dyi ka manganohed do intolas dan propīta saw? Naon! Chapatak kwa manganohed ka.”

²⁸ Ki inatbay ni Āri Agripa si Pablo a kāna, “Samna! Bata mo anwan malisto mo yaken a mapanganohed di Kristo ah?”

²⁹ Sinpangan na, tinbay ni Pablo āryaw a kāna, “Aran malisto mana mahay, no paydaydasal ko do Dyos, ki iyaw no kapanganohed mo kan inyo a tabo a myan dya sichangori a mangadngey dyaken a mayparin kamo a akma dyaken so kapanganohed. Ki syimpri, chakey kwaba inyo a maposasan.”

³⁰ Sinpangan na, naytēnek āryaw kan iyaw gobirnadōraw kan si Bernis, as kan tabo rārayay da saw a maydisna daw. ³¹ Do nakahbot daranaw, napagsaritāan da a kon da, “Iyayaw nya tawo, ki abayaw no gatos na panghapan ta omdiman sya mana ombahod sya.” ³² Sinpangan na, inbahey ni Āri Agripa di Pesto a kāna, “An dyi na sawen a inparawat kāso naya di Impirador aket, maparin a aran pakakarohen ta na.”

27

No Kangay ni Pablo do Roma

¹ Sinpangan na, narapit danaw no arawaw a naikeddeng a kapagbila namen a mangay do Italya. Do dawri, naiparawat si Pablo kan siraw no kadwanaw a nabahod di Kapitan Julio a asa a kapitan no asa bōyot no soldādo a mayngaran so “No Kompanya ni Impirador.”

² As do dawri, naglogan kami do asaw a biray a yapo do Adrometo a mangangay do pagpondwan saw do probinsya no Asya. Nachirayay dyamen si Aristarko a taga Tesalonika do probinsya a Masedonya. ³ Do somaronwaw a araw, nakaraya kami do Sidon. Chināsi ni Kapitan Julio si Pablo, ta pinalobōsan nas Pablo a mangay do sīt na saw daw tan matorohan das machitachita na.

⁴ Do nakatongtong namenaw a nagbila a yapo do Sidon, songsong namen salawsaw. Dawa, nayam kami do bitaw no pōro a Chipre, ta dawriw kahtengan na. ⁵ Sinpangan na, inabtang namen tawaw a masngen do probinsya naw do Silisya kan Pampilya, as kan nakaraya kami do Mira do probinsyaw do Lisyā. ⁶ Dawriw nakachichwasan Kapitan Julio so biray a yapo do Alehandria a mangay do Italya. Dawa, inlogan na yamen daw.

⁷ Do dawri, nakanapyek kami a nagbila. Āro napahabas namen a araw a nangsongsong so salawsawaw, as kan nalidyatan kami a nawara do Nido. Ki maynamot ta dyi kami a naka-pakaraya daw, tinongtong namen nagbila a nag-paabagatan do kahtenganaw do pōro a Kreta do bitaw do Salmona. ⁸ Do dawri, nakaptan kami a nayam, as kan nalidyatan kami pa nandad nakapakarapit namen do pangaranan daw so Masalinong a Banwa a masngen do idi do Lasea.

⁹ Nahay kami daw, ta nabalabalay kami do kay-itaw no salawsaw. Dawa, makananawa danaw no magbyahi a maynamot ta masngen danaw ammyan, ta nakahabas danaw Araw a Kapagayonar.* Maynamot ta komwan, binalaāgan sa ni Pablo a kāna, ¹⁰ “Kakakteh, an tongtongen taw magbyahi, āro sanchiw malyod dyirad karga ta saya, kan malasa panchiw birayaya, kan dilikādo paw byay ta.”

¹¹ Ki inanohdan aban kapitanaw no soldādo si Pablo, ta pinipya na a inadngey kapitanaw kan iyaw no akin dyiraw so birayaw, ¹² as kan chapatak da a maganay abaw pagpondwanaw daw an ammyan. Dawa, no kārwan dyirad nagloganaw, ki chinakakey da tongtongen namen magbyahi. Hahawen da a marapit namen do Peneks a asa idi do Kreta, kan dawriw pangammyānan namen, ta dawriw maganay a pagpondwan, ta somalap aba do pakayapwanaw no salawsaw.

No Nakapachibagyo Da do Tāw

¹³ Do kaipol-oy naw so kobi a kāwan na, binata da a maparin danaw mayam, ta no chapatak da, ki maganay dana. Dawa, inīsa daw pondwaw, as nakaptan kami do Kreta. ¹⁴ Nahay abas dēkey, naychihat a namdis salawsawaw kan nay-ayokayam a domnalapos a yapo do ammyānanenaw no porwaw. ¹⁵ Maynamot ta nadas na yamen bagyowaw, masoba namen pabaw kayitaw no salawsaw. Dawa, ninonolay

* **27:9** 27:9 Iyaw Araw a Kapagayonar, ki do pandan bohan no Sityimbri.

namen danaw birayaw a naisayaw. ¹⁶ Do kapaypaypasngen namen danaw do kahtenganaw no dēkeyaw a pōro do Kawda, nagistayan namen dana a dya narawa a napasakay kan naikahot barkaw no birayaw. ¹⁷ Do nakatayoka daw sya, no somnaronō a pinarin da, ki binedbed da a maganay iyaw birayaw so kabli tan dya magsiwak. Maynamot ta chamo da an maidagta kami do kalawanganaw a masngen do Sirte, pinabodis daw bila naw tan mahahay pa mayadis, as ninonolay daranaw birayaw a naisayaw. ¹⁸ Naypaypataywaraw kayit no salawsaw kan abkas. Dawa, do somnaronwaw a araw do kanāw naw a mayit no bagyo, pinagtos da saw kargaw tan maypatapaw birayaw. ¹⁹ Do chatatdo naw a araw, siraw mismo napagtos so kadwan saw a hōbid kan moton kan warawara maosar do birayaw. ²⁰ Do dāwri, āro dana a araw dyi namen a pakaboyan so araw mana bitohen, ta nāw na mayit no bagyowaw a mandan apaba polos namnāma namen a maisalākan kami.

²¹ Do kahay namen danaw a dya komninan, naytēnek si Pablo, as nakabata na sya a kāna, “Kakakteh, an inanohdan nyo sawen yaken do kabata kwaw sya dyi ta komaro do Kreta, abaw nya narārayaw kan naipoha. ²² Ki sichangori, patoreden nyo aktokto nyo, ta abaw madiman dyaten. No lang maparin, ki marārayaw biray taya. ²³ Ta kahep iyaw Dyos a akin dyira dyaken kan daydayāwen ko, ki tinoboy naw anghil naw a nangay dyaken. ²⁴ Binata no anghilaw a kāna, ‘Mamo kabam Pablo! Machita mapaboya ka do salapen Impirador, kan maynamot dyimo,

chināsi san Dyos rārayay mwaya a nachilogan, ta abaw aran asa madiman.’ ²⁵ Dawa, patorenden nyo aktokto nyo a kakakteh, ta talken ko si Āpo Dyos a maparin sanchi a tabo naibaheyaya dyaken. ²⁶ Ki alit na, machita maidagta ta do asa poro.”

²⁷ Do chaasa poho kan apat naranaw a kahep no bagyo, myan kami pa a padoydoydoyen no salawsaw do Adriatiko a Tāw. Do kakalwaw no kaābak no mahep, nadpangan dan tripolanti saw a maypasngen kami na do tana. ²⁸ Dawa, pinatokodan daw tāwaw tan mapatakan daw karahem naw, ki myan apat a poho a kamitros. Nahay abas dēkey, pinirwa darana a pinatokodan, ki tatdo dana poho a kamitros so karahem. ²⁹ Do dawri, maynamot ta chamo da an makatokod biray daw do lāyit saw, napagtos sas apat a pondo do mawdyi naw no birayaw, as nakapaydasal da a maysesēdang dana pakono. ³⁰ Siraw tripolantyaw, ki rakkoh kekey da a maglibas do birayaw. Dawa, pinagchin daw barkaw a sinpapagchinan das kadwan saw a pondo a pachikmah da do anamenaw no birayaw. ³¹ Ki nailasin ni Pablo iyaw ipondyar daw, kan binata naw nyaya do kapitanaw kan siraw soldādo saw a kāna, “An komaro sad birayayaw tripolantyyaya, abaw maisalākan dyinyo.”

³² Dawa, linangtes dan soldādwaw hobidaw a naiyitan do barka daw, as nakanonolay darana sya nalyod.

³³ Do kapaysesēdang naranaw, inahwahok san Pablo a koman. Binata na dyira a kāna, “Dadwa

danaya kalawas a nāw na nangnanaya kamo so kapakarahan no bagyowaya, kan ari kamo paya a dya komninan. ³⁴ Dawa, sichangori, akdawen ko dyinyo a koman kamo tan myan pangyit nyo! Mabyay tanchi a tabo, kan abanchiw polos a makarārayaw dyaten.”

³⁵ Do nakatayoka naw a nangibahey so nyaya dyira, nanghap so tināpay, as nakapagyāman na di Āpo Dyos do salapen da tabo. Katayoka na, inakchid naw tināpayaw, as nakaisiknan nas komninan. ³⁶ Do nakaboya daw so pinarin naw, minpaw nakabakel daw. As dawa, aran sira tabo, ki komninan sa. ³⁷ No bidang namen a myan do birayaw, ki dadwa kami a gasot kan papito a poho kan anem. ³⁸ Do nakatayoka namen danaw a komninan, pinagtos daw kostal saw no trigwaw tan maypahataw kami.

No Nakalasa Daw

³⁹ Do kamabekasan naranaw, naimangmang daban tripolantyaw an āngo dana aptan yanan namenaw. Ki naboya da myan maganay a lwek na a yanan anay. Do dawri, nagtotōlag sa a idagta darana daw birayaw an maparin. ⁴⁰ Dawa, inobay daw pondo saw, kan ninonolay darana daw, as kan in-geddān da inobay kahotaw no agōsanaw no biray. Sinpangan na, insarano da pinatnek bila naw a myan do morong tan maypaptan kami. ⁴¹ Do dawri, nalyod birayaw, ki naisaal do kalawanganaw kan nachisingit morong naw. Maynamot ta maakkal pabad yanan naw, nasisyay dachanaw do kayitaw no abkas. ⁴² Do dawri a naparin,

chakey darana san soldādawaw a dimanen saw nabahodaw tan abo mayawat a magtalaw. ⁴³ Ki binaywan sa no kapitan daw no soldādo maynamot ta chakey na mabyay si Pablo. Inbilin na dyira a sira tabo makapatakaw so mayawat, ki tomapwak sa a mayawat a komwan do aptan. ⁴⁴ As siraw kadwan, ki nagpātaw sa dyirad tapyaw mana siraw narakrakaw a yapo do birayaw. Komwan iyaw no nakapakaraya namen a tabo a abo nadiman.

28

Si Pablo do Malta

¹ Do nakapakaraya namen danaw, natonngan namen dyirad tawotawo saw daw a Malta sawen ngaran porwaw a nakaidagtaan namen. ² Ki rakoh sidong da dyamen omidyaw daw, ta do dawri, somniknan dana machimoy kan mahanebneb dana. Do nakaboya daw sya makbel kami, namyay sas nanangdangan namen. ³ Ki do dawri, nangpekpeh si Pablo so asa kararan a kayo, kan pinangay nad apoyaw. Ki do kapakbong naw sya, naychihat a nachitopdis karasaenaw a nadangdang, kan sinonyit naw tanorwaw ni Pablo, kan nāw na nachipong. ⁴ Do nakaboya daw no omidyaw so nalodyitaw a karasaen do tanorwaw ni Pablo, binatabata dad katakatayisa dyira a kon da, “Ay, syirto a mangdimdiman nyaya tawo! Aran nakalāsataya do tāw, ki alit naya lakatan no kinalinteg.”

⁵ Ki do dawri, tōd a winakwak ni Pablo karasaenaw do apoyaw, kan naynyinan aba.

⁶ Ki siraw omidyaw daw, panapanayahen daw

kayatek no tanorwaw ni Pablo mana kasigīda na mayhaharag a madiman. Ki do kabo danaw no mapanaya da maparin dya, nanadiw kapangtokto daw, kan batahen da, “Aysa! Asa āno a dyos ah?”

⁷ No nakarayan namenaw a logar, ki masngen daw tanaw ni Poblyo a pangōlo dad dawri a logar. Rinara na yamen do bahay na a pinadagos so tatdo a karaw. ⁸ Ki do kayan namenaw daw, nairana a nagbāra kan nagborot āmangaw ni Poblyo. Yangay a chiniban Pablo do irahemaw no kwarto na. Ki do katayoka naw a naydasal do Dyos, pinalapaw naw tanoro naw do ohwaw no naganyitaw, ki nyeng a napyan.* ⁹ Ki do nakapagwarasaw no nawri a dāmag do dawri a poro, tabo san myanaw so ganyit, nangay sad Pablo, ki napyan sa. ¹⁰ Dawa, āro intoroh da rigālo dyamen, kan do kapagrobwat namen danaw a magbila a komaro daw, pinabahonan da yamen so tabo machita namen.

No Katongtong ni Pablo so Mangay do Roma

¹¹ Tatdo a kabohan a minyan kami do Malta. Katayokan nawri, naglogan kami do asaw a biray a nachiammyan do dawri a poro. Nya biray a yapo do Alehandria myan naikitikit do morong naw a singin sa a sinan dyos a mayngaran so Kastor kan Poloks. ¹² Nagbila kami a nakaraya do syodad a Sirakosa, kan minyan kami daw so tatdo a karaw. ¹³ Yapod dawri a logar, tinongtong namen nagbila a kominwan do syodad a Regyo. No somaronwaw a araw, kobi danaw salawsaw

* 28:8 28:8 Mk. 16:18

na, dawa, tinongtong namen nayam. As do somaronwaw a araw, nakarapit kami do idi a Poteoli. ¹⁴ Do nakapakaraya namenaw daw, nadongso namen kadwan saw a manganohed, kan inawis da yamen a omyan pa dyira so papito a karaw. Sinpangan na, nanakey kami a nangay do Roma. ¹⁵ Do nakadāmag daw no manganohedaw do Roma a maypasngen kami na dyira, nayam sa nachibayat dyamen. Myan saw nanakey a nandad Paglaklakwan do Appyo. Siraw kadwan, ki nakarapit sa lang do yananaw no Tatdo a Pagdagdagosan.† Do nakaboyaw dyiran Pablo, nagyāman do Dyos kan naypayit kapangtokto na.

Si Pablo do Roma

¹⁶ Do nakapakarapit namen danaw do Roma, pinalobōsan dan totorayen daw si Pablo a manggay do chakey na a bahay, ki basta myan asa soldādo a mangbantay sya.

¹⁷ Do nakatayokaw no tatdo a karaw, in-patawag san Pablo pangolwenaw no Jodyo. Do nakapaychipeh daranaw, binata na dyira a kāna, “Kakakteh! Abaw gatos ko dyirad kapayngay ta saw a Jodyo, as kan abaw pinarin ko a nachikontra do dadakay daw no kapoonan ta saw. Ki alit na, binahod da yaken do Jerosalem, as nakaiparawat da dyaken dyirad Romanwaw. ¹⁸ Do nakaosisa daw dyaken no Romano

† **28:15** 28:15 Iyaw Paglaklakwan do Appyo, ki nagistayan a papito a poho a kilometro kabawa na yapo do Roma. As iyaw Tatdwaw a Pagdagdagosan, ki makalo a dadima a poho kan tatdo a kilometro yapo do Roma.

saw, chakey da yaken a pakakarohen, ta abaw paynamotan da a mangdiman dyaken. ¹⁹ Ki maynamot ta naskeh saw kapayngay kwaw a Jodyo, napilitan ako a nangdaw so kapachisalap ko di Impirador. Ki nawri abaw chakey na batahen a myan pangidaroman ko siras kaidyan kwaw. ²⁰ Dawa, sichangori, nyaw paynamotan na a inpatawag koynyo, ta chakey ko machisarita dyinyo. Ta chakey ko a ipakatoneng dyinyo a iyaw nakabahod kwaya, ki maynamot lang do kapanganohed kwaw di Jesus, iyaw naikaryaw a ahahayen ta a tabo a kapotōtan ni Israel.”

²¹ Ki binata da a kon da, “Abayaw tolas a narawat namen a yapo do Jodya maynamot dyimo, kan abayaw rārayay ta a yapo daw a nagpadāmag mana naychirin so maikontra dyimo. ²² Ki maynamot ta myan ka dya sichangori, chakey namenaya adngeyen no myan do aktokto mo a maynamot dyirad mononotaw di Jesus. Ta no lang nadngedngey namen, ki do aran dino, ki nakontra iyaw gropwaya a inonotan mo.”

²³ Sinpangan na, nagtotōlag sas araw a kababayayat da a mangadngey di Pablo. Do nakarapitaw no nawri a araw a inkeddeng da, domnahepdep sa nangay do yanan Pablo. Do dawri, naychaychasaryan a nangilawlawag kan nangipaneknek so maynamot do pagtorayan no Dyos. Inpaboya na dyira yapo do intolasaw ni Moyses kan siraw no propitaw a si Jesus iyaw Kristo. Iyaw nyaw pinangahwahok na sira a manganohed. ²⁴ Do dawri, myan saw napanganohed na do inbahey naw, ki myan saw naskeh. ²⁵ Do kayam daranaw, naycharwa sa

so pangtoktwan, kan nagkokontra sa. Ki sakbay no kakaro da, myan paw nanawdyi a inbahey ni Pablo a kāna, “Oyodāyaw inpaibaheyaw no Ispirito Santo di propīta Isayas dyirad kapoonan ta saw a kāna,

²⁶ “ ‘Yangay mwa ibahey dyirad tawotawo saya: Aran kaganayen nyo mangadngey, makaāwat kamwaba,

kan aran makararahawaw mata nyo, ki makabigbig kamwaba.

²⁷ Maynamot ta siraw nya tawotawo, naysariw pangtoktwan da.

Binengbeng daw tadyinya da, kan pinayreket daw mata da.

On, chaskeh da maboya kan madngey

kan maawātan iyaw oyodaw a ibahey ko, as kan chaskeh daw mangay dyaken tan pyahen ko sa.’ ” ‡

²⁸ “Maynamot ta komwan, chakey ko a matongan nyo a myan saw tinoboy no Dyos dyirad Dya-Jodyo a mangibahey so kapangisalākan na so tawotawo, ta siraw mangadngey!” Nawriw binata ni Pablo. [²⁹ Do nakaibahey naw so nawri, nayam saw Jodyowaw, kan taywaraw kapagkokontra da.] §

³⁰ Dadwa katawen a minyan si Pablo do bahayaw a binaybayādan na, kan chinasoyot na pinasdep tabo saw a nangay a minchideb sya daw. ³¹ Sitotored a nangasaba dyira a maynamot do pagtorayan no Dyos, kan nangnanawo dyira

‡ **28:27** 28:27 Isa. 6:9-10 § **28:29** 28:29 Nya a birsikolo, ki aba do kadwan saw a manyoskripto.

a maynamot di Āpo Jeso-Kristo, as kan aba polos
nakapenpen sya.

Chirin ni Āpo Dyos
Ibatan: Chirin ni Āpo Dyos (Bible)

copyright © 2020 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Ibatan)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-17

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source
files dated 29 Jan 2022

eadda728-8d3f-59ce-b1f6-7f4690e1023d